

**POWIATOWA STACJA
SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W ŻAGANIU**

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
W ŻAGANIU**

OCENA STANU SANITARNEGO I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ POWIATU ŻAGAŃSKIEGO ZA ROK 2020

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Opracowano:

w Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Żaganiu

luty 2021

Autorzy tekstów:

Jacek Stępień, Elżbieta Bieleszczuk, Tomasz Włodarczyk, Wanda Jaśnikowska, Iwona Mikołajczyk, Edward Górniak, Agnieszka Bergiel, Żaneta Gołąb, Ewelina Tałanda, Elżbieta Szczepańska, Anna Marchewka, Anna Oleksy, Iwona Godwin, Małgorzata Maternowska, Alicja Maziarz, Dorota Prusaczyk

Fotografia: źródło własne

Skład i opracowanie: Dorota Prusaczyk

Grafikę zaczerpnięto ze stron:

<https://www.gov.pl/web/gis/wychodzisz-z-domu-zaslou-usta-i-nos/>

POWIATOWA STACJA SANITARNO - EPIDEMIOLOGICZNA W ŻAGANIU

ul. Szprotawska 45a

68 - 100 Żagań

tel./fax: (68) 477 66 00

e-mail: pssezagan@wsse.gorzow.pl

Spis treści

I. WSTĘP.....	3
II. WPROWADZENIE.....	4
III. OCENA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W POWIECIE ŻAGAŃSKIM.....	7
1. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŹNYCH.....	7
1.1 ZACHOROWANIA SZERZĄCE SIĘ DROGĄ POKARMOWĄ.....	9
1.2 CHOROBY PRZENOSZONE DROGĄ NARUSZENIA CIĄGŁOŚCI TKANEK.....	11
1.4 CHOROBY PRZENOSZONE PRZEZ WEKTORY I INNE CHOROBY ODZWIERZĘCE.....	12
1.5. CHOROBY SZERZĄCE SIĘ DROGĄ KROPELKOWĄ.....	14
1.6 CHOROBY INWAZYJNE.....	22
1.7. REALIZACJA ZAŁOŻEŃ PROGRAMU ERADYKACJI ZACHOROWAŃ NA POLIOMYELITIS.....	23
2. NADZÓR NAD REALIZACJĄ SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH.....	23
PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	24
IV. OCENA STANU SANITARNO – TECHNICZNEGO PODMIOTÓW WYKONUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ NA TERENIE POWIATU ŻAGAŃSKIEGO.....	25
1. ZAKŁADY OPIEKI ZDROWOTNEJ ZAMKNIĘTEJ.....	27
2. ZAKŁADY OPIEKI ZDROWOTNEJ OTWARTEJ.....	27
PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	29
V. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWO- ŻYWIENIOWYCH.....	29
1. CHARAKTERYSTYKA POSZCZEGÓLNYCH GRUP OBIEKTÓW.....	30
1.1. ZAKŁADY PRODUKCJI ŻYWNOŚCI.....	30
1.2. OBIEKTY OBROTU HANDLOWEGO ŻYWNOŚCIĄ.....	31
1.3. ZAKŁADY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO - OTWARTE.....	33
1.4. ZAKŁADY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO - ZAMKNIĘTE.....	33
2. JAKOŚĆ ZDROWOTNA ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH.....	34
1. NADZÓR NAD MATERIAŁAMI I WYROBAMI PRZEZNACZONYMI DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ ORAZ KOSMETYKAMI.....	35
PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	35
VI. WARUNKI ZDROWOTNE ŚRODOWISKA BYTOWANIA MIESZKAŃCÓW POWIATU ORAZ OCENA SANITARNA OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ.....	36
1. ZWODOCIĄGOWANIE POWIATU ŻAGAŃSKIEGO I JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI.....	37
2. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ.....	40
3. REKREACJA WODNA.....	41
4. GOSPODARKA NIECZYSTOŚCIAMI STAŁYMI.....	42
PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	43
VII. ZAGROŻENIA WYSTĘPUJĄCE W ŚRODOWISKU PRACY.....	43
1. NADZÓR BIEŻĄCY NAD ZAKŁADAMI PRACY.....	44
2. NADZÓR NAD SZKODLIWYMI CZYNNIKAMI BIOLOGICZNYMI, RAKOTWÓRCZYMI I MUTAGENNYMI W ŚRODOWISKU PRACY.....	46
3. SUBSTANCJE I PREPARATY CHEMICZNE, PRODUKTY BIOBÓJCZE ORAZ PREKURSORY NARKOTYKÓW.....	47
4. CHOROBY ZAWODOWE.....	47
PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	49
VIII. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE ZMNIEJSZENIA ZAGROŻEŃ ZDROWIA PUBLICZNEGO W OBSZARZE ŚRODKÓW ZASTĘPCZYCH.....	49
IX. OCENA STANU SANITARNO – HIGIENICZNEGO.....	50
PLACÓWEK OŚWIATOWO – WYCHOWAWCZYCH.....	50
1. OCENA STANU SANITARNO-TECHNICZNEGO W PLACÓWKACH OŚWIATOWO- WYCHOWAWCZYCH.....	51
2. OCENA HIGIENY PRACY UCZNIÓW I DZIECI.....	53

3. OPIEKA MEDYCZNA NAD UCZNIAMI W SZKOŁACH	54
PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	54
X. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE NADZORU ZAPOBIEGAWCZEGO	55
PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	57
XI. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE PROMOCJI ZDROWIA	57
1. OGÓLNOPOLSKI PROGRAM EDUKACYJNY „SKĄD SIĘ BIORĄ PRODUKTY EKOLOGICZNE?”	59
2. PROFILAKTYKA PALENIA TYTONIU.....	59
3. „BIEG PO ZDROWIE” – PROGRAM ANTYTONIOWEJ EDUKACJI ZDROWOTNEJ	59
5. KRAJOWY PROGRAM ZWALCZANIA AIDS I ZAPOBIEGANIA ZAKAŻENIOM HIV ..	60
6. OGÓLNOPOLSKI PROGRAM EDUKACYJNY „TRZYMAJ FORMĘ!”	60
7. PROFILAKTYCZNY PROGRAM W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA UZALEŻNIENIU OD ALKOHOLU, TYTONIU I INNYCH ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH – KIK/68	60
8. WOJEWÓDZKI PROGRAM PROFILAKTYKI NOWOTWORÓW	60
9. WOJEWÓDZKI PROGRAM PROFILAKTYKI WSZAWICY	61
10. INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE W OŚWIACIE ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA	61
11. REALIZACJA AKCJI I KAMPANII SPOŁECZNYCH.....	62
PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	63
XIV. SKARGI I ZGŁOSZENIA INTERWENCYJNE MIESZKAŃCÓW	63
PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	65
XV. NAJWAŻNIEJSZE PROBLEMY WYMAGAJĄCE WZMOŻONEGO NADZORU I DZIAŁAŃ W 2021 ROKU	65
XVI. PODSUMOWANIE	68

I. WSTĘP

Szanowni Państwo!

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żaganiu przekazuje „Ocenę stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej powiatu żagańskiego za rok 2020”, która została opracowana na podstawie informacji zebranych z poszczególnych sekcji i komórek organizacyjnych Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Żaganiu.

Miniony rok był wyjątkowy w ponad 100-letniej historii funkcjonowania Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Pandemia, która swoim zasięgiem objęła wszystkie kontynenty na świecie, również nie ominęła powiatu żagańskiego. Koronawirus, którego funkcjonowanie do tej pory nie zostało jednoznacznie poznane atakował mieszkańców z różną intensywnością. Część osób przechodziła go bezobjawowo, ale są i takie, u których spowodował zmiany chorobowe, które będą odczuwalne jeszcze przez kolejne tygodnie. Powodował hospitalizacje, ale i co najbardziej tragiczne śmierć naszych mieszkańców.

Dlatego działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Żaganiu w 2020 roku, jako instytucji powołanej do realizacji zadań z zakresu ochrony zdrowia publicznego skierowane były przede wszystkim na ograniczenie rozprzestrzeniania choroby zakaźnej COVID-19.

W tym miejscu chciałbym bardzo podziękować wszystkim pracownikom Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Żaganiu za wielkie zaangażowanie w zwalczaniu pandemii, za okazaną cierpliwość i ogromną empatię. Dziękuję instytucjom oraz pracodawcom za okazaną pomoc i wsparcie oraz wszystkim, którzy w tym trudnym czasie wspierali nas dobrym słowem.

Mam nadzieję, że masowe szczepienia lokalnej ludności, w nieodległej przyszłości doprowadzą do powrotu do stanu sprzed pandemii. Życzę wszystkim mieszkańcom powiatu żagańskiego wiele zdrowia.

*Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Żaganiu
Jacek Stepien*

II. WPROWADZENIE

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żaganiu prowadzi działania na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz.U. z 2021r., poz. 195) i realizuje zadania w zakresie zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska,
 - higieny pracy w zakładach pracy,
 - higieny procesów nauczania i wychowania,
 - higieny wypoczynku i rekreacji,
 - zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku,
 - higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne
- w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Wykonywanie tych zadań polega na sprawowaniu zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzeniu działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska, a także na prowadzeniu działalności oświatowo-zdrowotnej.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żaganiu wykonuje zadania przy pomocy podległej mu stacji sanitarno-epidemiologicznej, która jest jednostką budżetową, podmiotem leczniczym finansowanym z budżetu państwa.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 23 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz niektórych innych ustaw z dniem 15 marca 2020r. nastąpiła zmiana struktury organizacyjnej Państwowej Inspekcji Sanitarnej, państwowy powiatowy inspektor sanitarny został ustanowiony organem zespolonej administracji rządowej w województwie.

Statutowe zadania w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Żaganiu (PSSE w Żaganiu) realizowane są przez następujące komórki organizacyjne i samodzielne stanowiska pracy:

1. Sekcja Epidemiologii
2. Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku
3. Sekcja Higieny Komunalnej
4. Sekcja Higieny Pracy
5. Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży
6. Sekcja Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej
7. Stanowisko Pracy ds. Nadzoru Zapobiegawczego,
8. Stanowisko ds. Statystyki.

Obszarem działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żaganiu (PPIS w Żaganiu) jest powiat żagański.

Powiat żagański jest położony w części południowej województwa; zajmuje powierzchnię 1132 km², zamieszkiwany jest przez 78634 mieszkańców, co stanowi 7,8 % ludności województwa lubuskiego (dane GUS z 30.06.2020r.). W miastach zamieszkuje 47474 osób, co stanowi 60,4% całej ludności powiatu. Sieć osadniczą powiatu tworzy 5 miast i 100 innych miejscowości (wsie, osady, przysiółki, kolonie, leśniczówki).

W skład powiatu wchodzi 9 gmin:

- gminy miejskie: Gozdnicza, Żagań
- gminy miejsko-wiejskie: Iłowa, Małomice, Szprotawa
- gminy wiejskie: Brzeźnica, Niegosławice, Wymiarki, Żagań
- miasta: Gozdnicza, Żagań, Iłowa, Małomice, Szprotawa.

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żaganiu w 2020r. znajdowało się 1661 obiektów (ich ilość jest nieznacznie zmienna w ciągu roku). Zaplanowano do kontroli 956 obiektów, oraz pobór 389 prób.

Na dzień 31.12.2020r. w PSSE w Żaganiu zatrudnionych było 30 osób na 29 etatach, w tym 23 pracowników wykonujących czynności kontrolne oraz 4 pracowników administracji i 2 pracowników obsługi.

Wykształcenie wyższe posiada 19 pracowników, w tym 17 wykonujących czynności kontrolne. Trzydzieści osób ukończyło studia podyplomowe mające zastosowanie w działaniach państwowej inspekcji sanitarnej.

Sytuacja epidemiczna w kraju wymusiła zmianę organizacji pracy w Stacji.

Na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 marca 2020r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemiologicznego (Dz.U., poz. 433) Dyrektor PSSE w Żaganiu zarządzeniem z dnia 16 marca 2020r. wprowadził stałe dyżury w stacji dla pracowników oddziału nadzoru sanitarnego jak i administracji. Dyżury te pełnione były dwuosobowo w PSSE w Żaganiu w godzinach od 15⁰⁰ do 22⁰⁰ w dni powszednie oraz od godz. 7⁰⁰ do 22⁰⁰ w weekendy i święta. Natomiast od dnia 16 marca 2020r. ze względu na bieżącą sytuację epidemiczną w kraju, konieczność zapewnienia pracownikom bezpiecznych warunków pracy oraz zapewnienie ciągłości funkcjonowania zakładu Dyrektor PSSE wprowadził zarządzeniem pracę zmianową dla pracowników Oddziału Nadzoru Sanitarnego.

Wraz z wprowadzeniem od dnia 20 marca 2020r. na obszarze kraju stanu epidemii (rozporządzenie Ministra Zdrowia Dz. U. poz. 491 z późn.zm.) oraz wraz ze wzrostem zachorowań w kraju i w naszym powiecie (pierwszy przypadek zakażenia koronawirusem Sars-CoV-2 zanotowano w kraju dnia 04.03.2020r., w powiecie żagańskim - 23.03.2020r.) działania w przeważającej mierze zostały skierowane na zapobieganie rozprzestrzeniania się epidemii.

Do zadań należało m.in. prowadzenie wywiadów epidemiologicznych, wydawanie decyzji administracyjnych o kwarantannie, izolacji domowej lub instytucjonalnej, zlecenie dodatkowych testów w kierunku COVID-19, rozpatrywanie wniosków o zwolnienie z kwarantanny przede wszystkim granicznej, wydawanie zaświadczeń potwierdzających odbycie kwarantanny,

przeprowadzanie kontroli przedsiębiorców zakresie stosowania się do obostrzeń i ograniczeń obowiązujących w czasie epidemii, udzielanie informacji mieszkańcom powiatu, jak i przedsiębiorcom. W okresie tego roku współdziałano z Policją, Wojskowym Ośrodkiem Medycyny Prewencyjnej, burmistrzami i wójtami, starostwem powiatowym, szpitalami funkcjonującymi na terenie powiatu (w Żaganiu oraz w Szprotawie), praktykami lekarzy rodzinnych i innymi podmiotami leczniczymi.

W zakresie dot. zwalczania epidemii koronawirusa Sars-CoV-2 przeprowadzono w 2020r. 2489 wywiadów epidemiologicznych, nałożono 2186 decyzji administracyjnych w sprawie nałożenia kwarantanny, bądź izolacji domowej, zwolnienia/skrócenia lub wydłużenia okresu kwarantanny, czy zmiany miejsca odbywania kwarantanny, przeprowadzono 267 kontroli obiektów w zakresie przestrzegania określonych ograniczeń, nakazów i zakazów, nałożono 8 kar administracyjnych na osoby nieprzestrzegające zasad kwarantanny na sumę 40000 zł.

Praca odbywała się w ogromnym niedoczasy i stresie, zwłaszcza przy dynamicznym rozwoju sytuacji epidemiologicznej i często zmieniających się przepisach. Ponadto w 2020r. rozpoczęto i kontynuowano intensywnie proces digitalizacji inspekcji sanitarnej.

W ciągu roku prowadzono również zgodnie z harmonogramem pracy, z krótkimi przerwami monitoring wody, pobór do badań laboratoryjnych próbek żywności, zabezpieczano zaopatrzenie w preparaty szczepionkowe, przyjmowano materiał do badań sanitarno-epidemiologicznych. Prowadzono dochodzenia epidemiologiczne w zakresie innych chorób zakaźnych, realizowano zadania w zakresie nadzoru zapobiegawczego oraz w zakresie chorób zawodowych.

Kontrole sanitarne realizowane zgodnie z „Harmonogramem kontroli na 2020r.” prowadzone były w I kwartale 2020r. oraz w mniejszym stopniu w II kwartale 2020r.

W 2020r. przeprowadzono 603 kontrole sanitarne obiektów nadzorowanych w zakresie nadzoru nad obiektami, pobrano 332 próbki do badań.

W zakresie działalności kontrolno-represyjnej w PSSE w Żaganiu w 2020r. przeprowadzono łącznie 3606 kontroli (2592 wywiady epidemiologiczne, 870 kontroli sanitarnych, 4 kontrole w zakresie chorób zawodowych, 140 kontroli w zakresie nadzoru zapobiegawczego), wydano 2424 decyzje administracyjne merytoryczne, 221 decyzji administracyjnych w sprawie opłaty, 5 postanowień, 1 tytuł wykonawczy, 1 wniosek o ukaranie do sądu, nałożono 38 mandatów karnych na kwotę 9100 zł, nałożono 9 kar pieniężnych na sumę 41000 zł.

Ocenę stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej za rok 2020 opracowano na podstawie wyników przeprowadzonych kontroli, pobranych do badań laboratoryjnych próbek żywności i wody, kontroli biologicznej skuteczności procesów sterylizacji, a także na podstawie zgłoszeń chorób zakaźnych i zawodowych oraz przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych i ich analizy.

<https://www.gov.pl/web/szczepimysie>

III. OCENA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ W POWIECIE ŻAGAŃSKIM

1. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŹNYCH

Jednym z podstawowych zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest realizacja zadań z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie kontroli i nadzoru nad warunkami higieny w różnych dziedzinach życia oraz prowadzenie działalności oświatowo-zdrowotnej w celu ukształtowania odpowiednich postaw zdrowotnych społeczeństwa. Państwowa Inspekcja Sanitarna gromadzi m.in. dane epidemiologiczne dotyczące wybranych chorób zakaźnych, na podstawie których może określić jaka jest sytuacja epidemiczna w kraju, danym województwie, czy powiecie. Ponadto prowadzi nadzór nad wykonywaniem szczepień ochronnych, które są skuteczną formą zapobiegania chorobom zakaźnym, jak również prowadzi postępowania w stosunku do osób uchylających się od obowiązku szczepień w celu przymuszenia do wypełnienia ustawowego obowiązku.

Monitorowanie sytuacji epidemiologicznej poparte jest rzetelnym nadzorem epidemiologicznym prowadzonym poprzez analizę zgłoszonych podejrzeń i zachorowań na choroby zakaźne. Rejestracja zgłoszonych podejrzeń i zachorowań na choroby zakaźne przez podmioty lecznicze prowadzona jest zgodnie z „Międzynarodową Klasyfikacją Chorób” (ICD-10) oraz w oparciu o aktualne definicje przypadków chorób zakaźnych opracowanych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego. Działania podejmowane przez Sekcję Epidemiologii wynikają z aktualnej sytuacji epidemiologicznej powiatu i skierowane są na ochronę zdrowia i życia ludzkiego.

W 2020 roku wszystkie te działania zostały skoncentrowane na zapobieganiu i zwalczaniu nowej jednostki chorobowej COVID-19, wywołanej przez koronawirusa SARS-CoV-2, który pojawił się w Polsce dnia 04.03.2020r. (pierwsze zachorowanie).

W omawianym roku sprawozdawczym, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żaganiu zarejestrował łącznie 3023 zachorowania, z czego 2077 to przypadki zachorowań lub zakażeń wywołanych wirusem SARS-CoV-2, co stanowi ok. 69% wszystkich zgłoszonych przypadków. Stan 353 osób wymagał hospitalizacji, w tym 198 osób chorych na COVID-19.

Nie wszystkie zgłoszone przez placówki lecznicze do PSSE przypadki zachorowań i podejrzeń zachorowań podlegały rejestracji, ponieważ w trakcie przeprowadzanych wywiadów epidemiologicznych (przeprowadzono 2592 wywiadów) weryfikowano je, uwzględniając ww. kryteria rejestracji.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie liczby zachorowań i zapadalność na choroby zakaźne na terenie powiatu żagańskiego w analizowanym okresie 2020r., w porównaniu do roku 2019r.

Lp.	Kod wg ICD-10	Jednostka chorobowa	ROK 2020		ROK 2019	
			Liczba	Zapadaln	Liczba	Zapadalność
0	1	2	3	4	5	6
1	A02.0	Salmonelloza	8	10,17	9	11,35
2	A02.1		0	-	0	-
3	A02.2-8		0	-	1	1,26
4	A04.0-2	Inne	0	-	1	1,26

5	A04.3	bakteryjne	wywołane przez <i>E. coli</i>	0	-	0	-
6	A04.4	zakażenia	wywołane przez <i>E. coli</i> inną i BNO	0	-	0	-
7		jelitowe	wywołane przez <i>Campylobacter</i>	3	3,81	1	1,26
8	A04.6	(ogółem)	wywołane przez <i>Yersinia</i>	0	-	1	1,26
9	A04.7-8		wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	2	2,54	2	2,52
			inne określone	2	2,54	0	-
10	A04.9		nie określone	0	-	3	3,78
11	A04	Inne bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		1	1,27	3	3,78
12	A 05.9	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe- nieokreślone		0	-	1	1,26
13	A08.0	Wirusowe	wywołane przez rotawirusy	12	15,26	35	44,14
14	A08.1	zakażenia	wywołane przez norowirusy	0	-	1	1,26
15	A08.2-3	jelitowe	inne określone	4	5,09	22	27,74
16	A08.4	(ogółem)	nie określone	10	12,71	30	37,83
17	A08.0-4	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2		8	10,17	35	44,14
18	A09	Biegunka i zapalenie	ogółem	24	30,52	55	69,35
19		żołądkowo-jelitowe BNO, o	w tym u dzieci do lat	17	21,62	32	40,35
20	A07.1	Giardioza (lamblioza)		1	1,27	0	-
21	A37	Krzusiec		0	-	1	1,26
22	A38	Płonica (szkarlatyna)		5	6,36	26	32,79
23	A39.1-4	Inwazyjna	posocznica	0	-	1	1,26
	A39.0;A39.8	choroba	Zapalenie opon mózgowych/mózgu	0	-	0	-
24	A50	Kiła	wrodzona i noworodków	0	-	0	-
25	A51		wczesna	0	-	1	1,26
26	A52		późna	0	-	0	-
27	A53		inne postacie kiły i kiła nie	0	-	0	-
28	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus</i>	ogółem	2	2,54	5	6,31
29	A46		róża	2	2,54	5	6,31
30	A48.3		zespół wstrząsu toksycznego	0	-	0	-
31	B95.0/O85		gorączka połogowa	0	-	0	-
32	B95.0/ (...)		inna określona i nie określona	0	-	0	-
33	A69.2	Borelioza z Lyme		29	36,88	56	70,62
34	-	Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14lat		0	-	1	1,26
35	Z20.3/Z24.2	Styczność i narażenie na wściekliznę / potrzeba		1	2,54	8	10,09
36	B01	Ospa wietrzna		75	95,38	415	523,35
37	B06	Różyczka		0	-	3	3,78
38	B15	Wirusowe zapalenie wątroby	typu A	0	-	7	8,83
39	B16		typu B - ostre	0	-	0	-
40	B18.0-1		typu B - przewlekłe	2	2,54	6	7,57
41	B17.1;		typu C: wg definicji przypadku -	1	1,27	5	6,31
42	odpowiednio		typu B+C (zakażenie mieszane)	0	-	0	-
43	B17.0,2-8;		inne i nie określone	0	-	0	-
44	Z21	Nowo wykryte zakażenia HIV		1	1,27	4	5,04
45	B20-B24	AIDS-Zespół nabytego upośledzenia odporności		0	-	1	1,26
46	B26	Świnka (nagminne zapalenie przyusznicy)		2	2,54	8	10,09
47	wym. niżej	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus</i>	ogółem	0	-	2	2,52
48	B95.3/G04.2		zapalenie opon mózgowych i/lub	0	-	1	1,26
49	A40.3		posocznica	0	-	0	-
50	B95.3 / (...)		inna określona i nie określona	0	-	1	1,26
51	G01;G04.2;	Bakteryjne	w innych chorobach objętych MZ-56	0	-	0	-
52	G00.2-		inne określone	0	-	0	-

53	G00.9;G04.2	zapalenie	inne, nie określone	0	-	0	-
54	G03	Zapalenie opon mózgowych	inne i nie określone	0	-	1	1,26
55	A 87.1-9;	Wirusowe	inne określone i nie określone	0	-	0	-
56	A86	Inne wirusowe	nieokreślone	0	-	0	-
57	U 07.1-2	Zakażenie SARS-CoV-2 (COVID- 19)		2077	2641,35	0	0
11	A54	Rzeżączka		1	-	0	-

* Na formularzu MZ -55 o zachorowaniach i podejrzeniach zachorowań na grypę w roku 2020r. zgłoszono 756 przypadków, zapadalność – 961,42 (w roku 2019- 1804 zachorowania , zapadalność – 2274,99). Ponadto zarejestrowano 5 zachorowań na gruźlicę , zapadalność - 6.36 (w roku 2019 - 7 gruźlic – zapadalność - 8,83).

1.1 ZACHOROWANIA SZERZĄCE SIĘ DROGĄ POKARMOWĄ

Zatrucia i zakażenia pokarmowe to grupa chorób niejednorodna pod względem etiologicznym i klinicznym. Ich wspólną cechą, jest droga zakażenia związana z przyjmowaniem pokarmu i wody. Właściwa jakość produkowanej żywności oraz utrzymanie podstawowych zasad higieny osobistej, to główne elementy decydujące o skali szerzenia się chorób zakaźnych przenoszonych drogą pokarmową.

W 2020r. zarejestrowano 65 zatruc i zakażeń pokarmowych o etiologii bakteryjnej i wirusowej (w 2019r. zarejestrowano 164 przypadków). Najwięcej było zakażeń jelitowych wywołanych przez wirusy – 26 przypadków, w tym 12 przez rotawirusy, 10 przez wirusy nieokreślone i 4 przez adenowirusy. Następną grupę (24 przypadki) stanowiły biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe BNO, prawdopodobnie o zakaźnym pochodzeniu oraz bakteryjne zatrucia pokarmowe wywołane przez: pałeczki *Salmonella* – 8 zachorowań, 3 przypadki zakażeń jelitowych wywołanych przez *Campylobacter jejuni*, 2 wywołane przez *Clostridium difficile* i 2 inne zakażenia nieokreślone.

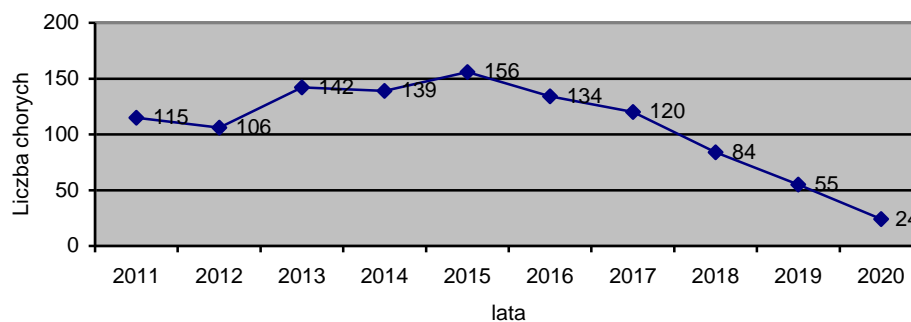
W większości przypadków zachorowań szerzących się drogą pokarmową, nie wykonano badań laboratoryjnych identyfikujących czynnik etiologiczny. Badania te są przeprowadzane jedynie u osób hospitalizowanych, natomiast osoby leczone ambulatoryjnie najczęściej diagnozowane są na podstawie objawów klinicznych, bez potwierdzenia laboratoryjnego.

Podczas likwidacji ognisk szerzono oświatę zdrowotną kształtującą zachowania prozdrowotne na rzecz zwiększenia higieny osobistej oraz higieny przygotowywania posiłków, co jest głównym elementem decydującym o skali szerzenia się tego typu zachorowań.

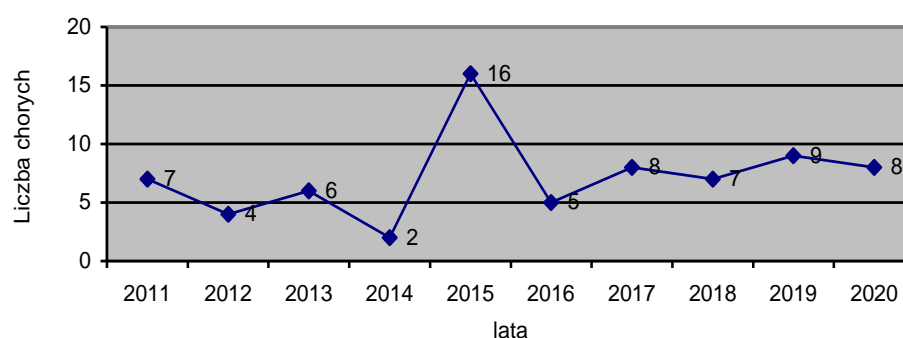
W 2020r. nie zarejestrowano ogniska zbiorowego zatrucia pokarmowego.

Liczba biegunek i zakażeń żołądkowo-jelitowych o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu u dzieci do lat 2 w latach 2011-2020

Liczba chorych na Salmonellozy w latach 2011-2020

Giardioza

Lamblioza (inaczej giardioza) jest chorobą przenoszoną drogą pokarmową. Do zarażenia dochodzi poprzez picie skażonej wody oraz zjedzenie pokarmów, na których znajdują się cysty pierwotniaka Giardia lamblia. Możliwe jest także przeniesienie choroby z osoby na osobę. Czynnikiem ryzyka, czyli czynnikami sprzyjającymi zarażeniu, są:

- nieprzestrzeganie zasad sanitarno-higienicznych (niemycie rąk, warzyw i owoców),
- picie wody o niepewnym lub nieznanym pochodzeniu,
- przebywanie w dużych skupiskach ludzi,
- nielegalne wylwanie ludzkich ekskrementów na tereny uprawne.

Choroba dotyka dorosłych i dzieci bez względu na płeć. Dane epidemiologiczne wskazują jednak, że na zarażenie najbardziej narażone są dzieci w wieku 2–5 lat.

Zachorowanie na lambliozę nie daje trwałej odporności, a zatem ponowne zachorowania w przyszłości są możliwe. U większości osób dorosłych i dzieci zarażonych Giardią zachorowanie nie daje żadnych objawów. W około 10% przypadków lamblioza przybiera ostrą postać objawową. Najczęstszymi objawami są:

- biegunka o ostrym, nagłym początku,
- bóle brzucha występujące bezpośrednio po posiłku,
- skurcze brzucha i/lub wzdęcia,
- tłuszczowe stolce,
- brak apetytu, złe samopoczucie,
- chudnięcie,
- nudności, wymioty i/lub zgaga.

W przeciwieństwie do lat ubiegłych, kiedy nie rejestrowano przypadków giardiozy, obecnie zarejestrowano 1 zachorowanie u 52-letniego mężczyzny, mieszkańca wsi. Głównym objawem choroby były przewlekłe bóle brzucha. Miały one charakter łagodny, w związku z czym stan chorego nie wymagał hospitalizacji. Diagnozę postawiono w oparciu o wykonane badania laboratoryjne. Nie ustalono źródła zakażenia.

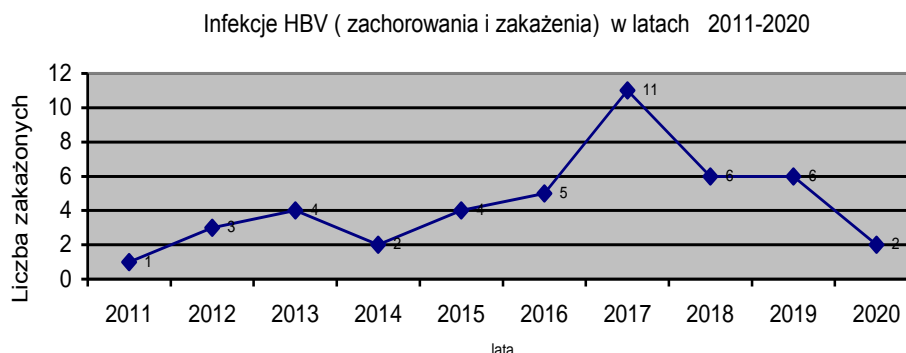
1.2 CHOROBY PRZENOSZONE DROGĄ NARUSZENIA CIĄGŁOŚCI TKANEK

WZW typu B

Od kilku lat na terenie powiatu żagańskiego nie notowano zachorowań na ostre WZW typu B, wszystkie zgłaszane przypadki to zakażenia przewlekłe. Zachorowania dotyczą wyłącznie osób dorosłych. Prawdopodobnie wynika to z wprowadzonego w 1993r. obowiązku szczepień noworodków przeciwko WZW typu B. Przeprowadzane są również szczepienia zalecane u osób przygotowujących do zabiegów operacyjnych, osób z kontaktu z zakażonymi i osób szczególnie narażonych np. poprzez wykonywaną pracę.

W okresie sprawozdawczym zarejestrowano 2 przypadki zakażeń HBV (w 2019r. zgłoszono 6 przypadków), oba o charakterze bliżej nieokreślonym. Zachorowaniu uległy 2 kobiety, mieszkanki miasta.

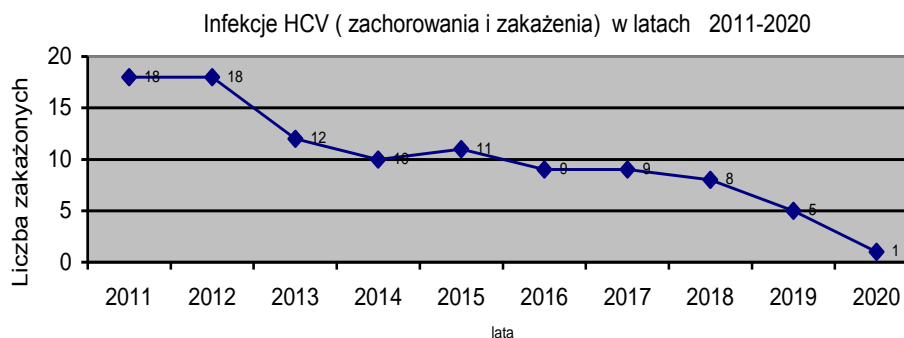
W obu przypadkach zachorowanie miało przebieg bezobjawowy, a zakażenia wykryto przypadkowo podczas badań wykonanych w związku z ciążą. W jednym przypadku prawdopodobną drogą zakażenia były nieprofesjonalne zabiegi kosmetyczne, natomiast w drugim przypadku kontakt domowy.

WZW typu C

W okresie sprawozdawczym zarejestrowano 1 przypadek WZW typu C o charakterze przewlekłym (w 2019 roku-5 zachorowań).

Zachorowaniu uległa 1 kobieta, mieszkanka miasta. Do wykrycia zakażenia doszło podczas badań rutynowych wykonanych w trakcie hospitalizacji nie związanej z tym zachorowaniem (przed zabiegiem). U chorej w przeszłości wykonywano zabiegi medyczne z naruszeniem ciągłości tkanek. W związku z zachorowaniem występują u niej objawy dyspeptyczne. Pacjentka była poddana hospitalizacji.

Zakażenia HIV i zachorowania na AIDS

W okresie sprawozdawczym zarejestrowano 1 nowy przypadek zakażenia wirusem HIV (w 2019r.-4 przypadki).

Zakażeniu uległ 22-letni mężczyzna, mieszkaniec miasta. Pacjent pozostaje pod nadzorem Poradni Profilaktyczno-Lecznicznej (HIV I AIDS). Nie ustalono drogi nabycia zakażenia. W analizowanym okresie nie zarejestrowano natomiast zachorowań na AIDS.

Ze względu na brak szczepień ochronnych zapobiegających zakażeniom HCV i HIV, w trakcie przeprowadzanych wywiadów epidemiologicznych przeprowadza się rozmowy mające na celu zwiększenie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat dróg szerzenia się zakażeń, wywołanych tymi wirusami. Ogromne znaczenie ma tu unikanie ryzykownych zachowań (np. przyjmowanie narkotyków dożylnie lub donosowo, utrzymywanie przygodnych kontaktów seksualnych) sprzyjających szerzeniu się zakażeń. Ponadto istotne jest podejmowanie działań uniemożliwiających szerzenie się zakażenia poprzez wdrażanie i utrzymywanie wysokich standardów higieniczno-sanitarnych, zwłaszcza w zakładach opieki zdrowotnej i innych miejscach świadczących usługi, w trakcie których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek (zakłady kosmetyczne, salony tatuażu). Ciągłe szkolenia personelu medycznego, jak i pracowników niemedycznych zakładów świadczących te usługi, przyczyniają się do zmniejszenia ryzyka wystąpienia zakażenia zarówno u personelu jak i u pacjentów i klientów.

1.3 CHOROBY PRZENOSZONE DROGĄ PŁCIOWĄ

W analizowanym okresie wykazano 1 przypadek zachorowania na rzeżączkę (w 2019r.-1 kiła). Przypadek dotyczy 43-letniego mężczyzny, mieszkańca miasta. Pacjent zdiagnozowany i leczony przez Poradnię Urologiczną w 105 Szpitalu Wojskowym w Żaganiu z powodu wycieku z cewki moczowej. Do zakażenia mężczyzny doszło prawdopodobnie w trakcie przypadkowych kontaktów seksualnych.

1.4 CHOROBY PRZENOSZONE PRZEZ WEKTORY I INNE CHOROBY ODZWIERZĘCE

Wścieklizna jest groźną chorobą zakaźną wywołaną pogryzieniem przez zwierzę drapieżne, bądź domowe będące jej nosicielem. Wywołana jest przez neurotropowy wirus z rodziny rabdowirusów, tzn. szerzący się i namnażający w układzie nerwowym. Zakażenie następuje przez wprowadzenie wirusa ze śliną do rany, zazwyczaj kłusanej (uszkodzona skóra, błony śluzowe, spojówka). Jedynym, skutecznym sposobem uniknięcia śmiertelnych skutków

zarażenia jest wdrożenie szczepień p/wścieklicznie. Ze względu na bardzo wysoką śmiertelność choroby, przypadki zgłoszeń narażenia na wścieklicznę są dokładnie analizowane. Jeśli wystąpi brak możliwości przeprowadzenia obserwacji weterynaryjnej zwierzęcia, które dokonało pokąsania (zwierzę nieznane, bądź zbiegło), pacjent zostaje skierowany do Poradni Chorób Odzwierzęcych w Zielonej Górze celem zakwalifikowania do szczepień.

Szczepieniom ochronnym, po pogryzieniu przez nieznanego psa poddano w okresie sprawozdawczym 1 osobę, którą zaszczepiono pięcioma dawkami szczepionki Verorab na oddziale zakaźnym w Zielonej Górze (w poprzednim roku zaszczepiono 8 osób).

Ponadto w 2020r. opracowano 33 przypadki pokąsań (w 2019r. - 37 przypadków), po których nie podejmowano szczepień p/wścieklicznie. We wszystkich przypadkach oprócz jednego sprawcami pogryzień były psy, w tym jednym przypadku -kot. Zwierzęta poddano obserwacjom weterynaryjnym celem wykluczenia wściekliczny.

U badanych zwierząt, w trakcie przeprowadzanych 15-dniowych obserwacji nie zaobserwowano niepokojących objawów wściekliczny, co pozwoliło zwolnić osoby poszkodowane z obowiązku szczepień przeciwko wścieklicznie.

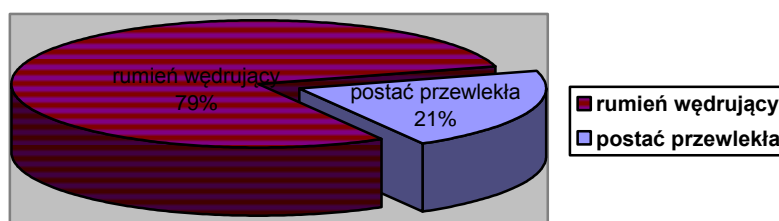
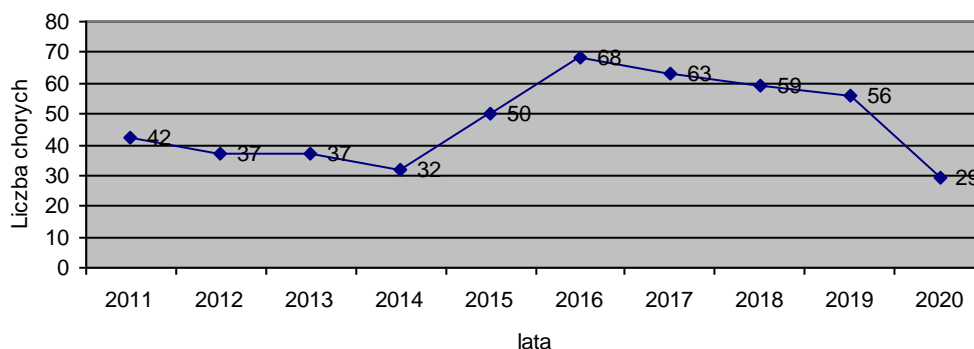
Borelioza inaczej choroba z Lyme lub krętkowica kleszczowa to bakteryjna, wieloukładowa choroba zakaźna wywołana przez krętki *Borrelia burgdorferi* .

Do zakażenia dochodzi w czasie ukłucia przez zakażonego kleszcza. Jeśli po kilku dniach od ukłucia nie pojawi się czerwona, z czasem powiększająca się zmiana skórna, tzw. rumień wędrujący, to większość dotkniętych chorobą osób, nawet nie wie o jej istnieniu. Ze względu na brak wczesnej diagnozy, nie udaje się jej wyleczyć w początkowym stadium i przechodzi ona w postać przewlekłą, która może prowadzić do zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych oraz mózgu, zapalenia nerwów, stawów lub zaburzeń rytmu serca.

W omawianym okresie sprawozdawczym zarejestrowano tylko 29 przypadków boreliozy, tj. 26 potwierdzonych i 3 prawdopodobne (w 2019r.-ogółem 56), gdyż pozostałe nie spełniały kryteriów definicji na potrzeby nadzoru epidemiologicznego. Zachorowaniu uległo 16 kobiet (tj. 55%) i 13 mężczyzn (tj. 45%). Chorowali mieszkańcy miast jak i wsi (miasto - 15 przypadków, co stanowi ok.51%, wieś - 14, tj. ok. 49%).

W 23 przypadkach stwierdzono rumień wędrujący, w pozostałych 6 diagnozę postawiono na podstawie objawów klinicznych (nawracające bóle i obrzęki stawów, bóle mięśni, osłabienie) potwierdzonych dodatnimi wynikami badań serologicznych w kierunku przeciwciał w kl. IgG. Wszyscy chorzy byli leczeni w warunkach ambulatoryjnych, ich stan nie wymagał hospitalizacji. W większości przypadków osoby podają, że były kąsane przez kleszcze jedno- lub wielokrotnie. Do pokąsań przez kleszcze najczęściej dochodziło w trakcie pobytu w lasach na terenie powiatu żagańskiego oraz podczas prac i wypoczynku na działkach ogrodowych.

Liczba chorych na boreliozę w latach 2011-2020

Niestety nie ma szczepionki przeciwko boreliozie. Zapobieganie zakażeniu ogranicza się do unikania kontaktu z kleszczami poprzez stosowanie odpowiedniej odzieży i używanie repelentów w trakcie pobytu w miejscach, gdzie występują te pajęczaki.

1.5. CHOROBY SZERZĄCE SIĘ DROGĄ KROPELKOWĄ

Różyczka

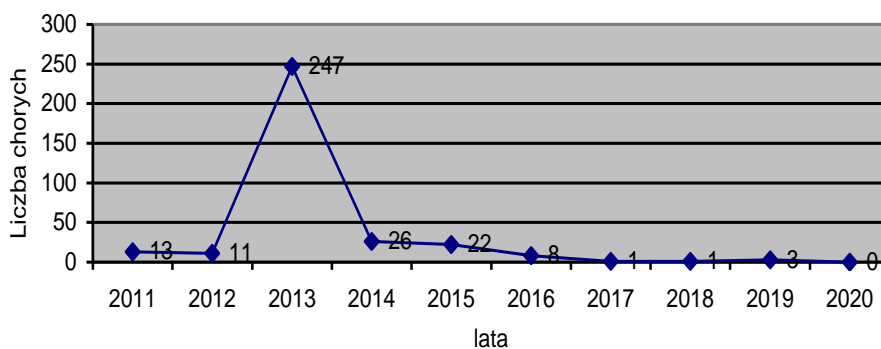
Różyczka jest łagodną chorobą wirusową wieku dziecięcego, przebiegającą często bezobjawowo. Zdarzają się jednak zachorowania u osób dorosłych, co jest niebezpieczne zwłaszcza u kobiet w ciąży, gdyż może doprowadzić do poważnych zaburzeń w rozwoju płodu. Do zakażenia dochodzi drogą kropelkową. Przebycie choroby pozostawia trwałą odporność.

Różyczka jest chorobą, której można skutecznie zapobiegać poprzez szczepienia.

W Polsce szczepienie przeciwko różyczce, zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych, jest obowiązkowe i wykonuje się je łącznie ze szczepieniem przeciwko śwince i odrze (1 szczepionka).

W odróżnieniu do roku ubiegłego (3 przypadki), w okresie sprawozdawczym w PSSE w Żaganiu nie zarejestrowano przypadków różyczki.

Liczba chorych na różyczkę w latach 2011-2020

Nagminne zapalenie przyusznic

Świnka (nagminne zapalenie przyusznic) to choroba wirusowa ludzi, najczęściej dzieci w wieku szkolnym, objawiająca się w większości przypadków gorączką, bolesnym powiększeniem ślinianek przyusznych, ogólnie złym samopoczuciem. Bardzo często (u połowy chorych) nie występują żadne objawy choroby i zakażenie można stwierdzić jedynie przez wykrycie przeciwciał we krwi. Wirus świnki ma dużą zdolność zarażania.

Do zakażenia dochodzi drogą kropelkową lub przez zanieczyszczone śliną przedmioty.

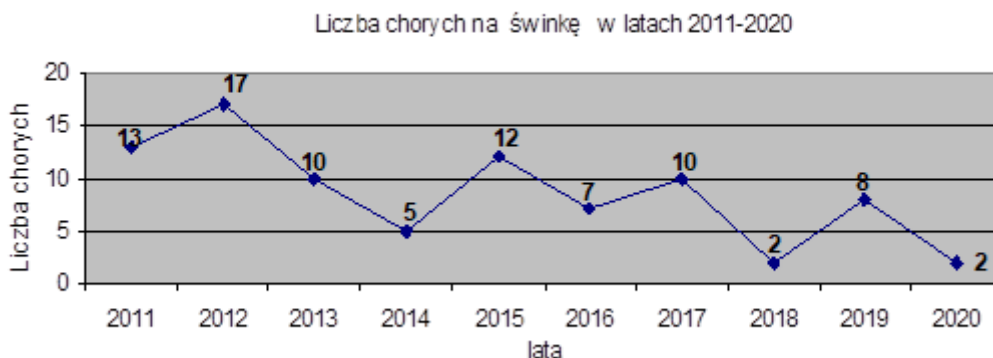
U dzieci świnka na ogół nie jest groźna, jednak w przypadku komplikacji może dojść do poważnych powikłań, m.in. zapalenia opon mózgowych i mózgu, trzustki, jąder. Przebyte choroby nie daje 100% odporności na ponowne zakażenie, choć takie przypadki zdarzają się rzadko.

W omawianym okresie zarejestrowano 2 przypadki zachorowań z powodu nagminnego zapalenia przyusznic (w 2019r.-8). Zachorowała 12-letnia dziewczynka ze wsi i 6-letni chłopiec z miasta. Ich stan nie wymagał hospitalizacji.

Obie osoby chore poddane były dwóm dawkom szczepienia przeciwko śwince.

Przeciwko śwince dostępne są szczepienia, w Polsce obowiązkowe, wchodzące w skład kalendarza szczepień. Zazwyczaj jest to szczepionka skojarzona tzn. jednoczesne szczepienie przeciwko śwince, odrze i różyczce.

Dzięki szczepieniom ochronnym zachorowalność i częstość powikłań znacznie się zmniejszyły. Od wielu lat, jak wskazuje powyższy wykres, mamy do czynienia z okresem zacisza epidemicznego.

Ospa wietrzna

Jest to choroba zakaźna wywołana przez wirusa ospy wietrznej i półpaśca. Źródłem zakażenia jest chory człowiek. Choroba jest niezwykle zaraźliwa. Wirus przenosi się drogą kropelkową oraz z ruchem powietrza na odległość do kilkudziesięciu metrów – stąd nazwa ospa wietrzna. Głównym objawem choroby jest występowanie charakterystycznej wysypki pojawiającej się po parodniowym okresie niecharakterystycznych objawów prodromalnych.

Większość ludzi choruje w dzieciństwie, a ponieważ zachorowanie pozostawia trwałą odporność, dorośli są odporni na tę chorobę i powtórne zachorowania na ospę należą do rzadkości. Szacuje się, że ryzyko pojawienia się reaktywacji zakażenia w postaci półpaśca w ciągu całego życia wynosi 20%.

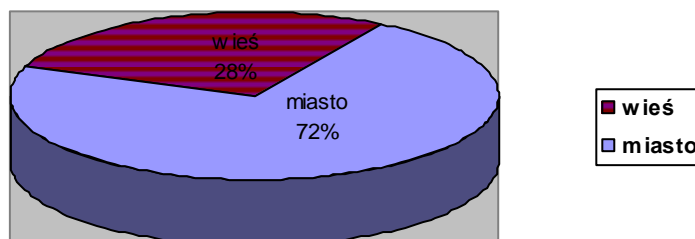
Dostępna jest szczepionka przeciw ospie wietrznej. Jest ona w Polsce zalecana dla wszystkich zdrowych dzieci, natomiast zgodnie z aktualnie obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych obowiązkowa dla osób narażonych w sposób szczególnie na zakażenie (dzieci do ukończenia 12 roku życia: z upośledzeniem odporności, o wysokim ryzyku ciężkiego przebiegu

choroby, z ostrą białaczką limfoblastyczną w okresie remisji, zakażone HIV, przed leczeniem immunosupresyjnym lub chemioterapią, a także dzieci do ukończenia 12 roku życia z otoczenia ww. osób).

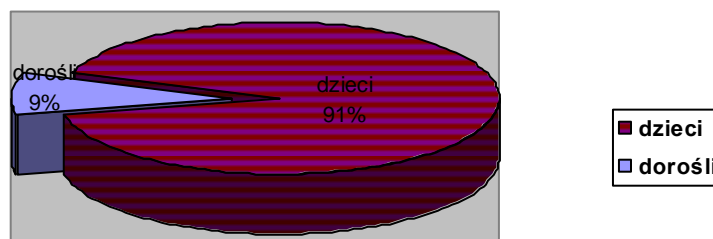
Szczepienia odgrywają bardzo dużą rolę, ponieważ przebieg zakażenia u chorych zaszczepionych zazwyczaj jest bezobjawowy lub skąpoobjawowy, natomiast w przypadku osób niezaszczepionych choroba może prowadzić do poważnych powikłań.

W omawianym okresie odnotowano znaczny spadek liczby zachorowań w stosunku do roku ubiegłego. W 2020r. zarejestrowano 75 zachorowań, natomiast w 2019r. - 415 zachorowań.

Zachorowaniu uległy 44 kobiety i 31 mężczyzn, w tym 54 mieszkańców miasta, tj. 72% i 21 - wsi.

Zdecydowaną większość, tzn. 68 przypadków zachorowań zanotowano u dzieci do lat 14, co stanowi ok. 91% wszystkich zachorowań.

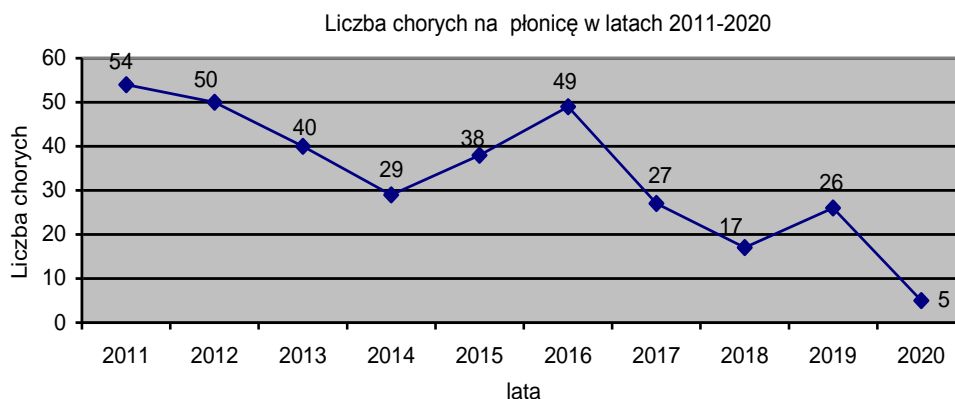
Stan żadnego z chorych nie wymagał hospitalizacji. Żadna z osób wcześniej nie była szczepiona przeciwko ospie.

Płonica

Szkarlatyna (płonica) to ostra, wysypkowa choroba zakaźna wywołana przez paciorkowce grupy A. Dotyczy ona najczęściej dzieci, choć zdarzają się też przypadki zachorowań u dorosłych. Źródłem zakażenia jest chory człowiek, ozdrowieniec lub nosiciel paciorkowca. Do zakażenia dochodzi drogą kropelkową. Płonicę należy leczyć, ponieważ jej przebieg może prowadzić do bardzo poważnych powikłań m.in. zapalenia mięśnia sercowego, kłębuszkowego zapalenia nerek, zapalenia stawów, węzłów chłonnych, ucha środkowego oraz gorączki reumatycznej. Ponieważ przyczyną płonicy są bakterie, dlatego w leczeniu wykorzystuje się antybiotyki. Płonica u dziecka wymaga ograniczenia kontaktów z rówieśnikami, gdyż choroba jest bardzo zaraźliwa.

W omawianym okresie sprawozdawczym odnotowano 5 zachorowań na płonicę (w 2019r. - 26). Tylko w 1 przypadku zachorowanie dotyczyło osoby w wieku powyżej 14 lat (osoba 17-letnia), wszystkie pozostałe zachorowania dotyczyły dzieci do lat 9.

Zachorowały 3 osoby płci żeńskiej mieszkające na wsi i 2 osoby płci męskiej, będące mieszkańcami miasta. Stan żadnego z chorych nie wymagał hospitalizacji.

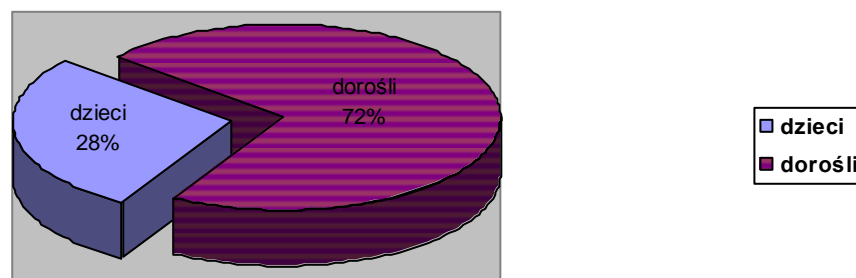
Grypa i zakażenia grypopodobne wg. MZ – 55

Grypa to ostra choroba zakaźna układu oddechowego wywołana wirusem grypy. Przenosi się pomiędzy ludźmi drogą kropelkową, dlatego też rozprzestrzenianie się wirusów grypy jest bardzo dynamiczne, co sprzyja zachorowaniom o charakterze epidemicznym lub pandemicznym. Przebieg choroby jest ciężki, a jej nasilenie i czas trwania zależy od odporności chorego, jego wieku, stanu ogólnego, współistniejących chorób oraz oczywiście od zjadliwości wirusa. Nieleczona grypa jest często przyczyną groźnych powikłań.

Najlepszą obroną przeciwko grypie jest unikanie chorych ludzi, dbanie o higienę osobistą, odpowiednie odżywianie, a także wysiłek fizyczny o odpowiednim natężeniu hartujący organizm.

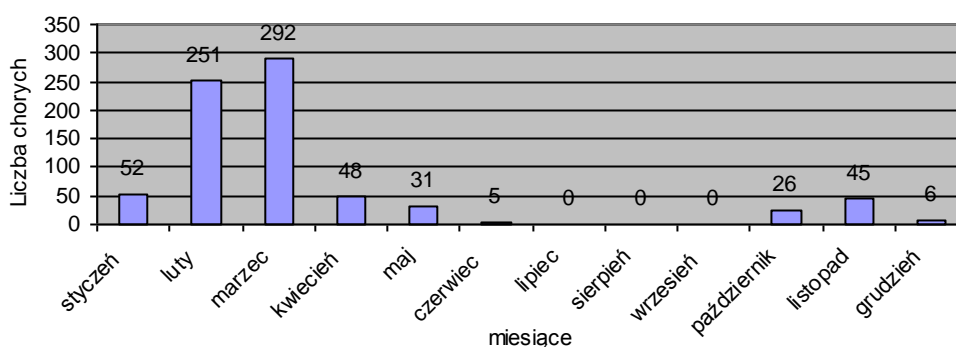
Najskuteczniejszą metodą zapobiegania grypie są szczepienia ochronne. Poziom odporności zabezpieczający przed zachorowaniem osiąga się dopiero po upływie około 2 tygodniu od dnia szczepienia, zatem najskuteczniejsze jest poddanie się szczepieniu, przed rozpoczęciem sezonowego wzrostu zachorowań na grypę.

W okresie sprawozdawczym liczba zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę w porównaniu z rokiem wcześniejszym znacznie spadła. Zarejestrowano 756 przypadków zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę, w tym u 209 dzieci do lat 14, co stanowi ok. 28% (w 2019r.- 1804 przyp., w tym u 494 dzieci do lat 14). W przebiegu choroby stan 104 osób wymagał hospitalizacji, najczęściej ze względu na poważne objawy ze strony układu oddechowego - 68 osób, w tym 3 dzieci w wieku do lat 14. Większość przypadków diagnozowano na podstawie objawów klinicznych i wywiadu, bez potwierdzenia laboratoryjnego. Tylko w 3 przypadkach wykonano test paskowy, gdzie wyniki badań potwierdziły grypę typu A. Zbyt mała liczba wykonywanych badań laboratoryjnych może być powodem stosunkowo niskiej wiarygodności postawionych rozpoznań i rozbieżności pomiędzy zgłoszonymi przypadkami, a faktyczną liczbą zachorowań.

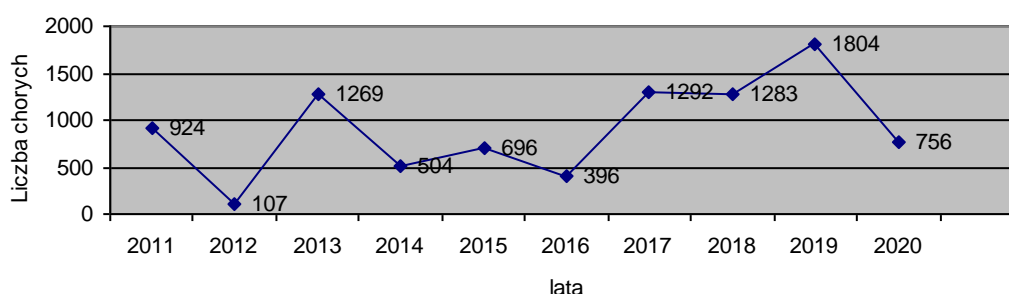

Największą liczbę zachorowań// podejrzeń zachorowań zarejestrowano w I kwartale 2020r.-595, natomiast nie odnotowano żadnego przypadku w III kwartale 2020r.

Ilość zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę w poszczególnych miesiącach 2020r.

Liczba zachorowań/podejrzeń zachorowań na grypę w latach 2011-2020

Gruźlica

Gruźlica jest chorobą zakaźną, wywołaną zakażeniem prątkiem gruźlicy (*Mycobacterium tuberculosis*). Bakterie te są niezwykle odporne, w kurzu czy glebie mogą przetrwać kilka lat. Są również odporne na konwencjonalne środki dezynfekcyjne. Do zarażenia dochodzi drogą kropelkową. Choroba z reguły zajmuje płuca choć zdarzają się również przypadki gruźlicy pozapłucnej. W przypadku zachorowania na gruźlicę brak jest charakterystycznych objawów. Mogą one mieć charakter ogólny (np. gorączka, osłabienie organizmu, brak apetytu, utrata masy ciała) lub miejscowy, w zależności od atakowanego narządu. Najczęstszym objawem gruźlicy płuc jest długotrwanie utrzymujący się kaszel, ponadto mogą wystąpić duszności, bóle w klatce piersiowej, czy krwotoki płucne. Niecharakterystycznymi objawami gruźlicy pozapłucnej mogą natomiast być obrzmienia, bolesność ruchowa, powiększenie obwodowych węzłów chłonnych, upośledzenie funkcjonowania zaatakowanych narządów.

Najważniejszą metodą zapobiegania gruźlicy są szczepienia przeciwko gruźlicy BCG, które wykonywane są w Polsce noworodkom, w pierwszej dobie po urodzeniu. Natomiast dorosłe osoby, które chcą ochronić się przed gruźlicą, powinny zadbać o higieniczne warunki mieszkalne, a także o prowadzenie zdrowego i higienicznego trybu życia.

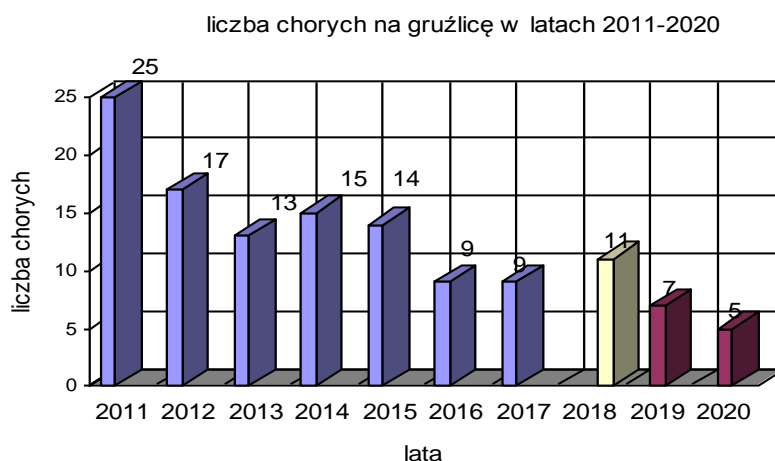
Zwalczanie gruźlicy opiera się głównie na wykrywaniu osób, które mogą stanowić źródło zakażenia dla innych i wdrożeniu leczenia z zastosowaniem długotrwałej kuracji z użyciem antybiotyków i chemioterapeutyków.

W 2020r. zarejestrowano 5 przypadków gruźlicy (w 2019r.-7), w tym 3 prątkujące. Zachorowało 4 mężczyzn w wieku 38, 58, 64 i 77 lat i 1 kobieta w wieku 27 lat. Nie zarejestrowano przypadków zachorowań u dzieci.

We wszystkich przypadkach diagnozę postawiono na podstawie zmian w obrazie rtg klatki piersiowej, w przypadkach prątkującej dodatkowo potwierdzono je wynikami badań płwociny w kierunku prątków gruźlicy.

Wszystkie osoby chore poddane zostały hospitalizacji w specjalistycznym szpitalu w Torzymiu, z których jedna w przypadku 77-letniego mężczyzny zakończyła się zgonem.

Pozostałe osoby po zakończonej hospitalizacji objęte zostały nadzorem lekarskim w Poradni Gruźlicy i Chorób Płuc w Żaganiu.

Covid-19

Ostra choroba zakaźna układu oddechowego wywołana zakażeniem wirusem SARS-CoV-2. Została ona po raz pierwszy rozpoznana w listopadzie 2019, w środkowych Chinach (miasto Wuhan, w prowincji Hubei).

Zakażenie rozprzestrzenia się pomiędzy ludźmi drogą kropelkową, zazwyczaj w wyniku kaszlu lub kichania. Okres wylęgania się choroby wynosi najczęściej od 5 do 7 dni. Osoby chore mogą zarażać na 24–48 godzin przed wystąpieniem objawów choroby.

Przebieg choroby może być różnorodny. Większość pacjentów ma łagodne objawy lub przebieg bezobjawowy i dobre rokowania. Objawy, przypominające inne choroby górnych dróg oddechowych, ustępują u nich po około dwóch tygodniach. Jednak część pacjentów może mieć ostrą lub krytyczną postać choroby, co wymaga 3 do 6 tygodni leczenia lub może prowadzić do zapalenia płuc lub niewydolności wielonarządowej, a w konsekwencji do śmierci.

Dzieci zdają się przechodzić chorobę lepiej niż dorośli i występują u nich łagodniejsze objawy,

Do typowych początkowych objawów choroby zaliczają się gorączka, suchy kaszel, zmęczenie, płytki oddech, osłabienie, bóle mięśniowe, utrata zmysłu smaku i powonienia. Do mniej częstych objawów należą m.in.: odkrztuszanie plwociny, ból głowy, dreszcze, krwiotłucie, bóle w klatce piersiowej, biegunka, nudności i wymioty, ból gardła.

Do podstawowych metod zapobiegania zakażeniom zalicza się częste i dokładne mycie dłoni, unikanie dotykania twarzy nieumytymi dłońmi, utrzymywanie dystansu fizycznego między ludźmi (unikanie skupisk ludzi), zakrywanie ust oraz nosa podczas kaszlu i kichania oraz noszenie maseczek ochronnych i częste wietrzenie pomieszczeń.

W Polsce pierwszy przypadek zachorowania na COVID-19 pojawił się dnia 04.03.2020r. Natychmiast po wystąpieniu pierwszego przypadku w Polsce, została opublikowana seria zaleceń dla obywateli. Nie zalecano podróżowania do krajów, w których występowała duża liczba przypadków zakażenia wirusem SARS-CoV-2. Informacje na temat bezpieczeństwa podróży do poszczególnych krajów były publikowane na stronie ministerstwa spraw zagranicznych. Osoby, które w przeciągu minionych dwóch tygodni podróżowały za granicę lub z innych powodów podejrzewały możliwość infekcji miały niezwłocznie kontaktować się telefonicznie ze stacją sanitarno-epidemiologiczną lub zgłaszać się bezpośrednio do oddziału zakaźnego lub oddziału obserwacyjno-zakaźnego. W placówkach medycznych wprowadzono teleporady, celem ograniczenia kontaktów między chorymi i personelem. Została uruchomiona infolinia Narodowego Funduszu Zdrowia dotycząca postępowania w sytuacji podejrzenia zakażenia nowym koronawirusem. Wydano szereg rozporządzeń dotyczących min. wykazu chorób powodujących powstanie obowiązku hospitalizacji, w sprawie określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem epidemii, w tym zasad kwarantanny i izolacji. Ze względu na wzrastającą liczbę zachorowań dnia 13 marca 2020r. na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Zdrowia (Dz.U., poz. 433) ogłoszono na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stan zagrożenia epidemicznego, następnie w dniu 20 marca 2020r., na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Zdrowia (Dz.U., poz.491 z późn. zm.) stan epidemii.

Na terenie powiatu żagańskiego pierwszy przypadek zachorowania wywołany wirusem SARS-Co-2 odnotowano w dniu 23.03.2020r. Dotyczył on 60-letniej kobiety mieszkanki wsi. Nie ustalono w jej przypadku jednoznacznie źródła zakażenia. Choroba objawiła się u niej gorączką, silnym kaszlem i dusznościami. Jej stan wymagał hospitalizacji.

Ogólnie na nadzorowanym terenie w okresie sprawozdawczym zarejestrowano 2077 przypadków zakażeń wywołanych nowym wirusem.

W większości przypadków miały one charakter raczej łagodny, w połowie wręcz bezobjawowy. Ze względu na poważny przebieg choroby, stan 198 osób wymagał hospitalizacji.

We wszystkich przypadkach objawowych, najczęściej występowały stany gorączkowe (37,2-39,0°C), katar, suchy kaszel, ból głowy, ogólne osłabienie, utrata węchu i smaku, bóle mięśniowe, w ciężkich przypadkach - silne duszności. Rzadziej występowała biegunka, nudności, bóle gałek ocznych, wysypka.

W przypadku 55 osób (18 kobiet i 37 mężczyzn) zachorowanie zakończyło się zgonem (52 zgony w szpitalu, 3 w domu).

Pozostali chorzy uzyskali status ozdrowieńca.

Pojawiające się w błyskawicznym tempie kolejne zachorowania, czy ogniska zachorowań (w powiecie żagańskim zarejestrowano ich łącznie 12: przedszkola, szkoła, zakłady pracy), całkowicie zdeorganizowały pracę wszystkich pracowników inspekcji sanitarnej w całej Polsce. W związku z lawiną zachorowań inspektorzy sanitarni musieli podejmować decyzje zmieniające dotychczasowy tryb pracy i zasady wykonywanych zadań.

Już w marcu 2020r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żaganiu podjął decyzję o dwuzmianowym systemie pracy we wszystkie dni tygodnia, także świąteczne. Odstąpiono w tym czasie od większości zadań statutowych inspekcji, skupiając się na opracowaniu nowych przypadków zachorowań oraz udzielaniu informacji i porad zdezorientowanej społeczności. Numer alarmowy PPIS w Żaganiu był dla obywateli dostępny 24 godziny na dobę.

Celem przerwania transmisji wirusa przeprowadzono dokładne wywiady epidemiologiczne, ustalano kontakty z chorymi, wystawiano decyzje administracyjne o nałożeniu kwarantanny na te osoby i nałożeniu izolacji na osoby chore. Łącznie nałożono kwarantannę na 3585 osoby i izolację na wszystkie osoby zakażone.

Należy tu nadmienić, że do dnia 24 października, kiedy to weszło w życie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 października 2020r, poz.1871 zdejmujące z organu inspekcji sanitarnej obowiązek wydawania decyzji w formie papierowej, wszystkie decyzje nakładane były w formie pisemnej (w sumie nałożono ich 2093) i przekazywane stronom za pośrednictwem e-maila, bądź pocztą. Od 25.10.2020r. nakładane kwarantanny były rejestrowane tylko w elektronicznym systemie tzw. EWP (Ewidencja Wjazdu do Polski.), a następnie w systemie SEPIS (System Elektroniczny Państwowej Inspekcji Sanitarnej). Celem egzekwowania nałożonych na obywateli obowiązków kwarantanny, bądź izolacji, ściśle współpracowano z KPP w Żaganiu. Do PSSE w Żaganiu wpłynęły z policji 54 notatki dotyczące naruszenia zasad kwarantanny. W związku z tym wydano 8 decyzji o nałożeniu grzywny na ogólną kwotę 40 000, 00zł. Trzy osoby odwołały się do WSSE w Gorzowie Wlkp. – umorzono postępowania. W pozostałych przypadkach nie wszczynano postępowania ze względu na przyjęte, złożone pisemnie wyjaśnienia strony.

Ponadto organizowano transport dedykowany w celu przetransportowania osób chorych do szpitala, bądź zakażonych do izolatorium. Zlecano testy diagnostyczne osobom zgłaszającym podejrzane objawy, osobom przebywającym na kwarantannie lub izolacji, a także osobom kierowanym do Zakładów Opiekuńczo- Leczniczych i Domów Opieki Społecznej. Wydawano na wniosek strony zaświadczenia potwierdzające odbycie kwarantanny (wydano 301 takich zaświadczeń). Analizowano wpływające wnioski o skrócenie, bądź zwolnienie z kwarantanny, wydano 104 decyzje w tym zakresie. Zlecano dodatkowe testy w tym celu, głównie pracownikom medycznym i innym osobom biorącym udział w zwalczaniu epidemii np. policji, strażakom.

Pracownicy wszystkich sekcji przeprowadzali tzw. kontrole „covidowe” w obiektach handlowych (w tym apteki), gastronomicznych, barach, restauracjach, salonach fryzjerskich, kosmetycznych itp. w zakresie przestrzegania określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem pandemii. Łącznie wykonano 267 takich kontroli. Na nikogo z kontrolowanych nie nałożono mandatu, ponieważ przedsiębiorcy stosowali się do narzuconych

nakazów. Podczas kontroli udzielano przedsiębiorcom informacji dotyczących wątpliwości, co do sposobu działania zakładów w istniejącej sytuacji.

Zmieniające się z dnia na dzień przepisy prawne (rozporządzenia zmieniające) i procedury wprowadzały chaos i dezorientację wśród społeczeństwa. Również u pracowników inspekcji sanitarnej wprowadzało to duże zamieszanie. Podejmowanie właściwych decyzji wymagało dużej koncentracji i skupienia, co w panującej sytuacji było bardzo trudne. Udzielano mnóstwo informacji w sprawie kwarantanny granicznej, kwarantanny z kontaktu, dotyczących postępowania osoby objawowej, możliwości i miejsca wykonania testu diagnostycznego. Wiele pytań i wątpliwości w temacie mieli dyrektorzy szkół i przedszkoli, przedsiębiorcy zamykanych rozporządzeniem zakładów, osoby wracające zza granicy, lekarze Podstawowej Opieki Zdrowotnej. Celem zwiększenia możliwości obsługi większej ilości osób, uruchamiano w tym celu dodatkowe numery telefonów.

W 2020r. w zakresie dot. zwalczania epidemii koronawirusa Sars-CoV-2 przeprowadzono 2489 wywiadów epidemiologicznych, nałożono 2186 decyzji administracyjnych dot. nałożenia kwarantanny, bądź izolacji domowej, zwolnienia/skrócenia lub wydłużenia okresu kwarantanny, czy zmiany miejsca odbywania kwarantanny, przeprowadzono 267 kontroli obiektów w zakresie przestrzegania określonych ograniczeń, nakazów i zakazów, nałożono 8 kar administracyjnych na osoby nieprzestrzegające zasad kwarantanny na sumę 40000 zł.

Szybkie opracowanie szczepionek przeciwko COVID-19 i zaszczepienie wysokiego odsetka populacji daje nadzieję na opanowanie pandemii i szansę na wyjście z kryzysu, a tym samym powrót do normalności.

1.6 CHOROBY INWAZYJNE

Zakażenie inwazyjne rozwija się w fizjologicznie jałowych tkankach i narządach naszego organizmu. Najczęściej pojawia się inwazja pierwotna łożyska krwi, a następnie rozprzestrzenia się do różnych narządów (np. ośrodkowego układu nerwowego, stawów), ale mogą pojawić się również zakażenia wtórne. Praktycznie wszystkie drobnoustroje mogą spowodować zakażenie inwazyjne, ale tzw. pierwotne infekcje najczęściej wywoływane są przez bakterie otoczkowe, takie jak: pneumokoki (*Streptococcus pneumoniae*), meningokoki (*Neisseria meningitidis*) i pałeczki hemofilne (*Haemophilus influenzae*), szczególnie niebezpieczne dla małych dzieci. Są to zakażenia nabyte poza szpitalem, ale ze względu na ciężki przebieg i konsekwencje zawsze leczy się je w szpitalu.

Zakażenia inwazyjne są zagrożeniem epidemiologicznym i medycznym, bowiem łączą się z wysoką śmiertelnością oraz powikłaniami. Mogą się też szybko rozprzestrzeniać, tworząc ogniska epidemiczne, a nawet epidemie (meningokoki). Podobnie jak w innych krajach, u nas najczęstsze zakażenia inwazyjne przybierają postać bakteriemii/sepsy i zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych.

Najlepszą i najskuteczniejszą metodą zapobiegania tak groźnym następstwom zakażenia są szczepienia. Wprawdzie mamy szczepionki przeciwko pałeczkom hemofilnym, pneumokokom i meningokokom, ale nie są to szczepionki uniwersalne, tzn. nie zapobiegają wszystkim zakażeniom wywołanym przez szczepy tych gatunków.

W okresie sprawozdawczym nie odnotowano chorób inwazyjnych wywołanych przez drobnoustroje takie jak meningokoki czy pneumokoki (w ubiegłym roku 2 choroby inwazyjne wywołane przez *S. pneumoniae* i 1 choroba meningokokowa).

Zdiagnozowano natomiast 2 przypadki choroby inwazyjnej wywołanej przez ***Streptococcus pyogenes***, przebiegającej pod postacią róży (w 2019r. - 5). Zachorowaniu uległo 2 mężczyzn: po jednym z miasta i ze wsi. Oba przypadki zachorowań zostały zdiagnozowane tylko na podstawie objawów klinicznych, w związku z czym zakwalifikowano je jako możliwe. Stan kliniczny chorych wymagał hospitalizacji.

1.7. REALIZACJA ZAŁOŻEŃ PROGRAMU ERADYKACJI ZACHOROWAŃ NA POLIOMYELITIS

Na terenie powiatu żagańskiego, podobnie jak w latach ubiegłych, w Oddziale Dziecięcym Nowego Szpitala w Szprotawie prowadzono nadzór nad zgłaszaniem zachorowań i podejrzeń zachorowań przebiegających z objawami ostrych porażek wiotkich u dzieci do 15 roku życia. W okresie sprawozdawczym ww. szpital nie zgłosił takich zachorowań.

2. NADZÓR NAD REALIZACJĄ SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH

PPIS w Żaganiu koordynuje, zabezpiecza zaopatrzenie w preparaty szczepionkowe oraz nadzoruje realizację obowiązkowego Programu Szczepień Ochronnych na terenie powiatu.

Obowiązkowe szczepienia ochronne, finansowane ze środków publicznych, w roku sprawozdawczym realizowane były w 20 podmiotach leczniczych, będących pod nadzorem sanitarnym PPIS w Żaganiu oraz w Filii 105 Kresowego Szpitala Wojskowego, będącego pod nadzorem Wojskowego Ośrodka Medycyny Prewencyjnej we Wrocławiu.

Na dzień 31 grudnia 2020r. liczba kart uodpornienia dzieci i młodzieży poniżej 20 lat, podlegającej szczepieniom ochronnym, przechowywanych przez placówki wynosiła 13794. Poniższa tabela przedstawia ilość kart uodpornienia wg roku urodzenia z uwzględnieniem kart uodpornienia dziewczynek od 2005r. do 2011r.

Rok urodzenia	Karty ogółem	Rok urodzenia	Karty ogółem	Karty dziewcząt	Rok urodzenia	Karty ogółem	Karty dziewcząt	Rok urodzenia	Karty ogółem	Karty dziewcząt
2020	667	2015	640		2010	759	352	2005	605	272
2019	598	2014	672		2009	801	357	2004	663	
2018	602	2013	602		2008	823	386	2003	633	
2017	715	2012	733		2007	803	356	2002	634	
2016	707	2011	669	396	2006	721	352	2001	738	

Do początku marca 2020r. szczepienia przebiegały prawidłowym rytmem. Na przełomie marca i kwietnia wstrzymano szczepienia z powodu pandemii, jednak szybko uznano, że należy wznowić szczepienia.

W momencie wystąpienia pandemii koronawirusa SARS-CoV-2, aby zapewnić ciągłość szczepień i nie dopuścić do obniżenia uodpornienia populacji na choroby zakaźne objęte PSO, a jednocześnie zabezpieczyć personel i pacjentów przed zakażeniem koronawirusem w czasie udzielania świadczeń medycznych, PPIS niezwłocznie, zgodnie z wytycznymi GIS, wdrożył dodatkowe zasady bezpieczeństwa tj. wydał podmiotom leczniczym realizującym szczepienia ochronne zalecenia :

- 1). Wykonywania szczepień po teleporadzie medycznej, obejmującej kwalifikację do szczepień, poprzedzoną przeprowadzeniem wywiadu w kierunku czynników ryzyka zakażenia SARS-CoV-2 zarówno u dziecka, jak i jego opiekunów i domowników oraz przeprowadzeniem wywiadu zdrowotnego w kierunku ostrej infekcji u dziecka , jak i opiekunów , a także domowników.
- 2). Po wstępnej kwalifikacji ustalania terminu szczepienia, przekazywania informacji, że z dzieckiem może przyjść tylko jedna osoba, bez objawów infekcji.
- 3). Wykonywania szczepień w pierwszych godzinach otwarcia praktyki z zachowaniem rozdziału czasowego. Przebywania w poczekalni w tym samym czasie jednego dziecka z opiekunem (separacja czasowa) w masce zakrywającej usta i nos. Mierzenia opiekunowi temperatury ciała, obowiązkową dezynfekcję dłoni.
- 4). Używania przez personel medyczny, oprócz ogólnie stosowanych środków ochrony osobistej, maseczek zakrywających usta i nos oraz rękawiczek jednorazowych, jako uzupełnienie standardowej higieny rąk, dla minimalizacji ryzyka przeniesienia SARS-CoV-2 na dziecko lub jego opiekunów w przypadku bezobjawowego zakażenia personelu.
- 5). Zachowywania przez personel medyczny wszelkich zasad, dotyczących zapobiegania zakażeniom przenoszonym drogą kropelkową lub bezpośredniego kontaktu – higiena rąk, przyjmowanie w odzieży roboczej/ochronnej, która nie miała kontaktu z pacjentem z objawami ostrej infekcji, dezynfekcja powierzchni z którymi styka się pacjent, (kozetka, stół pediatryczny itp.), po każdym pacjencie.
- 6). Wykonywania szczepień w tzw. separacji przestrzennej w pomieszczeniu, w którym nie przyjmuje się osób chorych z objawami ostrej infekcji.

Placówki lecznicze dostosowały się do powyższych zaleceń i wznowiły szczepienia.

W ogłoszonym Komunikatem Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 22 grudnia 2020r., Programie Szczepień Ochronnych na rok 2021 wprowadzono szczepienie obowiązkowe u dzieci w 1 roku życia przeciw zakażeniom wywołanym przez rotawirusy. Wobec powyższego PPIS w Żaganiu niezwłocznie poinformował, podmioty wykonujące szczepienia, o schematach szczepień, wydał zalecenia ich przestrzegania oraz stosowania się do wskazań producenta szczepionek.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

I. W 2020r. nastąpił ogólny wzrost liczby zarejestrowanych zachorowań na choroby zakaźne w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego (zarejestrowano o 500 przypadków więcej), pomimo ponad 2,5 krotnego spadku liczby

zachorowań występujących corocznie i wykazywanych w latach poprzednich. Sytuacja ta jest spowodowana efektem pojawienia się nowej jednostki chorobowej COVID-19 (ok. 69% wszystkich zarejestrowanych w 2020 roku zachorowań).

Fakt pojawienia się w marcu 2020 r. nowego koronawirusa SARS-CoV-2, zdeorganizował funkcjonowanie całego społeczeństwa, w tym działanie wszystkich podmiotów leczniczych. Zarówno na pracowników medycznych jak i pracowników inspekcji sanitarnej spadło wiele nowych, dodatkowych zadań związanych ze zwalczaniem pandemii, co często powodowało niewydolność systemową i ograniczenie innych statutowych zadań. W większości, działania służb medycznych skoncentrowały się na walce z nowym wirusem, ograniczając w innych przypadkach dostęp do opieki medycznej. Część szpitali została przekształcona w szpitale jednoimienne, ograniczając przyjęcia tylko do nagłych przypadków. Planowane przyjęcia do oddziałów zostały wstrzymane. Lekarze POZ i gabinety specjalistyczne ograniczyły swoje funkcjonowanie do udzielania konsultacji telefonicznych.

Ograniczenie kontaktów na linii lekarz - pacjent przyczyniło się do spadku liczby innych dotychczas stawianych diagnoz, a co za tym idzie spadku ilości zgłaszanych przez lekarzy rozpoznań. Ze względu na powyższe, liczba zgłoszonych przez lekarzy w tym okresie chorób zakaźnych (oprócz COVID-19) znacznie zmalała (946 przypadków, w ubiegłym roku 2523 przypadki zachorowań), co może zapewne odbiegać od faktycznej liczby zachorowań i w tej sytuacji nie jest realnym odzwierciedleniem sytuacji epidemiologicznej powiatu.

II. Dzięki prowadzonym szczepieniom ochronnym i uzyskaniu wysokiego odsetka osób zaszczepionych przeciwko chorobom zakaźnym, niektóre choroby wieku dziecięcego jak odra, poliomyelitis, czy błonica od wielu lat, na terenie powiatu żagańskiego nie występują.

<https://www.gov.pl/web/szczepimysie>

IV. OCENA STANU SANITARNO – TECHNICZNEGO PODMIOTÓW WYKONUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ NA TERENIE POWIATU ŻAGAŃSKIEGO

Zgodnie ze zdecydowaną reakcją na dynamicznie zmieniającą się sytuacją epidemiologiczną, kontynuowano kontrole zaplanowanych obiektów tylko do II kwartału 2020 roku sprawozdawczego w obiektach wysokiego ryzyka, z naciskiem na kontrolowanie przestrzegania procedury przeciwdziałania zakażeniom SARS Cov-2 i dokonywanie poborów próbek do badań laboratoryjnych (SPORAL).

Nadzorowane obiekty i działalność kontrolno-represyjna

- Pod nadzorem sekcji epidemiologii w PSSE w Żaganiu wg ewidencji na dzień 31.12.2020 wynosi 141, na tej podstawie zaplanowano 102 obiekty i skontrolowano 42 obiekty, co stanowi 41% z wykazaniem do druku sprawozdawczego, z zachowaniem następującego podziału:

- 1 szpital;
- 20 przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice;
- 2 medyczne laboratoria diagnostyczne;
- 6 zakładów rehabilitacji leczniczej;
- 10 innych tj. 4 pielęgniarskie, 4 stomatologiczne, 1 krwiodawstwo, 1 pracownia protetyki;
- 28 indywidualnych praktyk lekarzy dentystów;
- 39 indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie w tym 2 stomatologiczne;
- 2 grupowe praktyki lekarskie w tym 1 stomatologiczna;
- 8 indywidualnych praktyk pielęgniarskich;
- 22 indywidualne specjalistyczne praktyki pielęgniarek;
- 1 grupowa praktyka pielęgniarek;
- 2 inne obiekty w tym 1 gabinet rehabilitacyjny, 1 sklep ortopedyczny.

Zakres prowadzonego nadzoru sanitarnego i rodzaje kontroli:

Przeprowadzono 313 kontroli w tym 267 kontroli dot. pandemii COVID-19

Prowadzono nadzór w zakresie procesów dekontaminacji sprzętu medycznego oraz dezynfekcji pomieszczeń, technologii sprzątanania pomieszczeń, stanu sanitarno- technicznego pomieszczeń w których świadczone są usługi medyczne, postępowaniem z odpadami w miejscu ich wytwarzania. Prowadzono kontrole przestrzegania procedur zapobiegających zakażeniom COVID-19;

Prowadzono kontrole planowe, sprawdzające, dla celów opiniodawczych oraz kontrole biologiczne skuteczności procesów sterylizacji.

Działalność kontrolno - represyjna:

Nałożono 1 mandat w wysokości 500 zł,

1 wniosek skierowano do sądu o ukaranie

Zadania edukacyjno – prewencyjne.

W 20 obiektach zalecono rozpowszechnić, edukować, informować pacjentów oraz personel z informacjami zawartych w ulotkach Głównego Inspektora Weterynaryjnego dot. Afrykańskiego pomoru świń - ASF i ptasiej grypy.

Od 17 marca 2020 w obiektach wykonujących szczepienia, gabinetach stomatologicznych, gabinetach ginekologicznych i gabinetach lekarskich średniego i niskiego ryzyka w ramach prewencji zalecono opracować procedurę przeciwdziałania zakażeniom koronawirusem Sars- CoV-2,

W 22 obiektach zalecono na bieżąco modyfikować procedury przeciwdziałania zakażeniom Sars- CoV-2 w oparciu o sytuację epidemiologiczną w kraju.

Pozostawiono ulotki dot. poprawnej techniki mycia rąk i sprawdzano odpowiednią ilość dozowników i płynów dezynfekcyjnych.

Przeprowadzono 267 kontroli dot. przestrzegania przepisów przeciwepidemicznych COVID-19 w różnych obiektach. Pracownicy PSSE w Żaganiu przeprowadzając dodatkowe kontrole, szczególnie koncentrowali swoją uwagę na poziom przestrzegania procedur i normatywów prawnych z GIS i MZ dot. Sars-Cov-2. Dodatkowy obszar kontroli został poszerzony o kontrole wspólnie z funkcjonariuszami Policji obiektów użyteczności publicznej, w tym: galerii handlowych, hoteli, świetlic wiejskich, imprez masowych. Współpraca przyniosła

widoczną poprawę w świadomości społeczeństwa, że środki ochronny osobistej oraz dystans społeczny są nieodłącznym elementem walki z pandemią.

1. ZAKŁADY OPIEKI ZDROWOTNEJ ZAMKNIĘTEJ

W ewidencji w 2020r. w PSSE w Żaganiu figurował 1 obiekt opieki zdrowotnej zamkniętej – Nowy Szpital w Szprotawie przy ul. Henrykowskiej będący szpitalem niepublicznym, prowadzonym przez spółkę, w którym funkcjonowały 3 oddziały: wewnętrzny, dziecięcy i zakład opiekuńczo-leczniczy, centralna izba przyjęć, poradnie specjalistyczne, pracownia badań endoskopowych, pracownia USG, zakład rehabilitacji, laboratorium szpitalne, apteka szpitalna oraz inne niezbędne do funkcjonowania tej placówki komórki organizacyjne. Obiekt jest dostępny i przystosowany dla osób niepełnosprawnych ruchowo: w budynku działa winda, posiada podjazd przy wejściu do szpitala, toaletę dla osób niepełnosprawnych. Nowy Szpital w Szprotawie zlokalizowany jest w budynku wolnostojącym, wielokondygnacyjnym.

W związku z wystąpieniem epidemii koronawirusa Sars-CoV-2 zaplanowana na maj 2020 kontrola kompleksowa szpitala nie odbyła się.

W związku z wystąpieniem w marcu 2020r. na terenie kraju przypadków potwierdzonych laboratoryjnie Sars CoV - 2 szpital został zobowiązany do:

- wydzienienia w szpitalu strefy TRIAGE – strefy zielonej, żółtej i czerwonej, w tym również obszaru czystego dla pacjenta bezobjawowego z wejścia bocznego, w którym przeprowadza się pomiar temperatury, wypełnienia się ankietę oraz dezynfekuje ręce.

- wydzienienia pomieszczeń do izolacji pacjentów z podejrzeniem zakażenia - wszyscy pacjenci przyjmowani na oddziały szpitalne mają wykonane testy w kierunku Sars CoV-2 (Abbott, PCR). Do momentu otrzymania wyniku traktowani są jako potencjalnie zakażeni i przebywają w salach jednoosobowych.

Wprowadzono zakaz odwiedzin w całym szpitalu. Szpital posiada wdrożone i zaktualizowane procedury postępowania z pacjentem zakażonym Sars-Cov-2, oraz wystarczające ilości środków ochrony osobistej spełniające wymogi pracy przy „pacjencie covidowym”.

2. ZAKŁADY OPIEKI ZDROWOTNEJ OTWARTEJ

Wg ewidencji pod nadzorem sanitarnym w 2020r. znajdowało się 38 zakładów opieki zdrowotnej otwartej, w tym: 20 przychodni zdrowia, 2 medyczne laboratoria diagnostyczne, 6 zakładów rehabilitacji; 10 innych zakładów (4 pielęgniarskie, 4 stomatologiczne, 1 krwiodawstwo, 1 pracownia protetyki).

W I i II kwartale sprawozdawczym skontrolowano 15 tych obiektów. Zakres kontroli obejmował czystość bieżącą, prowadzenie procesów dezynfekcji i sterylizacji, postępowanie z bielizną medyczną i odpadami oraz postępowanie zgodne z procedurami w czasie świadczenia usług medycznych. Procedury i przygotowanie infrastruktury do przeciwdziałania zakażeniom Sars-CoV-2. Placówki są w dobrym stanie sanitarno - technicznym, wykonywane są remonty bieżące.

Czystość mikrobiologiczna:

- procesy dezynfekcji

Dezynfekcja prowadzona jest zgodnie z wytycznymi, instrukcjami i procedurami wewnętrznymi. Wszystkie podmioty prowadzące dezynfekcję płynową są wyposażone we właściwe pojemniki zamykane z sitem odsączającym. Próbek kwestionowanych nie było

- ocena czystości mikrobiologicznej: nie pobierano próbek sanitarnych.

3. INDYWIDUALNE I GRUPOWE PRAKTYKI LEKARSKIE ORAZ PIELEŃNIARSKIE

W PSSE w Żaganiu są 102 zaewidencjonowane obiekty tego typu. W 2020r. skontrolowano ogółem 22 obiekty – 6 indywidualnych praktyk lekarskich i 3 indywidualne praktyki pielęgniarskiej środowiskowej i 13 gabinetów dentystycznych

Gabinety są w dobrym i bardzo dobrym stanie sanitarno- technicznym. Czystość bieżąca w gabinetach nie budzi zastrzeżeń.

Placówki posiadają procedury w zakresie sprzątania, wydzielone miejsca na sprzęt porządkowy,

Czystość mikrobiologiczna:

- procesy dezynfekcji

Procesy dezynfekcji prowadzone są prawidłowo, w użyciu są środki o pełnym spektrum działania biobójczego, we wszystkich placówkach wyegzekwowano prawidłowe pojemniki do prowadzenia dezynfekcji płynowej. Powietrze wyjaławiane jest przez lampy bakteriobójcze, co jest dokumentowane w rejestrze. Gabinety zabiegowe w większości wyposażone są w myjki ultradźwiękowe. Grupowa Praktyka Stomatologiczna posiada myjnię - dezynfektor. Prowadzona jest wewnętrzna kontrola procesu mycia i dezynfekcji, fizyczna i chemiczna z zastosowaniem testu wsadu.

- procesy sterylizacji

Placówki prowadzą wewnętrzną kontrolę chemiczną i biologiczną procesów sterylizacji, co dokumentują archiwizacją wyników. Zestawy sterylne pakowane są jednostkowo. Pozostałe gabinety stosują materiały medyczne i sprzęt jednorazowego użycia.

Postępowanie z bielizną:

Stosowana jest bielizna jednorazowa. Zapas bielizny czystej przechowywany jest w szafach wydzielonych do tego celu. Bielizna brudna zbierana jest selektywnie wg zabrudzenia lub zanieczyszczenia biologicznego i traktowana jak odpady komunalne bądź niebezpieczne. Odzież ochronna prana jest w większości regularnie w pralniach usługowych, istnieją marginalne przypadki prania we własnym zakresie, ale zawsze przy zastosowaniu odpowiednich środków dezynfekcyjnych. Postępowanie z bielizną jest zgodne z instrukcjami wewnętrznymi.

Gospodarka nieczystościami:

- płynnymi: wszystkie obiekty są skanalizowane
- stałymi: niebezpiecznymi medycznymi i komunalnymi

Podmioty posiadają uregulowania formalno - prawne dla prowadzenia gospodarki odpadami niebezpiecznymi oraz odpadami komunalnymi. Postępowanie z odpadami jest zgodne z wymogami prawnymi. Kontrolowano, czy sposób postępowania z odpadami medycznymi jest zgodny z wymaganiami ujętymi w przepisach. Szczególną uwagę przywiązywano do posiadania dokumentu potwierdzającego unieszkodliwienie odpadów medycznych. Sprawdzano gromadzenie odpadów zgodnie z kodem odpadu w miejscu wytwarzania, prawidłowość opisywania worków i pojemników,

warunki magazynowania, warunki transportu wewnętrznego. Podczas kontroli sprawdzano zezwolenia firm na transport, odbiór i utylizację odpadów niebezpiecznych, zgodnie z zawartą umową przez podmiot leczniczy.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Sytuacja epidemiologiczna na obszarze powiatu żagańskiego w I i II kwartale roku sprawozdawczego pozwalała jeszcze na kontrolowanie obiektów wysokiego ryzyka. Późniejszy okres to całkowite zaprzestanie działalności nadzorczej, spowodowanej zintensyfikowanymi działaniami związanymi z pandemią koronawirusa Sars-Cov-2.

Kontrolowane obiekty utrzymane są w czystości, kierujący obiektami zorientowani są na utrzymanie najwyższych standardów higienicznych, ściśle wykonując zalecenia sanitarne.

Podmioty lecznicze, świadczące usługi medyczne przy użyciu sprzętu wielorazowego, zgodnie z wymaganiami przepisów stosują odpowiednią dekontaminację sprzętu, jak i kontrolę tego procesu.

Pandemia COVID-19 spowodowała całkowitą reorganizację pracy podmiotów leczniczych. Podmioty te zdecydowanie dostosowały się do obowiązujących zaleceń i wytycznych w zakresie świadczenia usług medycznych.

<https://www.gov.pl/web/szczepimysie>

V. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWO-ŻYWIENIOWYCH

Do głównych zadań sekcji Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku w Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Żaganiu, zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy:

- kontrola warunków produkcji, transportu, przechowywania i sprzedaży żywności oraz warunków żywienia zbiorowego,
- nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego,
- kontrola warunków zdrowotnych produkcji i obrotu przedmiotami użytku, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, kosmetykami oraz wyrobami mogącymi mieć wpływ na zdrowie ludzi,
- pobieranie próbek do badań laboratoryjnych.

Nadzór sanitarny w poszczególnych dziedzinach prowadzony jest na podstawie:

- ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia,
- rozporządzenia (WE) Nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie higieny środków spożywczych.

Główne kierunki obrane do działań na 2020r to:

- prowadzenie wzmożonego nadzoru na zakładami, których stan sanitarny wymaga poprawy,

- dokonywanie oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach na podstawie jadłospisów/posiłków – zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego,
- dokonywanie oceny stanu żywienia w jednostkach systemu oświaty – na zgodność z przepisami w tym zakresie,
- prowadzenie nadzoru nad produkcją pierwotną owoców miękkich i warzyw zielonych, które potencjalnie mogą być spożywane na surowo,
- prowadzenie nadzoru nad sprzedażą internetową (ze zwróceniem uwagi na sposób prezentacji) ze szczególnym uwzględnieniem suplementów diety, żywności dla określonych grup oraz żywności wzbogaconej.

Nadzorem sanitarnym w roku 2020 objęto 826 obiektów, w tym:

- 786 zakładów żywieniowo – żywnościowych;
- 31 zakładów zajmujących się obrotem materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością;
- 9 obiektów obrotu kosmetykami.

Z ww. liczby skontrolowano 199 obiektów, przeprowadzając w nich 338 kontroli, w tym sporządzając 338 protokołów z kontroli sanitarnych, w wyniku których wydano 85 decyzji administracyjnych, w tym:

- 43 nakazujące usunięcie uchybień z zakresu stanu technicznego i zmiany terminu wykonania obowiązków oraz wykreślenia z rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, w tym 1 decyzję unieruchamiającą stoisko mięsno - wędliniarskie w sklepie na terenie Żagania ze względu na rażąco zły stan sanitarny tego zakładu.
- 42 decyzje administracyjne zatwierdzające zakłady obrotu, produkcji i transportu żywności.

Wystawiono 158 decyzji w sprawie opłaty za przeprowadzone czynności kontrolne.

Za stwierdzone wykroczenia nałożono 37 mandatów karnych, na kwotę 8.600zł. Średnia wysokość mandatu to 232zł.

Do Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. skierowano 2 wnioski o wymierzenie kary pieniężnej.

Do badań laboratoryjnych pobrano 157 próbek żywności, 4 próbki przedmiotów użytku oraz 5 próbek kosmetyków. Pobrane próbki nie uległy zakwestionowaniu.

Nadzorowane obiekty poddano również kontrolom kompleksowym, na sformalizowanych arkuszach oceny. Zaplanowano do kontroli 343 obiekty, w tym:

- 224 w obiektach wysokiego ryzyka,
- 63 w obiektach średniego ryzyka,
- 56 w obiektach niskiego ryzyka.

Ponadto przeprowadzono 148 kontroli w związku z ogłoszeniem stanu epidemii na terenie RP.

1. CHARAKTERYSTYKA POSZCZEGÓLNYCH GRUP OBIEKTÓW

1.1. ZAKŁADY PRODUKCJI ŻYWNOSCI

a). automaty do lodów

Pod nadzorem znajdowało się 6 automatów do lodów, skontrolowano 4, 3 oceniono na podstawie arkusza oceny zakładu. Przeprowadzono w nich 4 kontrole.

Do badań pobrano lody z automatu – pobrano 10 próbek zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 2073/2005 z dnia 15 listopada 2005r w sprawie kryteriów mikrobiologicznych dotyczących środków spożywczych. Pobrane próbki nie uległy zakwestionowaniu.

b). piekarnie

W ewidencji znajdowało się 9 piekarni - skontrolowano 4.

Ogółem przeprowadzono w nich 5 kontroli. Na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono 3 zakłady zaś 3, które uznano za zgodne z wymaganiami. Do badań laboratoryjnych pobrano 1 próbkę żywności, która nie uległa zakwestionowaniu.

Wydano 2 decyzje administracyjne w celu poprawy stanu sanitarnego – higienicznego.

c) ciastkarnie

W ewidencji ujęto 4 ciastkarnie, skontrolowano 2.

Ogółem, w ciastkarniach przeprowadzono 5 kontroli. Na podstawie arkusza oceniono 1 zakład, uznany za niezgodny z wymaganiami. Nałożono 1 mandat karny na kwotę 200,-zł za brak czystości i porządku w pomieszczeniach produkcyjnych.

Nie wydawano decyzji administracyjnych.

d) browar

W ewidencji znajduje się 1 browar rzemieślniczy, który został skontrolowany, przeprowadzono 1 kontrolę w trakcie której nie stwierdzono nieprawidłowości.

e) inne wytwórnie żywności

W roku 2020 w ewidencji znajdowały się 202 zakłady. Skontrolowano 10 obiektów, przeprowadzono w nich 11 kontroli, za pomocą arkusza oceniono 5 zakładów, które uznano za zgodne z wymaganiami. Do badań laboratoryjnych pobrano 2 próbki żywności – nie uległy zakwestionowaniu. W trakcie przeprowadzonych czynności kontrolnych nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2. OBIEKTY OBROTU HANDLOWEGO ŻYWNOSCIĄ

a) sklepy spożywcze

Pod nadzorem znajdowało się 212 obiektów, skontrolowano 291, ogółem przeprowadzono 148 kontroli.

Na podstawie arkusza oceny oceniono 61 zakładów, w tym 8 zakładów oceniono jako niezgodne z wymaganiami. Pod nadzorem znajdowały się 32 supermarkety, w których przeprowadzono 27 kontroli.

Do badań laboratoryjnych pobrano 137 próbek żywności – nie kwestionowane.

Nałożono 20 mandatów karnych na kwotę 4.800,-zł.

Wydano 25 decyzji administracyjnych i 10 decyzji zatwierdzających działalność w zakładzie.

W jednym ze sklepów na terenie Żagania unieruchomiono stoisko mięsno – wędliniarskie wraz z zapleczem za nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli:

1. do obrotu wprowadzano żywność niewłaściwej jakości zdrowotnej, żywność po upływie terminów przydatności do spożycia/dat minimalnej trwałości, bez oznakowania lub żywność

o zmienionych cechach organoleptycznych oraz przerwanie łańcucha chłodniczego przechowywanego tam mięsa.

2. na zapleczu stoiska mięsno – wędliniarskiego usytuowano zamrażarkę (nieoznakowaną), w której przechowuje się część odpadów kat. III – zamrażarka przepełniona, oblodzona, odpady ułożone w górnej warstwie nie zostały zamrożone, w związku z tym stwierdzono tam rozwój szkodników – znaczne ilości żywych, pełzających larw oraz much. Ponadto, w związku z brakiem zachowania warunków temperaturowych i rozwoju robaków mięsnych, wydziela się tam nieprzyjemny odór, który był wyczuwalny już przy wejściu do sklepu. Brak możliwości zważenia przechowywanych tam odpadów – dojście do zamrażarki utrudnione, zastawione szafkami, kartonami.

3. Stoisko mięsno – wędliniarskie utrzymane jest w niewłaściwym stanie sanitarno – higienicznym: krajalnice i inny drobny sprzęt pomocniczy brudny, zanieczyszczony resztkami wędlin i mięsa, podłoga stoiska brudna, zdeptana, podobnie jak ściany przy ladzie z mięsem. Zamiast zamykanego kosza na odpady na stoisku używa się czarnego worka na śmieci. Na stoisku znaczne ilości much, które zanieczyszczają sprzęt używany do porcjowania wędlin.

4. Zaplecze stoiska mięsno – wędliniarskiego również utrzymane brudno, stwierdzono składowisko zbędnych, brudnych wiader, skrzynek, opakowań kartonowych. Szafa pod stołem roboczym brudna, zanieczyszczona, zaśmiecona.

5. Sprzęt porządkowy używany w obiekcie zniszczony, brudny, w niewystarczającej ilości (np. 1 mop), pomieszczenie gospodarcze, przeznaczone do składowania sprzętu utrzymane brudno, podłogi zanieczyszczone, zachlapano.

6. Wyznaczona zamrażarka na odpady kat. III zlokalizowana na poziomie piwnicy przepełniona, oblodzona, dodatkowo zapewniono w związku z tym drugie urządzenie, jednakże brak na nim jakiegokolwiek oznakowania, co może wprowadzić pracowników w błąd, co do zawartości urządzenia.

7. Nie okazano jakiegokolwiek dokumentacji potwierdzającej gospodarkę odpadami kat. III w obiekcie, jak również dokumentacji z zakresu GHP/GMP. Przepełnione zamrażarki z odpadami kat. III świadczą o braku regularnego usuwania z przeznaczeniem do utylizacji wytworzonych odpadów.

8. Personel obiektu nie jest świadomy zagrożeń wynikających z braku przestrzegania podstawowych procedur Dobrej Praktyki Higienicznej i Dobrej Praktyki Produkcyjnej.

W związku z tak licznymi nieprawidłowościami Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żaganiu wystąpił do Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. z wnioskiem o wymierzenie kary pieniężnej. Kierownika sklepu ukarano mandatem karnym w wys. 500zł.

b) kioski spożywcze

W ewidencji znajdowały się 1 kiosk, który nie został skontrolowany.

c) magazyny hurtowe

W ewidencji ujęto 9 obiektów, skontrolowano 3, ogółem przeprowadzono w nich 6 kontroli.

Na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono 1 zakład.

d) inne obiekty obrotu żywnością

W roku 2020 zewidencjonowano 196 obiektów, w których prowadzi się sprzedaż niewielkich ilości produktów spożywczych w opakowaniach jednostkowych producenta, tj.: stoiska spożywcze na stacjach benzynowych, apteki, obiekty ruchome oraz sklepy prowadzące sprzedaż środków spożywczych trwałych mikrobiologicznie.

W tej grupie obiektów skontrolowano 3 zakłady. Ogółem przeprowadzono w nich 6 kontroli. Pobrano 2 próbki żywności – nie kwestionowane.

Skierowano 1 wniosek o wymierzenie kary pieniężnej do Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp., w związku z brakiem wpisu do ewidencji na prowadzoną sprzedaż internetową herbat i suplementów diety.

e) obiekty ruchome i tymczasowe

W ewidencji znajdowały się 73 zakłady, skontrolowano 8, przeprowadzono w nich 12 kontroli. Do badań laboratoryjnych pobrano 2 próbki żywności – nie uległy zakwestionowaniu. W zakładach tych przeprowadzono 108 kontroli w trakcie trwania imprez okolicznościowych: Festiwalu Smaku, Złotu Food Trucków, Pokazu Wyścigów japońskich samochodów ze stoiskami gastronomicznymi – kontrole dotyczyły zapewnienia przez organizatorów klientom środków dezynfekcyjnych do rąk, kontroli maseczek noszonych przez osoby odwiedzające.

1.3. ZAKŁADY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO - OTWARTE

Ogółem w roku 2020, pod nadzorem znajdowało się 90 zakładów żywienia zbiorowego typu otwartego, w tym 36 punktów małej gastronomii.

Skontrolowano ogółem 31 placówek, przeprowadzając w nich 83 kontrole.

Na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono 26 zakłady, w tym 7 uznano za niezgodne z wymaganiami.

Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono 11 mandatów karnych, na kwotę 2.900- zł.

Wydano 5 decyzji administracyjnych celem poprawy stanu technicznego.

Najczęściej występujące uchybienia:

- w miejscach przypadkowych przechowuje się artykuły spożywcze (np. w przedsiönku do toalety),
- samowolnie zamrażane mięso przechowywane wspólnie z wyrobami gotowymi (pierogi, krokiety, sosy),
- brudne, oszronione urządzenia chłodnicze i zamrażarki, w których przechowuje się produkty i wyroby gotowe do spożycia,
- brak aktualnych zaświadczeń lekarskich do celów sanitarno – epidemiologicznych.

Nieprawidłowość ta dyskwalifikowała zakłady, które uznano, za niezgodne z wymaganiami.

Ze względu na panującą sytuację epidemiologiczną na terenie RP dokumentacja dot. GHP/GMP oraz system HACCP prowadzona była w sposób niesystematyczny lub całkowicie zaniechano jej uzupełniania.

1.4. ZAKŁADY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO - ZAMKNIĘTE

Pod nadzorem sanitarnym znajdowało się 75 zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego. Skontrolowano 30, ogółem przeprowadzono w nich 41 kontroli.

Na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego oceniono 21 obiektów.

W roku 2020 nałożono 5 mandatów karnych o łącznej wartości 700,- zł.

Wydano 2 decyzje administracyjne dotyczące nieodpowiedniego stanu sanitarno-technicznego obiektów, stan sanitarny skontrolowanych zakładów nie budził zastrzeżeń.

Podczas przeprowadzonych kontroli sanitarnych dokonywano oceny jadłospisów, w tym: 2 w żłobkach, 11 w stołówkach szkolnych, 12 w stołówkach przedszkolnych.

Ocenie poddawano aspekt właściwego doboru produktów z poszczególnych grup żywieniowych, w tym obecność białka pochodzenia zwierzęcego. Ponadto oceniono organoleptycznie (smak, zapach, wygląd) gotowe posiłki serwowane w placówkach żywienia zbiorowego. W związku z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016r., poz. 1154) dokonano analizy 25 jadłospisów z uwzględnieniem stosowania środków spożywczych z różnych grup produktów (zwartość w jadłospisie mleka lub produktów mlecznych, produktów zbożowych, warzyw i owoców, mięs, warzyw strączkowych, ryb, ziemniak, jaj). Skontrolowano również sosy, zupy oraz potrawy ze względu na użycie naturalnych składników do ich przygotowanie, bez użycia koncentratów spożywczych (z wyłączeniem koncentratów z naturalnych składników). Uwagę zwrócono na fakt nie podawania więcej niż dwóch porcji potrawy smażonej w tygodniu oraz na zwartość w napojach cukrów (10g cukrów w 250ml gotowego produktu). W 6 przypadkach (2 w stołówkach szkolnych i 4 w stołówkach przedszkolnych) stwierdzono drobne nieprawidłowości :

- brak podawania co najmniej jednej porcji produktów zbożowych w posiłku,
- brak podawania jednej porcji w ciągu dnia produktów z grupy mięso/jaja/orzechy/strączki,
- brak jakiegokolwiek dodatku owocowo – warzywnego do śniadań,
- brak podawania w ciągu dnia co najmniej dwóch porcji mleka lub ich przetworów,
- przekroczenie dozwolonej liczby potraw smażonych.

Osoby odpowiedzialne za przygotowywanie jadłospisów pouczono o zasadach prawidłowego żywienia

2. JAKOŚĆ ZDROWOTNA ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH

- Do badań laboratoryjnych w 2021r. pobrano 157 próbek żywności, 4 próbki przedmiotów użytku oraz 5 próbek kosmetyków. Pobrane próbki nie uległy zakwestionowaniu.
- **Ponadto, w obiektach żywieniowo – żywnościowych w roku 2020:**
 - skontrolowano 927 partii środków spożywczych pod względem terminów przydatności do spożycia oraz dat minimalnej trwałości,
 - skontrolowano oznakowanie, skład oraz sposób prezentacji 6 partii środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, 11 partii suplementów diety oraz 10 partii żywności wzbogaconej,
 - skontrolowano oznakowanie 27 partii materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, 138 partii środków spożywczych pod względem prawidłowego oznakowania,

- podczas przeprowadzonych kontroli dokonano oceny organoleptycznej 196 partii żywności (wędlina, mięso, drób i jego elementy, nabiał i jego przetwory, owoce, warzywa, wyroby ciastkarskie i cukiernicze itp.),
- w ramach systemu traceability skontrolowano pochodzenie 86 partii środków spożywczych,
- oceniono warunki przechowywania i magazynowania 198 partii środków spożywczych trwałych i nietrwałych mikrobiologicznie.

- **W trakcie przeprowadzanych kontroli sanitarnych wycofano z obrotu:**

- 57 partii środków spożywczych ze względu na przekroczenie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości,
- 9 partii ze względu na przerwany łańcuch chłodniczy,
- 89 partii samowolnie zamrożonego mięsa, tuszek drobiowych, pieczywa, wyrobów garmazeryjnych,
- 6 partii środków spożywczych ze względu na nieprawidłowe bądź niepełne oznakowanie,
- 8 partii ze względu na zmienione cechy organoleptyczne,

W roku 2020 na terenie powiatu żagańskiego nie wystąpiły ogniska zatruc pokarmowych i zatruc grzybami.

1. NADZÓR NAD MATERIAŁAMI I WYROBAMI PRZEZNACZONYMI DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ ORAZ KOSMETYKAMI.

W roku 2020, ewidencją objęto 3 wytwórnie wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością: Huta Szkła Vitrosilicon w Iłowej ul. Żagańska - produkcja opakowań szklanych oraz SPS Folia w Żaganie ul. Dworcowa - produkcji opakowań z folii przeznaczonej do kontaktu z żywnością, Huta Szkła w Wymiarkach. Zakłady te nie były kontrolowane w roku sprawozdawczym.

Ponadto, pod nadzorem znajdowało się 28 miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. Skontrolowano 9 z nich, przeprowadzając 10 kontroli. W ramach urzędowej kontroli żywności oraz monitoringu do badań laboratoryjnych pobrano 4 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, nie stwierdzając nieprawidłowości.

Podczas przeprowadzonych kontroli w zakładach żywnościowo – żywieniowych oceniono 27 partii materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością pod względem prawidłowości oznakowania, oceniano również deklaracje zgodności oraz dokumentację towarzyszącą.

W roku 2020 pod nadzorem PIS znajdowało się 9 obiektów obrotu kosmetykami. Skontrolowano 1 obiekt, przeprowadzono 3 kontrole, do badań laboratoryjnych pobrano 5 próbek – nie zostały zakwestionowane.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

1. Stan sanitarny zakładów żywności i żywienia w porównaniu do 2019r. nie zmienił się znacząco. W związku z powyższym należy dążyć do wzrostu świadomości przedsiębiorców w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej lub wprowadzanej do obrotu żywności. Istotna jest współpraca przedsiębiorców sektora spożywczego

z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Sanitarnej w rozwiązywaniu problemów, co jest też czynnikiem mobilizującym do poprawy stanu sanitarnego obiektów i polepszenia bezpieczeństwa żywności i żywienia.

2. W dalszym ciągu należy kontynuować wzmożony nadzór sanitarny w zakresie :

- a) nadzoru nad obecnością dziczyzny w obrocie pochodzeniem mięsa wieprzowego i gospodarką jego odpadami w związku z licznymi ogniskami ASF.
- b) wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty.
- c) zachowania łańcucha chłodniczego na całej drodze od surowca do gotowego wyrobu wydawanego konsumentom, co ma znaczenie dla środków spożywczych łatwo psujących się,
- d) utrzymania i skutecznego stosowania systemów kontroli wewnętrznej w obiektach żywności i żywienia - zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) oraz systemu HACCP (wraz z niezbędną dokumentacją),
- e) prawidłowości oznakowania oraz identyfikowalności surowców i produktów (system traceability)
- f) przeprowadzania kontroli sanitarnych w zakresie utrzymania reżimu sanitarnego w obiektach żywieniowo-żywnościowych w związku trwającą pandemią Covid-19.

<https://www.gov.pl/web/szczepimysie>

VI. WARUNKI ZDROWOTNE ŚRODOWISKA BYTOWANIA MIESZKAŃCÓW POWIATU ORAZ OCENA SANITARNA OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Przedmiotem działania Sekcji Higieny Komunalnej jest bieżący nadzór sanitarny nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania dotyczące warunków higieny środowiska, w tym: jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wód wykorzystywanych do kąpieli i rekreacji oraz innych zdrowotnych elementów środowiska bytowania człowieka tj.: kontrole przestrzegania przepisów w zakresie utrzymania należytego stanu higienicznego nieruchomości, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz środków transportu i komunikacji publicznej. Prowadzony jest nadzór sanitarny nad przedsięwzięciami lub działaniami, mogącymi skutkować rozprzestrzenianiem chorób, prowadzony w ramach ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, przepisów wykonawczych oraz przepisów odrębnych, w tym: ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych i przepisów wykonawczych, ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych. Rozpatrywane są również wszelkie wnioski i interwencje, które dotyczą szkodliwości lub uciążliwości środowiskowych, w tym występujących w środowisku pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi.

Ogółem w ewidencji sekcji higieny komunalnej pod koniec roku 2020 znajdowało się 293 obiektów. Łącznie przeprowadzono 123 kontrole, pobrano 131 prób wody przeznaczonej do spożycia, wydano 189 decyzji administracyjnych technicznych oraz 16 decyzji administracyjnych w sprawie opłaty. W roku sprawozdawczym wydano 2 postanowienia o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia do wykonania obowiązków, nałożono 1 tytuł wykonawczy i nie nałożono żadnych mandatów.

1. ZWODOCIĄGOWANIE POWIATU ŻAGAŃSKIEGO I JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA PRZEZ LUDZI.

Państwowa Inspekcja Sanitarna w Żaganiu działając na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. Dz. U. z 2021r., poz.195) ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tj.Dz. U. z 2020r., poz. 2028), rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r., poz.2294) prowadziła w roku 2020 systematyczny monitoring jakości wody na terenie powiatu żagańskiego. Nadzór nad jakością wody prowadzony był w oparciu o wymagania zawarte w rozporządzeniu w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, w którym sprecyzowane są m. in. wymagania jakościowe dla wód przeznaczonych do spożycia oraz charakterystyki metod laboratoryjnych jakimi należy oznaczać poszczególne parametry, wymagania dotyczące lokalizacji punktów poboru próbek wody oraz częstotliwości pobierania próbek wody do badań. Woda przeznaczona do zbiorowego zaopatrzenia ludności w powiecie żagańskim jest ujmowana z ujęć podziemnych. Nadzorem objęto 23 urządzenia wodociągowe, które zaopatrywały w wodę do spożycia **76 228** osób co stanowi 97,4% wszystkich mieszkańców powiatu. Badania obejmowały oznaczenia: organoleptyczne, fizyczne, chemiczne i mikrobiologiczne. Badania obejmowały oznaczenia: organoleptyczne, fizyczne, chemiczne i mikrobiologiczne. W ramach prowadzonego monitoringu kontrolnego parametry grupy A i przeglądowego parametry grupy B w roku 2020 pobrano 112 próbek wody do badań laboratoryjnych. Badania wykonywano w akredytowanym laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno -Epidemiologicznej w Zielonej Górze oraz w akredytowanym laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp. Przedsiębiorstwa wodociągowe prowadziły również badania próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej wynikającej z obowiązujących przepisów.

Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę do spożycia przez ludzi

Miasto:

- 2 wodociągi publiczne o produkcji 1000-10000m³/d (Żagań, Szprotawa), które zaopatrywały 42 087 osób (53,4%). Z uwagi na wielkość produkcji wody i liczby zaopatrywanej ludności podlegają raportowaniu do Komisji Europejskiej,
- 2 wodociągi publiczne o produkcji 100-1000m³/d (Gozdnica, Iłowa), które zaopatrywały 7 530 osób (9,5%).

Wieś :

- 12 wodociągów publicznych o produkcji 100-1000m³/d, które zaopatrywały 23 083 osoby (29,3%),
- 7 wodociągów publicznych o produkcji <100m³/d, które zaopatrywały 3 528 osób (4,5%).

Jednostkami odpowiedzialnymi w roku 2020 za jakość wody dostarczanej do odbiorców na terenie powiatu żagańskiego były:

- Żagańskie Wodociągi i Kanalizacje Sp. z o.o. w Żaganiu,
- Gozdnicke Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. o.o. w Gozdnicy,
- Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Iłowej,

- Szprotawskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Szprotawie,
- Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej w Małomicach ,
- Gminny Zakład Usługowy w Brzeźnicy gm. Brzeźnica,
- Samorządowy Zakład Komunalny w Niegosławicach gm. Niegosławice,
- Gmina Wymiarki.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny Żaganiu na bieżąco wydawał oceny jakości wody pochodzącej z nadzorowanych urządzeń i informował administratorów oraz jednostki samorządowe o jej jakości. Okresowe zanieczyszczenie mikrobiologiczne próbek wody w zakresie nadzoru sanitarnego pobranych przez przedstawicieli PSSE w Żaganiu stwierdzono na wodociągu publicznym: w Gościeszowicach gm. Niegosławice z uwagi na wystąpienie przekroczeń parametrów bakteriologicznych bakterii grupy coli. W celu ochrony zdrowia odbiorców została wydana przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żaganiu decyzja administracyjna stwierdzająca warunkową przydatność wody do spożycia i zobowiązująca zarządzającego ww. wodociągu do podjęcia natychmiastowych działań naprawczych. Decyzja otrzymała rygor natychmiastowej wykonalności. W wyniku podjętych działań naprawczych uzyskano poprawę jakości wody pod względem bakteriologicznym. W badaniach wykonywanych ramach kontroli wewnętrznej wykonywanych przez przedsiębiorstwa wodociągowe nie stwierdzono przekroczeń parametrów bakteriologicznych. W zakresie przeprowadzonych badań realizowanych w ramach monitoringu przeglądowego parametrów grupy B przekroczeń wartości/stężeń - nie stwierdzono. Stężenie fluorków w wodzie w miejscowościach zwodociągowanych występuje w dolnych granicach normy od 0,10mg/l do 0,29mg/l. Na terenie powiatu żagańskiego z 23 urządzeń wodociągowych zaopatrywanych w wodę o odpowiedniej jakości zgodnych z wymogami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U z 2017r., poz. 2294) z (stan na 31.12.2020r.) korzystało - **74 295 osób**.

Tabela. Ocena zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia korzystających z urządzeń zbiorowego zaopatrzenia o niekwestionowanej jakości (stan na dzień 31.12. 2020 r).

Gmina	Liczba ludności w gminie	Liczba ludności korzystająca z wodociągów	Ludność korzystająca z wody o niekwestionowanej jakości		% ludności gminy korzystającej z wody o niekwestionowanej jakości
			Liczba	%	
m. Żagań	25 506	25 506	25 506	100	100
m. Gozdnicza	2 980	2 980	2 980	100	100
m-w Szprotawa	20 555	19 557	19 557	100	95,3
m-w. Ilowa	6 823	6 336	6 336	100	93,0
w .Niegosławice	4 480	4 419	4 419	100	98,5
w. Żagań	7 302	6 635	4 702	70,9	64,4
m-w. Małomice	5 154	4 801	4 801	100	93,1
w. Brzeźnica	3 733	3 724	3 724	100	99,7
w. Wymiarki	2 250	2 204	2 204	100	97,9
Powiat	78 783	76 228	74 295	97,4	96,7

Tabela. Ocena zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia w powiecie żagańskim korzystających z urządzeń zbiorowego zaopatrzenia o kwestionowanej jakości (stan na dzień 31.12. 2020 r).

Gmina	Liczba ludności w gminie	Liczba ludności korzystająca z wodociągów	Ludność korzystająca z wody o kwestionowanej jakości	Wskaźniki jakości wody nie odpowiadające normatywom	Miejscowości których kwestionowano jakość wody	Wodociąg
			<u>Liczba</u>			
m. Żagań	25 506	25 506	0	-	-	-
m. Gozdnicza	2 980	2 980	0	-	-	-
m-w. Szprotawa	20 555	19 557	0	-	-	-
m-w. Iłowa	6 823	6 336	0	-	-	-
w. Niegosławice	4 480	4 419	0	-	-	-
w. Żagań	7 302	6 635	749	mangan, żelazo	Dzietrzychowice	Dzietrzychowice
			1 190	mangan	Miodnica	Miodnica
m-w. Małomice	5 154	4 801	0	-	-	-
w. Brzeźnica	3 733	3 724	0	-	-	-
w. Wymiarki	2 250	2 304	0	-	-	-
Powiat	78 783	76 228	1 933			

W okresie sprawozdawczym częściową modernizację z własnych środków finansowych przeprowadzono w Stacji Uzdatniania Wody na wodociągu publicznym w Borowem gm. Iłowa. Włączono do systemu technologicznego uzdatniania dwa dodatkowe nowe filtry jako odżelaziacze w celu zwiększenia efektywności usuwania nadmiaru żelaza z wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Na wodociągach publicznych w Miodnicy i w Tomaszowie gm. Żagań zostały zamontowane lampy bakteriobójcze UV. W kierunku poprawy jakości wody do spożycia przez ludzi, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żaganiu w roku 2020 wydał 5 decyzji administracyjnych, w tym 2 decyzje prolongujące termin wykonania nałożonych obowiązków. Poprawę jakości wody do spożycia pod względem bakteriologicznym z uwagi na stwierdzone przekroczenie bakterii grupy coli uzyskano na wodociągu publicznym w Gościeszowicach gm. Niegosławice.

W toku realizacji są dwie decyzje administracyjne stwierdzające warunkową przydatność wody do spożycia pod względem fizykochemicznym dotyczące:

- wodociągu publicznego w Miodnicy gm. Żagań z uwagi na przekroczenie parametru mangan,
- wodociągu publicznego w Dzietrzychowicach gm. Żagań z uwagi na przekroczenie parametrów żelazo, mangan.

W sprawie informacji o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w zakresie prowadzonego nadzoru sanitarnego wydano ogółem 3 komunikaty:

- 3 komunikaty dot. warunkowej przydatności z wodociągów publicznych: w Gościeszowicach, gm. Niegosławice, w Miodnicy, w Dzietrzychowicach gm. Żagań,
- 1 komunikat zmieniający warunkową przydatność na przydatność wody do spożycia przez ludzi - wodociąg publiczny Gościeszowice gm. Niegosławice.

Staroście Powiatu Żagańskiego przekazano „Roczną ocenę zaopatrzenia ludności powiatu żagańskiego w wodę do spożycia - za rok 2019.”

Wniosków w sprawie wydania decyzji o derogacji/odstępstwach w roku 2020 - nie składano.

W kierunku złego stanu sanitarno-technicznego urządzeń wodociągowych w roku 2020r., PPIS w Żaganiu nie wydawał decyzji administracyjnych. Mandatów karnych- nie nakładano.

Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia w miejscowościach zwodociągowanych w sytuacji awaryjnej na terenie powiatu oceniono jako dobre. Własne cysterny/zbiorniki posiadają dwa przedsiębiorstwa tj. Żagańskie Wodociągi i Kanalizacje Sp. z o.o. w Żaganiu oraz Szprotawskie Wodociągi i Kanalizacja Sp. z o.o. w Szprotawie. Pozostali właściciele urządzeń wodociągowych - Samorządowy Zakład Komunalny w Niegosławicach gm. Niegosławice, Gminny Zakład Usługowy w Brzeźnicy gm. Brzeźnica, Gmina Wymiarki, Gozdnicke Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Gozdnicy, Zakład Gospodarki Komunalnej w Iłowej gm. Iłowa oraz Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej w Małomicach gm. Małomice w sytuacji awaryjnej korzystają z cysterny zakupionej przez Starostwo Powiatowe w Żaganiu. Mieszkańcy miejscowości nie zwodociągowanych w powiecie żagańskim tj. w Gminie Niegosławice, w Gminie Iłowa, w Gminie Szprotawa i w Gminie Wymiarki w wodę do spożycia zaopatrują się z własnych indywidualnych studni przydomowych, które nie są objęte nadzorem sanitarnym. W celu zapewnienia konsumentom wody bezpiecznej dla zdrowia w przypadku stwierdzenia przekroczeń parametrów fizyko-chemicznych przedsiębiorstwa wodociągowe, zwiększały częstotliwość płukania sieci wodociągowej, prowadziły działania w kierunku korekty procesu jej uzdatniania, a w sytuacji stwierdzenia przekroczeń bakteriologicznych prowadzono dezynfekcję, płukanie sieci wodociągowej.

Na nadzorowanym terenie powiatu brak jest w ewidencji - studni publicznych.

2. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

W zakres działań sekcji higieny komunalnej wchodzi: nadzór sanitarny nad obiektami użyteczności publicznej, do których zaliczono zakłady świadczące usługi fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej, zakłady świadczące więcej niż jedną usług, hotele, pensjonaty i inne obiekty noclegowe, tereny rekreacyjne, ustępy publiczne i ogólnodostępne, dworce autobusowe i kolejowe, zakłady pogrzebowe, środki transportu drogowego do przewozu ludzi oraz inne obiekty użyteczności publicznej, a także nadzór sanitarny nad przygotowaniem i zabezpieczeniem sanitarnym imprez masowych, postępowaniem ze szczątkami i zwłokami ludzkimi m.in. w zakresie ekshumacji oraz transportu zwłok i szczątków ludzkich, stanu sanitarnego cmentarzy, działalność opiniodawcza i interwencyjna o tematyce związanej z zagrożeniami dla zdrowia człowieka oraz ocena aktualnej sytuacji w zakresie realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoni i wyrobów tytoniowych.

Ogółem na terenie powiatu w 2020 r. zewidencjonowane były 293 obiekty użyteczności publicznej.

W roku 2020 skontrolowano 7 zakładów fryzjerskich oraz 18 salonów kosmetycznych.

W pozostałych zakładach, które świadczą usługi z zakresu tatuażu, poprawy urody i relaksu wykonano 3 kontrole. W 2020 r. żaden z obiektów nie został oceniony niedostatecznie, natomiast ocenę bardzo dobrą uzyskało 8 zakładów kosmetycznych, 1 zakład fryzjerski i 1 zakład fryzjersko-kosmetyczny. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono

uchybień sanitarno-technicznych i sanitarno-higienicznych. Jedynie wydano w zakładach kosmetycznych 4 zalecenia, z których 3 zostały wykonane. Wydane zalecenia dotyczyły przedstawienia wyniku testu biologicznego z przeprowadzonej kontroli procesu sterylizacji w autoklawie. Przeprowadzono również jedną kontrolę sanitarną interwencyjną w zakładzie kosmetycznym w sprawie nieprzestrzegania wytycznych przeciwepidemicznych w związku z epidemią wirusa SARS-CoV-2 oraz dwie dotyczące prowadzenia niezarejestrowanej działalności kosmetycznej – wszystkie bezzasadne. Podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych zostały sprawdzone zalecenia przeciwepidemiczne w obiektach w związku z epidemią wywołaną przez wirusa SARS-CoV-2 na terenie RP.

W postępowaniach dotyczących obiektów sportowych w 2020r. wyegzekwowano decyzję administracyjną nakazującą doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno – technicznego powierzchni ścian, sufitów oraz podłogi w pomieszczeniach budynku stadionu sportowego w Iłowej. W związku z wszczętym postępowaniem administracyjnym wydano 1 postanowienie o nałożeniu grzywny na kwotę 1000,00 zł w celu przymuszenia administratora obiektu do wykonania obowiązków w/w decyzji, a następnie po wykonaniu tychże obowiązków przez stronę wydano 1 postanowienie o umorzeniu nieuiszczonej grzywny w celu przymuszenia.

W postępowaniu dot. Domu Kultury w Gozdnicy wydano 1 decyzję administracyjną prolongującą decyzję z roku 2019, jako kontynuacja postępowania administracyjnego dot. poprawy stanu sanitarno – technicznego ścian i sufitów w pomieszczeniach domu kultury oraz naprawę parkietu i drzwi kabin ustępowych.

W sezonie letnim 2020 roku wydano 1 decyzję administracyjną nakazującą poprawę jakości wody do celów kąpielowych pod względem bakteriologicznym w nieckach basenowych Basenu Kąpielowego w Szprotawie.

W 2020r. wydano prolongatę decyzji administracyjnej z roku 2018 jako kontynuacja postępowania w sprawie poprawy stanu sanitarno-technicznego powierzchni ścian i sufitów w przejściu podziemnym w dojściach do peronów na terenie budynku Dworca Kolejowego w Żaganiu.

3. REKREACJA WODNA

Na terenie powiatu żagańskiego w sezonie kąpielowym działał 1 sezonowy basen kąpielowy w Szprotawie. Basen stelażowy w Gozdnicy oraz basen stelażowy w Żaganiu nie zostały uruchomione przez administratorów z uwagi na wprowadzony stan epidemii na terenie RP. Ponadto identycznie jak w roku ubiegłym funkcjonowały 2 kryte pływalnie: w obiekcie Arena w Żaganiu oraz w hotelu Pałac Wiechlice w Wiechlicach. W stosunku do basenu sezonowego w Szprotawie ze względu na obecność bakterii chorobotwórczych *Pseudomonas aeruginosa* wydano decyzję stwierdzającą nieprzydatność wody do celów kąpielowych nakazującą przeprowadzenie czynności mających na celu poprawę jakości wody pod względem bakteriologicznym. Administrator postanowił wyłączyć obiekt z użytkowania i zamknął sezon kąpielowy. Użytkownicy pływalni oraz basenów kąpielowych informowani byli o jakości wody do celów kąpielowych na tablicy informacyjnej i na stronie internetowej. Próbkę wody do badań pobierane były zgodnie z wymaganiami rozporządzenia w zakresie parametrów oraz punktami pobierania, a harmonogramy pobierania próbek w ramach kontroli wewnętrznej były uzgadnianie z PPIS w Żaganiu. Łącznie przeprowadzono 3 kontrole. W przypadku

stwierdzonych przekroczeń parametrów fizykochemicznych administratorzy pływalni w terminie natychmiastowym podejmowali działania naprawcze, informowali o zaistniałej sytuacji PPIS w Żaganiu oraz przeprowadzali badania w ramach kontroli wewnętrznej. Wszystkie próbki wody pobrane do celów kąpielowych w ramach nadzoru sanitarnego spełniały wymagania mikrobiologiczne i fizykochemiczne. Nie nakładano mandatów karnych.

W okresie sprawozdawczym pobrano 15 próbek wody ciepłej użytkowej w kierunku Legionella sp., (2 próbki z Pensjonatu Bartosz, 2 próbki z Pałacu Wiechlice Zbigniew Czmuda w Wiechlicach, 1 próbka z krytej pływalni Pałacu Wiechlice w Wiechlicach oraz 10 z pływalni krytej „Arena” w Żaganiu (nie pobrano 4 próbek w Nowym Szpitalu w Szprotawie z uwagi na na ognisko koronawirusa na oddziale ZOL). Po przeprowadzonych badaniach laboratoryjnych w dwóch próbkach pobranych w Pałacu Wiechlicach stwierdzono średnie stężenie bakterii Legionella sp. (400 jtk/100 ml oraz 391 jtk/100 ml). Wydano decyzję administracyjną uwzględniającą obowiązki nałożone na administratora obiektu. W związku z powyższym administrator podjął działania naprawcze polegające na podwyższeniu temperatury wody w sieci. Po wykonaniu badań kontrolnych w ramach kontroli wewnętrznej stwierdzających brak przekroczeń wydano ocenę o spełnieniu wymagań wody ciepłej użytkowej pod względem parametru Legionella sp. Administrator nie określił przyczyny zdarzenia.

Wszystkie próbki ciepłej wody użytkowej pobrane z pozostałych obiektów spełniały wymagania mikrobiologiczne w zakresie parametru Legionella Sp.

W ramach kontroli wewnętrznej w Nowym Szpitalu w Szprotawie po przeprowadzonych badaniach laboratoryjnych w czterech próbkach stwierdzono przekroczenie parametru bakterii Legionella sp. (oddział wewnętrzny 2500 jtk/1000 ml, oddział pediatryczny 69 jtk/1000 ml, oddział rehabilitacji 300 jtk./1000 ml, Zakład Opiekuńczo-Lecznicy 52 jtk/1000 ml). Wydano decyzję administracyjną uwzględniającą obowiązki nałożone na administratora obiektu. W związku z powyższym administrator podjął działania naprawcze polegające na podwyższeniu temperatury wody w sieci. Po wykonaniu badań kontrolnych w ramach kontroli wewnętrznej stwierdzających brak przekroczeń wydano ocenę o spełnieniu wymagań wody ciepłej użytkowej pod względem parametru Legionella sp. Administrator nie określił przyczyny zdarzenia.

4. GOSPODARKA NIECZYSTOŚCIAMI STAŁYMI

Przedstawiciele PPIS w Żaganiu w trakcie przeprowadzanych kontroli zwracali uwagę na właściwe postępowanie w zakresie gospodarki odpadami stałymi komunalnymi oraz niebezpiecznymi, które powstają w obiektach świadczących usługi z naruszeniem ciągłości tkanek tj. salony kosmetyczne lub tatuażu. Wszystkie obiekty posiadały deklaracje lub umowy na odbiór odpadów komunalnych i niebezpiecznych (w przypadku ich wytwarzania) przez uprawnioną firmę. Odpady komunalne wywożone są przez specjalistyczne firmy na składowisko odpadów w Marszowie, natomiast odpady niebezpieczne przekazywane są do miejsca ich unieszkodliwienia. Na terenie powiatu prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów komunalnych. Nie stwierdzono zagrożeń epidemiologicznych na nadzorowanym terenie, wynikających z niewłaściwej gospodarki odpadami stałymi.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

1. Prowadzony jest stały monitoring (podstawowy i rozszerzony) pod kątem mikrobiologicznym i fizykochemicznym wody przeznaczonej do spożycia dla ludzi, który jest działaniem priorytetowym, jak również monitoring pływalni, basenów sezonowych i miejsc wykorzystywanych do kąpieli oraz podejmowanie natychmiastowych działań w związku z wystąpieniem skażenia mikrobiologicznego wody lub/i przekroczenia parametrów fizykochemicznych.
 2. Prowadzony jest stały monitoring miejsc noclegowych i podmiotu leczniczego - Szpital w Szprotawie pod kątem występowaniem bakterii z rodzaju Legionella sp.
 3. W 2020 roku żaden obiekt na terenie powiatu nie został oceniony niedostatecznie ze względu na stan sanitarno-techniczny oraz sanitarno-higieniczny, natomiast kilka zakładów uzyskało ocenę bardzo dobrą.
 4. W omawianym roku sprawozdawczym prowadzone były działania w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzeniania się zakażeń wirusem SARS-CoV-2 w obiektach użyteczności publicznej.
 5. Na podstawie badań prowadzonych w ramach nadzoru sanitarnego przez PPIS oraz przedsiębiorstw wodociągowych w ramach kontroli wewnętrznej należy stwierdzić, że woda dostarczana mieszkańcom powiatu żagańskiego jest bezpieczna dla zdrowia oraz odpowiada wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
- VI. W omawianym roku sprawozdawczym nie stwierdzono występowania poważnych zagrożeń sanitarno-epidemiologicznych dla osób korzystających z urządzeń i obiektów użyteczności publicznej.

<https://www.gov.pl/web/szczepimysie>

VII. ZAGROŻENIA WYSTĘPUJĄCE W ŚRODOWISKU PRACY

Sekcja Higieny Pracy w Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Żaganiu rozpoznaje, ocenia i kontroluje zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku pracy. Sprawuje nadzór nad przestrzeganiem przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w zakładach pracy w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiska pracy (czynników fizycznych, chemicznych i biologicznych) oraz zapobiegania powstawania chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami pracy.

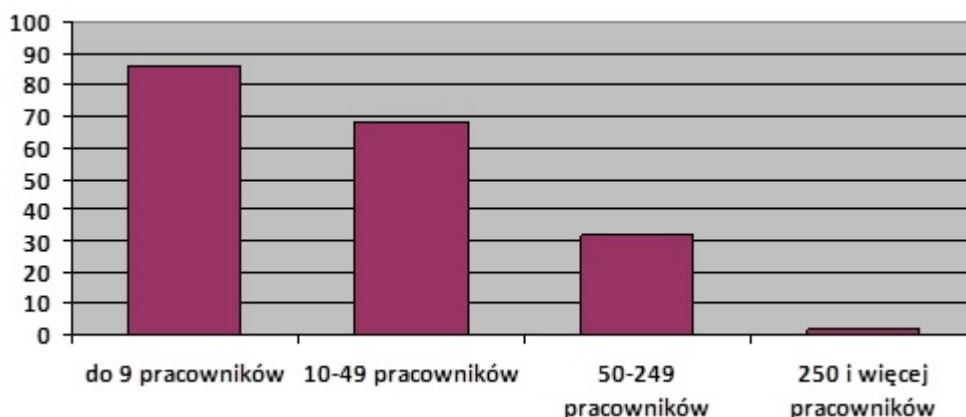
Przedmiotem działań pracowników sekcji Higieny Pracy w 2020 r. były zagadnienia związane między innymi:

- z bieżącym nadzorem sanitarnym zakładów pracy, utrzymaniem należytego stanu sanitarno-higienicznego zakładów pracy, a zwłaszcza ochroną pracowników narażonych na działanie szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w środowisku pracy (ocena narażenia zawodowego pracowników na działanie szkodliwych czynników),
- nadzorem nad przestrzeganiem przez producentów, importerów, osoby wprowadzające do obrotu, stosujące lub eksportujące substancje chemiczne, ich mieszaniny,
- nadzorem nad przestrzeganiem przez podmioty wprowadzające do obrotu prekursorzy kategorii 2 i 3,
- nadzorem na zakazem wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych,
- nadzorem nad przestrzeganiem przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych,
- prowadzeniem postępowań administracyjnych w sprawie chorób zawodowych, wydawanie decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej lub decyzji o braku podstaw do jej stwierdzenia,
- współpracą z inspekcjami i instytucjami działającymi w podobnym zakresie,
- uczestnictwo w projekcie REACH – REF-7 dot. substancji zarejestrowanych jako półprodukty oraz weryfikację obowiązków dotyczących polimerów oraz projekt BEF-1 dot. egzekwowania przepisów, zajmujących się legalną obecnością substancji czynnych w wyrobach poddanych działaniu produktów biobójczych,
- prowadzenie promocji zdrowia w zakładach pracy na terenie powiatu żagańskiego podczas każdej przeprowadzonej kontroli sanitarnej przekazywano materiały informacyjno – dydaktyczne – ulotki: „Zakaz palenia tytoniu w miejscach publicznych”, „Palenie uzależnia!” oraz informowano o zagrożeniach, jakie powoduje palenie papierosów elektronicznych.

1. NADZÓR BIEŻĄCY NAD ZAKŁADAMI PRACY

W roku sprawozdawczym 2020 w ewidencji nadzorowanych obiektów w sekcji Higieny Pracy w Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Żaganiu znajdowało się 188 zakładów, w których pracę wykonywało 5441 pracowników.

Struktura zatrudnienia

Najliczniejszą grupę zatrudnionych pracowników stanowią zakłady produkujące wyroby szklane i firma transportowo - usługowa. W zakładach produkujących wyroby z mineralnych surowców niemetalicznych oraz w zakładach produkujących metalowe produkty gotowe zatrudnia się mniejszą liczbę pracowników. Znaczna część pracowników jest zatrudniona w zakładach

produkcji tekstylnej oraz artykułów spożywczych (piekarnie, cukiernie, masarnie). Najmniej pracowników zatrudnionych jest w branży produkcji drzewnej (produkcja mebli, tartaki).

W roku 2020 w planie pracy sekcji Higieny Pracy przeważały następujące zakłady:

- zakłady ochrony zdrowia (2 zakłady - Nowy Szpital w Szprotawie i laboratorium w Szprotawie);
- piekarnie, cukiernie, masarnie (20 zakładów);
- zakłady zajmujące się produkcją wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (21 zakładów, w tym zakłady; betonowe – 7; ceramiki budowlanej - 3; huty szkła - 2; produkcja wyrobów blaszanych – 7; przetwarzanie surowców niemetalicznych - 2);
- zakłady metalowe (14 zakładów);
- zakłady zajmujące się produkcją wyrobów tekstylnych np. z wełny (6 zakładów);
- zakłady gospodarki komunalnej, wodociągi, oczyszczalnie ścieków (9 zakładów);
- zakłady zajmujące się produkcją tworzyw sztucznych (2 zakłady);
- zakłady stolarskie i tartaki (4 zakłady);
- zakłady krawieckie (7 zakładów);
- hurtownie budowlane, przedsiębiorstwa handlowo- usługowe (8 zakładów);
- zakłady garbarskie (2 zakłady);
- ферmy drobiu (4 ферmy);
- inne (90 zakładów).

Pracownicy Higieny Pracy w 2020 r. przeprowadzili 41 kontroli sanitarnych w 31 zakładach pracy, w tym:

- 21 kontroli zaplanowanych zgodnie z harmonogramem pracy,
- 1 kontrola interwencyjna,
- 14 kontroli sprawdzających,
- 5 kontroli sprawdzających planowanych.

Ogółem wydano 32 decyzje administracyjne w tym 6 decyzji na poprawę warunków pracy, wydano 13 zmian realizacji zarządzeń decyzji, wydano 14 decyzji płatniczych na kwotę 812,56 zł.

Decyzje administracyjne dotyczyły:

- złego stanu pomieszczeń produkcyjnych i sanitarno –socjalnych - 14 decyzji
- nierównej nawierzchni znajdującej się przed zakładem pracy - 1 decyzja
- braku wyników badań i pomiarów na stanowiskach pracy - 3 decyzje
- z zakresu czynników biologicznych – 1 decyzja

Wydano 3 decyzje stwierdzające chorobę zawodową i 1 decyzję dotyczącą umorzenia postępowania w sprawie choroby zawodowej.

Ponadto wydano 2 postanowienia (dot. omyłek pisarskich)

Nałożono łącznie 33 nakazy:

- ✓ 7 nakazów dotyczących niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń pracy tj. złego stanu ścian i sufitów, posadzek w halach produkcyjnych, w warsztatach, braku wentylacji,
- ✓ 15 nakazów dotyczących niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń sanitarnohigienicznych tj. złego stanu ścian, sufitów i posadzek w pomieszczeniach socjalnych i biurowych; braku wyposażenie sanitarnego, ubytki płytek ceramicznych, braku pomieszczeń sanitarnohigienicznych, niewłaściwej wentylacji,

- ✓ 3 nakazów dotyczących braku aktualnych wyników badań i pomiarów na stanowiskach pracy (hałas, pyły),
- ✓ 3 nakazy w zakresie czynników biologicznych tj. braku lub niewłaściwie prowadzonego rejestru prac narażających pracowników na działanie szkodliwych czynników biologicznych zaklasyfikowanych do 3 lub 4 grupy zagrożenia, braku lub niewłaściwie prowadzonego rejestru pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych zaklasyfikowanych do 3 lub 4 grupy zagrożenia, braku przeszkolenia pracowników w zakresie kontaktu ze szkodliwym czynnikiem biologicznym,
- ✓ 1 nakaz dotyczący braku lub niewłaściwie prowadzonego rejestru czynników szkodliwych,
- ✓ 1 nakaz dotyczący braku lub niewłaściwie prowadzonych kart badań i pomiarów,
- ✓ 1 nakaz nieprawidłowości w zakresie środków ochrony zbiorowej lub indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego,
- ✓ 2 nakazy niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego innych pomieszczeń i ciągów komunikacyjnych.

W związku z wydanymi decyzjami administracyjnymi poprawiono warunki pracy w 6 zakładach:

- w zakładzie zajmującym się pielęgnacją terenów zieleni – wydano jedną decyzję dotyczącą pomiarów środowiskowych, rejestru czynników szkodliwych i kart badań
- w 3 zakładach zajmujących się produkcją pieczywa – wydano 3 decyzje dot. odnowienia pomieszczeń produkcyjnych i magazynowych
- w zakładzie zajmującym się wyprawą i konfekcjonowaniem skór owczych – wydano 1 decyzję dot. zamontowania wentylacji mechanicznej i malowania ścian w hali produkcyjnej
- w zakładzie zajmującym się spawaniem konstrukcji wielkogabarytowych – wydano 1 decyzję dot. wykonania badania hałasu i stężenia pyłów

Ponadto w zakładzie świadczącym usługi w zakresie obróbki metali (lakierowanie proszkowe i zanurzeniowe) w ramach poprawy warunków pracy pracowników dokonano przebudowy pomieszczeń socjalnych.

W roku sprawozdawczym 2020 skontrolowano 31 zakładów pracy, w 6 zakładach stwierdzono przekroczenia NDN hałasu, poprawę warunków pracy uzyskano w 1 zakładzie pracy i tym samym poprawiono warunki pracy 7 pracowników: 1.PKD 16.- zakład zajmujący przetwórstwem drewna - 7 pracowników.

2. NADZÓR NAD SZKODLIWYMI CZYNNIKAMI BIOLOGICZNYMI, RAKOTWÓRCZYMI I MUTAGENNYMI W ŚRODOWISKU PRACY

W ewidencji sekcji Higieny Pracy znajdują się 74 zakłady pracy, w których występują szkodliwe czynniki biologiczne. W roku sprawozdawczym skontrolowano 1 zakład pracy, w którym narażonych na występowanie szkodliwych czynników biologicznych ogółem było 51 pracowników zakwalifikowanych do 2 grupy zagrożenia. W zakresie czynników biologicznych przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną i wydano 1 decyzję administracyjną, łącznie 3 nakazy dotyczące:

- braku rejestru pracowników narażonych na działanie szkodliwych czynników biologicznych zakwalifikowanych do 3 grupy zagrożenia
- braku rejestru prac pracowników narażających na działanie szkodliwych czynników biologicznych zakwalifikowanych do 3 grupy zagrożenia;
- brak szkolenia pracowników w zakresie kontaktu ze szkodliwym czynnikiem biologicznym.

W Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Żaganiu w ewidencji sekcji Higieny Pracy znajduje się 6 zakładów, w których pracownicy narażeni są na występowanie w środowisku pracy szkodliwych czynników rakotwórczych lub mutagennych. W roku 2020 skontrolowano 2 zakłady pracy, w których ogółem narażonych na czynniki rakotwórcze było 220 pracowników. Powyższe zakłady zostały poinformowane o konieczności przesyłania do Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. w terminie do 15 stycznia każdego roku informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

3. SUBSTANCJE I PREPARATY CHEMICZNE, PRODUKTY BIOBÓJCZE ORAZ PREKURSORY NARKOTYKÓW

Na nadzorowanym terenie powiatu żagańskiego występują 54 zakłady pracy wprowadzające do obrotu substancje w postaci własnej lub jako składniki w mieszaninach oraz stosujące substancje chemiczne i ich mieszaniny, w tym: 1 producent, 11 dystrybutorów oraz 42 zakłady stosujące substancje chemiczne i ich mieszaniny.

Według ewidencji PSSE w Żaganiu wprowadzających do obrotu prekursorsy kategorii 3 jest 5 zakładów pracy. Nie stwierdzono natomiast na terenie powiatu podmiotów wprowadzających do obrotu prekursorsy kategorii 2. Ogólna liczba stosujących prekursorsy narkotykowe – 12 podmiotów. W zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych według ewidencji jest 18 obiektów. W roku sprawozdawczym w ww. zakresie nie przeprowadzono kontroli sanitarnych.

4. CHOROBY ZAWODOWE

W roku 2020 wydano 3 decyzje o stwierdzeniu chorób zawodowych i 1 decyzję dotyczącą umorzenia postępowania.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żaganiu w roku sprawozdawczym otrzymał 4 zgłoszenia podejrzenia chorób zawodowych i wystawił 4 karty stwierdzenia chorób zawodowych:

- poz.19.4 – przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy- przewlekłe zapalenie okołostawowe barków (1 karta),
- poz. 26 – choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa: Borelioza 3 karty.

Tabela. Analiza zawodowych chorób zakaźnych lub pasożytniczych stwierdzonych w latach 2012 - 2020 w powiecie żagańskim.

Rok	WZW typu B	WZW typu C	WZW typu B i C	Gruźlica	Inne			Razem
					borelioza	bruceloza	pozostałe	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2012	0	0	0	0	0	0	0	0
2013	0	0	0	0	0	0	0	0
2014	0	0	0	0	2	0	0	2
2015	0	0	0	0	1	0	0	1
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	3	0	0	3

2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	2	0	0	2
2020	0	0	0	0	3	0	0	0

Choroby zawodowe stwierdzone w latach 2012 - 2020 powstawały w wyniku wieloletniej ekspozycji na czynniki uciążliwe występujące na stanowisku pracy.

Tabela Zestawienie chorób zawodowych stwierdzonych w powiecie żagańskim w latach 2011- 2020r.

Lp.	Jednostka chorobowa	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1	Zawodowe uszkodzenie słuchu (21)	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
2	Niedowład strun głosowych (15)	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
3	Alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych pochodzenia zawodowego (7)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Zapalenie nadkłykci kości ramieniowej prawej przewlekłe (19)	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0
5	Przewlekłe zapalenie okołostawowe barków 19.4	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
5	Zaćma popromienna u spawacza (16)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Pylica płuc guzkowa rozproszona i guzkowata (3)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Alergiczny kontaktowy wyprysk skóry rąk pochodzenia zawodowego (18)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Bruceleza przewlekła (26)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Borelioza (26)	4	0	0	2	1	0	3	0	2	3
10	Alergiczny nieżyt nosa (12)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Pylica płuc krzemowa (3)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Przewlekłe zapalenie ścięgien i ich pochewek (19)	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
13	Zespół cieśni nadgarstka (20)	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0
14	Astma oskrzelowa (6)	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
15	Rak oskrzelopochodny płuca prawego i gruczolakorak – typ oskrzelikowo- pęcherzykowy	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Alergiczne kontaktowe zapalenie skóry (18)	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
17	Zespół wibracyjny: postać mieszana : naczyniowo-nerwowa i kostno- stawowa (22)	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Razem:		8	0	4	5	2	0	3	0	5	3

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Na podstawie prowadzonego nadzoru nad warunkami pracy w 2020r. polegającemu między innymi na ocenie, identyfikacji zagrożeń występujących na stanowiskach pracy, wykonywaniu pomiarów, badań stężeń i natężeń czynników szkodliwych w środowisku pracy oraz podejmowaniu działań mających na celu minimalizację niekorzystnego wpływu wymienionych czynników na zdrowie pracujących można stwierdzić, że wśród pracodawców i pracowników zwiększyła się świadomość zagrożeń występujących na stanowiskach pracy oraz znajomość praw i obowiązków. Właściciele zakładów pracy wyposażają pracowników w odpowiednią odzież roboczą i ochronną dostosowaną do wymaganych warunków pracy oraz zabezpieczają pracowników w indywidualne środki ochrony słuchu. Pracodawcy sukcesywnie realizują zarządzenia wynikające z nałożonych decyzji administracyjnych, co wpływa na poprawę warunków pracy oraz warunków sanitarno-socjalnych.

Z uwagi na wprowadzenie na terenie RP stanu epidemii oceny zakładów produkcyjnych dokonano na podstawie dokonanych kontroli w I i II kwartale 2020r.

<https://www.gov.pl/web/szczepimysie>

VIII. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE ZMNIJSZENIA ZAGROŻEŃ ZDROWIA PUBLICZNEGO W OBSZARZE ŚRODKÓW ZASTĘPCZYCH

W 2020 r. na terenie powiatu żagańskiego zaobserwowano dynamiczny spadek wprowadzania do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych przez osoby fizyczne zarówno przez punkty sprzedaży, jak i Internet. W związku z powyższym w roku sprawozdawczym nie prowadzono postępowań administracyjnych dot. wprowadzania do obrotu środków zastępczych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żaganiu w roku sprawozdawczym nie otrzymał informacji o podmiotach, w przypadku których zachodziłoby podejrzenie wytwarzania lub wprowadzania do obrotu środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych.

W roku 2020 nie odnotowano zgłoszeń przypadków podejrzenia zatruc/zgonów środkami zastępczymi. W nadzorowanych zakładach pracy w ewidencji brak jest przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie wytwarzania, przetwarzania, przywozu, wywozu, wewnątrzspółnotowej dostawy lub wewnątrzspółnotowego nabycia oraz wprowadzania do obrotu nowych substancji psychoaktywnych.

Ponadto w roku 2020 pracownicy sekcji Promocji Zdrowia PSSE w Żaganiu podjęli działania w związku z profilaktyką uzależnień (w tym nowych substancji psychoaktywnych). W miejscach zimowego wypoczynku w miesiącu styczniu przeprowadzili na terenie powiatu żagańskiego warsztaty dotyczące środków psychoaktywnych ze szczególnym uwzględnieniem nowych narkotyków oraz dystrybucję materiałów edukacyjnych. Przeprowadzono warsztaty dla uczestników szkół podstawowych w Żaganiu oraz w Szprotawie

W związku z zaistniałą w późniejszym terminie sytuacją epidemiologiczną w kraju, dalsze działania zostały nakierowane na publikację postów edukacyjnych w temacie środków zastępczych. na portalach internetowych Facebook, Twitter oraz na stronie edukacyjnej PSSE w Żaganiu. Zamieszczane posty miały znaczną ilość odbiorców. Ilość odbiorców przedstawiała się odpowiednio:

- pierwsze półrocze: strona edukacyjna – 1648 osób, Twitter – 224 osoby, Facebook – 665 osób.
- drugie półrocze: strona edukacyjna – 562 osoby, Twitter - 580 osób, Facebook – 665 osób

W roku 2020 najważniejszymi zadaniami dotyczącymi nadzoru nad środkami zastępczymi było prowadzenie profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz elektronicznego monitorowania informacji o środkach zastępczych i nowych substancjach psychoaktywnych w bazie SMIOD.

<https://www.gov.pl/web/szczepimysie>

IX. OCENA STANU SANITARNO – HIGIENICZNEGO PLACÓWEK OŚWIATOWO – WYCHOWAWCZYCH

W 2020r. Sekcja Higieny Dzieci i Młodzieży na terenie powiatu żagańskiego nadzorem sanitarnym objęła 107 placówek stałych (w 2019r. - 95) oraz 11 turnusów letniego i zimowego wypoczynku (w 2019r. – 22). Placówki objęte stałym nadzorem sanitarnym o szkoły podstawowe, przedszkola, żłobki, kluby dziecięce, placówki pracy pozaszkolnej, gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Przeprowadzono 55 kontroli bieżącego stanu sanitarno-higienicznego (w 2019r. - 164).

Tabela. Wykaz placówek stałych

LP.	Rodzaj placówki	Liczba placówek funkcjonujących	
		w 2019r.	w 2020r.
1.	żłobki/klub dziecięcy	7/1	7/2
2.	przedszkola	16	16
3.	szkoły podstawowe	31	31
4.	gimnazja	0	0
5.	zespoły szkół: przedszkola, szkoły podstawowe, szkoły ponadgimnazjalne	4	10
6.	gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej	24	23 (w tym 1 placówka posiada dwa gabinety)
7.	placówki opiekuńczo-wychowawcze	7	7
8.	szkoły muzyczne	3	3
9.	placówka z pobytem całodobowym	1	5
10.	sala dydaktyczna	1	1
11.	Poradnie psychologiczno-pedagogiczne	0	2

Na terenie powiatu żagańskiego w 2020 roku powstała 1 nowa placówka:

- Klub Dziecięcy „Muminkowy Raj” w Gozdniczy.

Oddano do użytku nowo wybudowany budynek przedszkola w Hłowej, w związku z tym zlikwidowany został tymczasowy budynek przedszkola.

PPIS w Żaganiu sprawuje nadzór nad placówkami oświatowo-wychowawczymi i miejscami wypoczynku dzieci i młodzieży zgodnie przepisami oraz obowiązującymi normami w zakresie:

- stanu sanitarno-higienicznego i technicznego szkół i placówek oświatowo-wychowawczych,
- oceny bezpiecznych i higienicznych warunków pracy ucznia w pomieszczeniach szkolnych,
- wyposażenia pomieszczeń w odpowiednie meble i sprzęt,
- realizacji wymogów w zakresie stosowania niebezpiecznych chemicznych i ich mieszanin w pracowniach chemicznych,
- bezpieczeństwa i higieny w czasie prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w salach gimnastycznych, na boiskach szkolnych, na placach zabaw,
- stanu sanitarno-higienicznego gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej w szkołach, współpraca z pielęgniarkami w środowisku nauczania i wychowania,
- przebiegu miejsc wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży.

Działalność sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży ma na celu zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, pobytu dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo-wychowawczych oraz letniego i zimowego wypoczynku. W minionym roku zorganizowano łącznie 11 (w 2019r.-22) miejsc wypoczynku letniego i zimowego dla 240 (2019r.-513) osób tj. 7 (2018r.-13) miejsc wypoczynku w miejscu zamieszkania i 4 miejsca wypoczynku w formie wyjazdowej – obozy sportowe (2018r.-1).

Współpraca z dyrektorami placówek nauczania i wychowania, opieki oraz samorządami na terenie powiatu miała na celu poprawę warunków sanitarno-higienicznych oraz eliminowanie negatywnych zjawisk występujących w środowisku szkolnym i przedszkolnym.

Zamieszczano informacje na stronie edukacyjnej PSSE w Żaganiu oraz Facebooku o tematyce: przygotowań szkół do nowego roku szkolnego 2020/2021 w placówkach nauczania i wychowania, informacje z zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, oceny posiadania przez szkoły i przedszkola certyfikowanych mebli i sprzętu sportowego, zagadnień związanych z koronawirusem, zamieszczanie wytycznych przeciwepidemicznych GIS i MZ oraz nowych przepisów prawa, w związku z ogłoszeniem stanu epidemii.

Kontrolowano przestrzeganie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w placówkach. Dyrektorzy szkół brali udział w realizacji programów: „Szlanka Mleka”, „Owoce i Warzywa” oraz programów edukacyjno-profilaktycznych.

W 2020 roku skontrolowano 11 (2019r. – 64) stałych placówek oświatowo-wychowawczych, do których uczęszczało 927 (2019r.-9203) dzieci i młodzieży oraz 11 miejsc zimowego i letniego wypoczynku (2019r.-22), z którego skorzystało 240 uczestników w wieku od 7 do 11 lat (w 2019r.- 513). Ponadto skontrolowano 1 gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej.

1. OCENA STANU SANITARNO-TECHNICZNEGO W PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH

W 2020 roku wydano łącznie 21 decyzji administracyjnych (2019r.-31), w tym: 3 nakazujące usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, 15 decyzji zmieniających, 3 decyzje zatwierdzające.

W związku z ogłoszeniem stanu epidemii na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i zawieszeniu nauczania w szkołach w trybie stacjonarnym i przejściem na nauczanie zdalne nie zrealizowano większości zaplanowanych kontroli.

W wyniku wydanych w latach wcześniejszych decyzji administracyjnych i prowadzonych bieżących kontroli sanitarnych poprawę stanu sanitarno-technicznego stwierdzono w następujących placówkach:

- w 1 przedszkolu samodzielnym miejskim zapewniono dobry stan sanitarno-techniczny parkietu w 1 sali zabaw dla dzieci.
- w 1 szkole miejskiej doprowadzono do należytego stanu technicznego nawierzchnię chodnika od strony głównego wyjścia z budynku oraz nawierzchnię placu apelowego, zapewniono wentylację grawitacyjną w 6 pomieszczeniach tj.: w 5 salach dydaktycznych, w świetlicy.
- w 1 szkole wiejskiej doprowadzono do należytego stanu sanitarno-higienicznego powierzchnię desek podłogowych w sali rekreacyjno-zastępczej.
- w 1 szkole wiejskiej zainstalowano wentylację grawitacyjną w 5 pomieszczeniach do nauki;
- w 1 szkole miejskiej doprowadzono do należytego stanu technicznego nawierzchnię chodnika prowadzącego od bramy wejściowej do boiska „Orlik” oraz nawierzchnię drogi dojazdowej.

Dodatkowo w innych szkołach podstawowych miejskich i wiejskich odnawiano ściany i sufity w pomieszczeniach do nauki, w pomieszczeniach administracyjnych, w ciągach komunikacyjnych, w sanitariatach i blokach żywieniowych. W 2 szkołach wiejskich pomieszczenia administracyjne adaptowano na pomieszczenia do nauki.

Stan sanitarny sal gimnastycznych i boisk sportowych

Oceną sanitarną objęto 6 sal rekreacyjno-zastępczych (2019r. - 13 sal, w tym 4 hale sportowe i 19 sal rekreacyjnych), 5 szkolnych boisk sportowych (2019r. - 26), 8 terenów rekreacyjnych (2019 r. - 53) tj. w 4 szkołach, w 2 zespołach szkół w 1 przedszkolu oraz w 1 żłobku. Na poprawę warunków stanu sanitarno-higienicznego w obiektach do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego nie wydano decyzji administracyjnych (2019r. - 7). W 2020r. wykonano zalecenia z decyzji administracyjnej z 2019r. tj. doprowadzono do należytego stanu technicznego nawierzchnię chodnika prowadzącego od bramy wejściowej do boiska „Orlik” oraz drogi dojazdowej poprzez wyrównanie i miejscowe wylanie zaprawy betonowej.

Stan sanitarny piaskownic i placów zabaw

Skontrolowano 5 szkolnych placów zabaw (2019r. - 28) w placówkach oświatowo-wychowawczych w 2020 roku w placówkach oświatowych na terenie powiatu żagańskiego piaskownice były wyłączone z użytku (2019r. - 5). Kontrole na placach rekreacyjnych prowadzono w celu zapewnienia właściwego stanu sanitarno-higienicznego oraz zapobiegania szerzeniu się chorób pasożytniczych. W 2020r. oddano do użytku plac zabaw z zamontowanym nowym sprzętem rekreacyjnym w przedszkolu wchodzącym w skład zespołu szkolno-przedszkolnego.

2. OCENA HIGIENY PRACY UCZNIÓW I DZIECI

Stan sanitarny pracowni komputerowych

Dokonano oceny warunków sanitarno-higienicznych w 5 (2019r. - 35) pracowniach informatycznych, w tym 3 pracownie (2019r. - 33) w 3 placówkach samodzielnych (2019r. - 28) i 2 (2019r. - 2) w szkołach podstawowych wchodzących w skład zespołów. Nie wydano decyzji administracyjnych (2019r. - 2).

Ocena higieniczna planów lekcji

Dokonano oceny higienicznej 33 tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych (2019r.-177) w 6 placówkach (2019r. - 27), nieprawidłowości stwierdzono w 3 oddziałach (2019r. - 24) w 1 placówce (2019r. - 7), które dotyczyły nierównomiernego rozłożenia zajęć lekcyjnych w poszczególnych dniach na przestrzeni tygodnia pracy. Powodem nieprawidłowości był dojazd uczniów do szkół, zatrudnianie nauczycieli w kilku szkołach.

Dostosowanie mebli do wymagań ergonomii

Prowadzono ocenę dostosowania ławek, stolików i krzeseł do wzrostu 182 dzieci (2019r.-2017) w 10 placówkach oświatowo-wychowawczych (2019r.-43). Niedostosowanych do wzrostu uczniów stwierdzono 3 stanowiska (w 2019r. - 6) w 1 placówce miejskiej (2019r.-1) w związku z tym wydano 1 zalecenie (2019r.-1). Nie wydano decyzji administracyjnej na dostosowanie mebli do wymagań ergonomii (2019r.-0). W placówkach szkolnych podobnie jak w ubiegłym roku sukcesywnie dokonuje się zakupu nowych mebli i sprzętu oraz prowadzona jest na bieżąco wymiana, bądź odnowa blatów ławek.

Ocena oświetlenia elektrycznego w pomieszczeniach

W 2020 roku przeprowadzono pomiary oświetlenia elektrycznego w 2 szkołach wiejskich w 3 budynkach. Ogółem skontrolowano oświetlenie elektryczne w 12 pomieszczeniach (w 2 salach zabaw dla dzieci i w 10 pomieszczeniach do nauki), w których wykonano ogółem 113 badań w polu zadań (tj.: na 81 stolikach, 23 biurkach i przy 9 tablicach) i 256 oznaczeń fizycznych. W polu bezpośredniego otoczenia wykonano 2 badania i 6 oznaczeń. W jednej szkole podstawowej wiejskiej przeprowadzono pomiary oświetlenia elektrycznego w 6 pomieszczeniach (w 1 sali zabaw dla dzieci przedszkolnych i w 5 pomieszczeniach do nauki). Dokonano ogółem 39 badań oświetlenia elektrycznego sztucznego w polu zadań tj.: (25 ławek, 5 stolików, 4 biurka, 5 tablic) i 87 oznaczeń fizycznych oraz w polu bezpośredniego otoczenia tj. w wydzielonym miejscu zabaw dla dzieci - 1 badanie i 2 oznaczenia fizyczne. Nieprawidłowości stwierdzono w 4 pomieszczeniach do nauki tj.: 17 badań w polu zadań (11 ławek, 2 biurka, 4 tablice) i 34 oznaczenia fizyczne. Na poprawę oświetlenia elektrycznego wydano decyzję administracyjną z terminem realizacji do dnia 28.02.2021 roku. W jednej szkole podstawowej wiejskiej przeprowadzono pomiary natężenia oświetlenia elektrycznego w dwóch budynkach. W budynku głównym przeprowadzono pomiary w 3 pomieszczeniach do nauki dokonano ogółem pomiarów oświetlenia elektrycznego sztucznego na stolikach, ławkach i biurkach - w polu zadań – 41 badań (na 23 ławkach, 16 biurkach, 2 tablicach) i wykonano 86 oznaczeń fizycznych. W wyniku dokonanych pomiarów oświetlenia elektrycznego niewłaściwe natężenie oświetlenia elektrycznego stwierdzono w 2 pomieszczeniach, nieprawidłowych badań

stwierdzono 21 (ławki- 18, biurka - 2, tablica-1) i 42 oznaczeń fizycznych (ławki- 34, biurka – 4, tablica-4). Na zapewnienie właściwego oświetlenia elektrycznego wydano decyzję administracyjną z terminem realizacji 28.02.2021 roku. W drugim budynku szkoły przeprowadzono pomiary natężenia oświetlenia elektrycznego w 2 pomieszczeniach do nauki oraz w 1 sali zabaw oddziału przedszkolnego. Dokonano ogółem 33 badania w polu zadań (na 24 ławkach, 4 stolikach, 3 biurkach, 2 tablicach) i wykonano 83 oznaczenia fizyczne oraz w polu bezpośredniego otoczenia tj. wydzielonym miejscu zabaw dla dzieci - 1 badanie i 4 oznaczenia fizyczne. Na podstawie przeprowadzonych pomiarów natężenia oświetlenia elektrycznego sztucznego nie stwierdzono nieprawidłowości. W jednej szkole podstawowej miejskiej wydana jest decyzja zmieniająca na poprawę oświetlenia z terminem wykonania do 31.08.2021r., która jest realizowana sukcesywnie, przy prowadzonych remontach gruntownych sal. W jednym przedszkolu miejskim wydana jest decyzja zmieniająca na poprawę oświetlenia z terminem realizacji do 31.08.2021r. na terenie placówki planowana jest termomodernizacja.

3. OPIEKA MEDYCZNA NAD UCZNIAMI W SZKOŁACH

Na terenie powiatu w 25 (2 gabinety nadzorowane przez sekcję epidemiologii) placówkach oświatowo-wychowawczych funkcjonują gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej (w 2019r.- 25). W 21 szkołach podstawowych i 2 zespołach szkół gabinety profilaktyki pozostają do dyspozycji jednej szkoły, natomiast w 7 placówkach, w których brak jest gabinetu profilaktyki zdrowotnej, opieka pielęgniarska sprawowana jest w pomieszczeniach zastępczych wskazanych przez dyrekcję szkoły, 2 szkoły podstawowe korzystają ze świadczeń poza terenem placówki. W 2020 roku skontrolowano 1 gabinet (2019r.- 6), stan sanitarno-higieniczny, techniczny oraz wyposażenie nie budziły zastrzeżeń. Podobnie jak w roku 2019 nie wydano decyzji administracyjnych. Gabinet wyposażony jest w umywalkę do mycia rąk z doprowadzoną bieżącą ciepłą i zimną wodą, przy umywalce zapewniono środki myjące i dezynfekujące, w szafę, stolik, krzesła i sprzęt. W szkołach podstawowych ze względu na ogłoszony stan epidemii nie była prowadzona fluoryzacja wśród uczniów. Nie stwierdzono przypadków wszawicy (2019r.-7). Dyrektorzy szkół wraz z personelem medycznym i pedagogicznym podejmowali działania profilaktyczne mające na celu eliminowanie zachorowań również w kierunku Covid-19.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Na terenie powiatu żagańskiego w 2020r. oceniono stan sanitarno-higieniczny w 11 (2019r.- w 64) stałych placówkach oświatowo-wychowawczych, w 1 gabinecie profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej (2019r.-6) oraz w 11 miejscach zimowego i letniego wypoczynku (2019r.-22). Sytuacja dotycząca warunków sanitarno-technicznych w placówkach nauczania i wychowania z roku na rok poprawia się, prowadzone są remonty budynków szkolnych i przedszkolnych. W wyniku nałożonych decyzji administracyjnych i przeprowadzonych kontroli sanitarnych przeprowadzono remonty: pomieszczeń dydaktycznych, sanitariatów ogólnodostępnych, sal gimnastycznych, korytarzy, ponadto wymieniano podłogi, stolarkę okienną, drzwiową, oświetlenie elektryczne, zapewniono wentylację w pomieszczeniach do nauki, wyremontowano nawierzchnię chodnika, oraz

nawierzchnie placu apelowego, co poprawiło stan sanitarno-higieniczny placówek oświatowo-wychowawczych i zapewniło lepsze warunki pracy i nauki.

W szkołach przekształcono pomieszczenia administracyjne i biblioteki na pomieszczenia do nauki. W 1 przedszkolu wchodzącym w skład zespołu powstał nowy plac zabaw ze sprzętem rekreacyjnym. Placówki oświatowo-wychowawcze, kluby dziecięce, wyposażano w nowe meble (szafy, szafki, stoliki, krzesła). W miesiącu lipcu 2020r. oddano do użytku nowo wybudowany budynek przedszkola miejskiego. W szkole wiejskiej dla uczniów utworzono 2 nowe klasy, które zostały wyposażone w nowe meble i sprzęt.

Podczas kontroli sanitarnych w szkołach podstawowych oceniano higieniczne rozkłady zajęć lekcyjnych. Na 33 skontrolowane oddziały nieprawidłowości stwierdzono w 3 oddziałach. Główną przyczyną uchybień były dojazdy dzieci i nauczycieli z innych miejscowości, oraz zatrudnienie nauczycieli w kilku placówkach.

W 2020r. w związku z ogłoszeniem stanu epidemii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pracownicy sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży brali czynny udział w działaniach związanych z Covid-19. Przeprowadzono wywiady epidemiologiczne, obejmowano kwarantanna osoby z kontaktu, wydawano opinie o zdalnym nauczaniu na szkoły i przedszkola. Przekazywano do placówek oświatowo-wychowawczych informacje dotyczące przeciwdziałania rozprzestrzeniania się pandemii koronawirusa.

<https://www.gov.pl/web/szczepimysie>

X. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE NADZORU ZAPOBIEGAWCZEGO

Nadzór Zapobiegawczy sprawowany przez Państwową Inspekcję Sanitarną poprzedza działania bieżącego nadzoru sanitarnego i ma na celu wyegzekwowanie spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych przy realizacji inwestycji na każdym jej etapie, tj. planowania, projektowania oraz wykonania.

Na szczeblu powiatowym działania te obejmują:

- 1) uzgadnianie w zakresie wymagań higieny środowiska i ustalanie środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięć;
- 2) wydawanie opinii o konieczności wykonania raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i jego zakresu;
- 3) uzgadnianie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych;
- 4) kontrole w trakcie realizacji obiektów budowlanych;
- 5) uczestniczenie w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych;
- 6) wydawanie opinii co do zgodności z warunkami sanitarnymi określonymi przepisami Unii Europejskiej przedsięwzięć i realizowanych inwestycji;
- 7) inicjowanie przedsięwzięć w dziedzinie zapobiegania negatywnym wpływom czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi.

W 2020 r. wydano 95 opinie w sprawie ustalenia obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w 20 opiniach wniesiono o ustalenie tego obowiązku.

Dokonano 11 uzgodnień inwestycji przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, przy czym analizy dokonywano pod kątem rodzaju przewidywanych do wystąpienia szkodliwości oraz uciążliwości dla środowiska i zdrowia ludzi powodowanych przez planowane przedsięwzięcia oraz zasięgu tych szkodliwości i uciążliwości w oparciu o opracowany dla nich „raport oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko”.

Dokonano 4 uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

Zaopiniowano 1 projekt planu zagospodarowania przestrzennego dot. 2 działek w obrębie Niegosławice – negatywnie oraz 4 projekty studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, w tym 2 opinie negatywnie dot. miasta Żagań oraz projektu zmiany studium gminy Niegosławice – obręb Niegosławice i Krzywczyce. Do ww. projektów dołączono prognozy oddziaływania na środowisko.

Wydano 1 opinię wyrażającą zgodę na odstępnie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części terenu w obrębach Szprotawa i Nowa Kopernia – Polkowiczki..

W zakresie dokumentacji projektowej uzgodniono 8 projektów budowlanych, w tym koncepcje i rozwiązania technologiczne. Podobnie jak w roku 2019 przeważały dokumentacje dotyczące niewielkich obiektów i lokali przeznaczonych do produkcji i obrotu środkami spożywczymi oraz adaptacje lokali na obiekty usługowe. Liczba uzgodnień projektów w stosunku do roku 2019 jest niewielka, ponieważ dokumentacja większych inwestycji uzgadniana jest przez inwestorów z rzeczoznawcami ds. higieniczno-sanitarnych.

W roku 2020 z uwagi na funkcjonowanie w stanie epidemii, przeprowadzono mniej kontroli związanych z odbiorami obiektów – 16 (w roku 2019 – 39).

Uczestniczono w 5 kontrolach w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektu budowlanego. Dokonano 10 innych kontroli na wniosek zainteresowanych stron, związanych głównie ze zmianą sposobu użytkowania obiektów lub lokali na działalność gospodarczą o różnych profilach oraz 1 kontrolę w trakcie realizacji obiektu. Sprzeciwów nie wniesiono.

Do ważniejszych odebranych pod względem sanitarno – higienicznym inwestycji należą:

1. Budynek handlowo-usługowy – sklep DINO Leszno Górne, ul. Bolesławiecka;
2. Obiekt handlowy – sklep wielobranżowy – DINO Żagań, ul. Żarska;
3. Pensjonat – budynek noclegowy K-61 Żagań, ul. Żarska;
4. Sekretariat szkół ponadgimnazjalnych Filii Centrum Nauki i Biznesu „Żak” Sp. z o.o. Żagań, pl. Słowiański;
5. Budynek handlowo-usługowy – sklep DINO Iłowa, ul. Borowska.

Ilość odbiorów wynika z liczby decyzji o pozwoleniu na budowę wydawanych przez organy budowlane delegujących PPIS do uczestnictwa w odbiorach poprzez narzucenie inwestorom obowiązku uzyskania pozwolenia na użytkowanie oraz zgłoszeń petentów o uruchomieniu działalności.

Łącznie dokonano 140 kontroli.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

W opiniowanej dokumentacji nie stwierdzono znacznych naruszeń wymagań higienicznych i zdrowotnych.

Inwestorzy stosują coraz lepsze pod względem wymagań sanitarno-technicznych rozwiązania i urządzenia technologiczne.

Inwestorzy przy realizacji inwestycji uwzględniają ewentualne zalecenia sanitarne.

Realizacja zadań w stosunku do roku 2019 utrzymana jest na tym samym poziomie.

<https://www.gov.pl/web/szczepimysie>

XI. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE PROMOCJI ZDROWIA

Promocja zdrowia i oświata zdrowotna w 2020 roku podejmowała działania, które wynikały z zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia oraz sytuacji epidemiologicznej i potrzeb zdrowotnych ludności. Dotyczyły one nadzorowania programów edukacyjnych o zasięgu wojewódzkim i lokalnym oraz przedsięwzięć oświatowo-zdrowotnych poprzez inicjowanie działań, nadzorowanie, monitorowanie i ocenę ich realizacji; wspierania realizatorów programów edukacyjnych i przedsięwzięć zdrowotnych poprzez organizowanie narad, udostępnianie materiałów, udzielanie pomocy merytorycznej i metodycznej, publikacje w środkach masowego przekazu, głównie przez portale społecznościowe. Działania skierowane były do dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów szkół podstawowych młodzieży szkolnej, personelu szkolnego, pacjentów zakładów opieki zdrowotnej, społeczności lokalnej.

W celu realizacji zamierzonych celów Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna współpracuje z urzędami, instytucjami i organizacjami:

- Starostwem Powiatowym w Żaganiu,
- Urzędem Miasta w Żaganiu, Szprotawie, Iłowej, Małomicach i Gozdniczy,
- urzędami gmin w powiecie żagańskim,
- Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną w Żaganiu i Szprotawie,
- Centrum Kultury „Pałac” w Żaganiu,
- Komendą Powiatową Policji w Żaganiu,
- Państwową Strażą Pożarną,
- Polskim Czerwonym Krzyżem,
- Strażą Miejską w Żaganiu i w Szprotawie,
- Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Żaganiu,
- Biblioteką Miejską w Szprotawie,
- Biblioteką Miejską w Żaganiu,
- Dyrektorami placówek oświatowo-wychowawczych,
- Wielospecjalistycznym Szpitalem Wojewódzkim w Gorzowie Wlkp. Spółka z o. o.
- Nowym Szpitalem w Szprotawie,

- wychowawcami, nauczycielami i pielęgniarkami higieny szkolnej realizującymi programy profilaktyki prozdrowotnej,
- lekarzami i pielęgniarkami zakładów opieki zdrowotnej,
- lokalnymi mediami,
- Narodowym Funduszem Zdrowia,
- na szczeblu centralnym z Krajowym Centrum ds. AIDS.

W powiecie żagańskim sekcja Promocji Zdrowia współpracuje z wszystkimi placówkami oświatowo – wychowawczymi wdrażając programy profilaktyki prozdrowotnej. Były to 32 szkoły podstawowe, 7 szkół średnich, 2 specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, 14 przedszkoli, 21 zakładów opieki zdrowotnej i praktyk lekarzy rodzinnych.

W 2020 roku priorytetowymi interwencjami prozdrowotnymi realizowanymi przez Państwową Inspekcję Sanitarną były:

1. Programy o zasięgu krajowym:

- Skąd się biorą produkty ekologiczne?,
- Trzymaj Formę!
- Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu
- Bieg po zdrowie,
- Profilaktyka HIV/AIDS,
- Profilaktyczny Program W Zakresie Przeciwdziałania Uzależnieniu Od Alkoholu, Tytoniu I Innych Środków Psychoaktywnych „ARS – czyli jak dbać o miłość?”,

2. Programy o zasięgu wojewódzkim:

- Wojewódzki Program Profilaktyki Nowotworów,
- Wojewódzki Program Profilaktyki Wszawicy,

3. Program o zasięgu powiatowym

- Czyste Powietrze Wokół Nas;

4. Interwencje nieprogramowe:

- Akcja Zima „Zdrowe ferie zimowe”
- Akcja Lato „Bezpieczne i zdrowe wakacje”
- profilaktyka wad postawy z uwzględnieniem Ogólnopolskiego Dnia Tornistra
- zdrowotne skutki promieniowania UV,
- promocja szczepień ochronnych,
- profilaktyka chorób zakaźnych,
- interwencje wynikające z sytuacji epidemiologicznej,

5. Realizacja akcji i kampanii społecznych:

- obchody Światowego Dnia Zdrowia (7 kwietnia),
- obchody Światowego Dnia Bez Tytoniu (31 maja),
- obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia (trzeci czwartek listopada),
- obchody Światowego Dnia AIDS (1 grudnia),

6. Monitoring dotyczący sytuacji w zakresie realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

1. OGÓLNOPOLSKI PROGRAM EDUKACYJNY „SKĄD SIĘ BIORĄ PRODUKTY EKOLOGICZNE?”

Program ma na celu zwiększanie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego. Budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Program jest skierowany do dzieci 6-letnich, ich rodziców/opiekunów. Głównymi założeniami programu jest zrozumienie czym jest rolnictwo i produkty ekologiczne, kształtowanie umiejętności wyboru produktów ekologicznych. Propagowanie zdrowego stylu życia, zwiększanie wiedzy i świadomości przedszkolaków o nawykach higieniczno-zdrowotnych. Zajęcia w programie „Skąd się biorą produkty ekologiczne” realizowane są poprzez wykorzystanie dedykowanej dzieciom publikacji i filmu animowanego. Uczestnicy programu realizują zajęcia edukacyjne, podczas których zdobędą wiedzę skąd się biorą produkty ekologiczne, dlaczego warto je wybierać, jakie są zalecenia zdrowego stylu życia oraz jak przestrzegać zasad higieny. Do realizacji programu przystąpiło 15 placówek z terenu powiatu żagańskiego. Udział w programie wzięło 315 przedszkolaków oraz ich rodzice. Podsumowaniem programu było wypełnienie ankiety przez przedszkolnych koordynatorów, dotyczącej podejmowanych podczas realizacji działań.

2. PROFILAKTYKA PALENIA TYTONIU

Do priorytetowych zadań Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej Państwowej Inspekcji Sanitarnej zaliczymy programy promujące profilaktykę tytoniową. Obszar działań zawarty jest w Ogólnopolskim Programie Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu. Celem głównym tego programu jest zmniejszenie zachorowań, inwalidztwa i zgonów wynikających z palenia tytoniu poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy – palenie czynne i bierne. Edukację w tym zakresie rozpoczyna się już w wieku przedszkolnym i kontynuuje w szkole podstawowej i średniej. Tematykę antytytoniową propaguje się też wśród osób dorosłych.

3. „BIEG PO ZDROWIE” – PROGRAM ANTYTONIOWEJ EDUKACJI ZDROWOTNEJ

Celem programu jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów, opóźnienie lub zapobieganie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży, pokazanie atrakcyjności życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego. Program skierowany jest do uczniów klas IV i ich rodziców. W powiecie żagańskim do realizacji programu przystąpili uczniowie z 12 szkół podstawowych.

4. „CZYSTE POWIETRZE WOKÓŁ NAS” – PROGRAM PRZEDSZKOLNEJ EDUKACJI ANTYTONIOWEJ

Za główny cel programu postawiono wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą tytoń w ich obecności. Program swym zasięgiem objął 19 placówek. Realizacja programu przebiegała z wykorzystaniem różnych metod i form przez 405 dzieci i ich opiekunów.

5. KRAJOWY PROGRAM ZWALCZANIA AIDS I ZAPOBIEGANIA ZAKAŻENIOM HIV

Główny cel programu to dostarczenie wiedzy o drogach i mechanizmach przenoszenia HIV, promowanie zachowań i postaw sprzyjających unikaniu zagrożeń, kształtowanie poczucia bezpieczeństwa za siebie i innych. Adresatami programu są mieszkańcy powiatu żagańskiego, pacjenci placówek zdrowia oraz młodzież szkół średnich. W 2020 r. program został wdrożony i realizowany, w miarę możliwości przez wszystkie szkoły średnie w powiecie.

6. OGÓLNOPOLSKI PROGRAM EDUKACYJNY „TRZYMAJ FORMĘ!”

Celem głównym programu jest promowanie zasad zdrowego stylu życia i zwiększenie świadomości dotyczącej wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie.

Realizacja programu profilaktyki nadwagi i otyłości „Trzymaj Formę!” cieszy się zainteresowaniem wśród przystępujących do jego realizacji. Koordynatorzy programu wykorzystują różne formy i metody do przeprowadzenia działań z zakresu programu. Wprowadzane formy zachęcają do uczestniczenia w jego realizacji również rodziców uczniów biorących w nim udział. Realizatorzy programu w placówkach często wzbogacają program o dodatkowe działania. Program realizowany jest metodą projektu, przy współdziałaniu nauczycieli, rodziców i środowiska lokalnego. Istotnym celem realizacji programu jest aktywizacja rodziny i środowiska w jego przeprowadzeniu. Do realizacji programu przystąpiły 23 placówki szkolne z powiatu żagańskiego. Zrealizowało go 1986 uczniów.

7. PROFILAKTYCZNY PROGRAM W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA UZALEŻNIENIU OD ALKOHOLU, TYTONIU I INNYCH ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH – KIK/68

Program ma na celu:

- skuteczne dostarczenie uczestnikom wiedzy pomocnej w kształtowaniu zdrowego stylu życia,
- zwiększenie ich dystansu do używania substancji psychoaktywnych,
- ukształtowanie umiejętności, kompetencji i postaw pomocnych w unikaniu używania substancji psychoaktywnych w kontekście zdrowia kobiet w wieku prokreacyjnym,
- ukształtowanie umiejętności, kompetencji i postaw pomocnych w unikaniu używania substancji psychoaktywnych przez mężczyzn (kontekście zdrowia kobiet w wieku prokreacyjnym).

Z uwagi na ważność poruszanej tematyki realizacja programu jest bardzo potrzebna wśród młodzieży, która bardzo często lekceważy problem spożywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz ich wpływ na rozwój płodu i dziecka w późniejszym etapie jego rozwoju. Realizacja programu przebiegała we wszystkich szkołach powiatu żagańskiego i swoim zasięgiem objęła 323 uczniów.

8. WOJEWÓDZKI PROGRAM PROFILAKTYKI NOWOTWORÓW

Program ma na celu propagowanie profilaktyki nowotworów wśród uczniów szkół średnich. Przeprowadzane zostały zajęcia w formie warsztatów, prelekcji, a także pokaz multimedialny o tematyce profilaktyki nowotworowej w Publicznej Szkole Podstawowej Nr 7 w Żaganiu. Podczas zajęć edukacyjnych przedstawiono filmy opisujące metody badania piersi oraz ćwiczenia wraz z instruktażem na modelu do samobadania piersi. Zajęcia dotyczyły

głównie profilaktyki raka piersi i raka szyjki macicy. Podczas zajęć rozdane zostały materiały informacyjne. Dzięki współpracy ze Starostwem Powiatowym w Żaganiu istnieje możliwość korzystania z modelu do samobadania piersi, co wzbogaca działalność praktyczną profilaktyki nowotworowej. Działania programowe objęły łącznie 36 osób powiatu żagańskiego. Na stronie edukacyjnej PSSE w Żaganiu i Facebooku zamieszczono artykuły i informacje dotyczące bieżących działań związanych z edukacją zdrowotną z zakresu profilaktyki nowotworowej.

9. WOJEWÓDZKI PROGRAM PROFILAKTYKI WSZAWICY

Głównym celem programu jest zmniejszenie występowania wszawicy w środowisku szkolnym i przedszkolnym oraz dostarczenie wiedzy z zakresu zapobiegania wszawicy. Adresatami programu są dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniowie szkół podstawowych. Zrealizowany został w 14 szkołach, które przystąpiły do programu i swoim zasięgiem objął 329 dzieci.

10. INTERWENCJE NIENPROGRAMOWE W OŚWIACIE ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

AKCJA ZIMA - „Zdrowe ferie zimowe”

Podczas zimowego wypoczynku pod hasłem „Zdrowe ferie zimowe” przeprowadzonych zostało 12 zajęć w formie warsztatów, których uczestnicy zostali zapoznani z tematyką obejmującą zagadnienia: promowania racjonalnej diety i aktywności fizycznej, życia w świecie wolnym od uzależnień ze szczególnym uwzględnieniem środków zastępczych, profilaktyki chorób zakaźnych (grypa, HIV/AIDS), zasad higieny, w tym również higieny jamy ustnej. Uczestnicy ferii brali czynny udział w zajęciach. Podczas warsztatów rozwiązywali krzyżówki dotyczące tematyki poruszanej podczas zajęć. Dzieci wykonały plakaty dotyczące zdrowego odżywiania. Działaniami zostało objętych 252 dzieci z 10 placówek organizujących wypoczynek zimowy.

AKCJA LATO - „Zdrowe i bezpieczne wakacje”

W czasie letniego wypoczynku pod nazwą „Bezpieczne i zdrowe wakacje” przeprowadzono zajęcia w formie warsztatów podczas, których przeprowadzono pogadankę dotyczącą zasad zdrowego stylu życia z uwzględnieniem higieny osobistej. Omówiono zasady dotyczące zakażeń wirusem Sars-Cov-2 i przestrzegania reżimu sanitarnego w czasie pandemii koronawirusa. Uczestnicy otrzymali materiały informacyjno-edukacyjne. Działaniami zostało objętych 10 dzieci w placówce, która zorganizowała letni wypoczynek. Na stronie edukacyjnej zamieszczono informacje dotyczące zdrowych i bezpiecznych zachowań podczas wakacji.

Profilaktyka wad postawy z uwzględnieniem OGÓLNOPOLSKIEGO DNIA TORNISTRA

Kampania ma na celu zwiększenie poziomu wiedzy w zakresie profilaktyki wad postawy. Działanie skierowane jest do dyrektorów szkół, nauczycieli, pielęgniarek szkolnych, dzieci ich rodziców i opiekunów. Przedsięwzięcie ma na celu edukowanie na temat wad postawy, a w szczególności świadome noszenie tornistrów przez dzieci. W związku z wystąpieniem epidemii koronawirusa działania zostały ograniczone i przeprowadzono je w Internecie publikując artykuł na stronie PSSE.

Zdrowotne skutki promieniowania UV

Kampania edukacyjna, która jest realizowana w ramach profilaktyki nowotworowej. Kampania ma na celu uświadamianie ryzyka związanego z nadmiernym narażeniem na promieniowanie ultrafioletowe i negatywnych aspektów zdrowotnych wynikających z korzystania z solariów. Kierowana jest do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży i zrealizowana została poprzez zamieszczenie artykułów informacyjnych w mediach społecznościowych oraz na stronie internetowej PSSE.

11. REALIZACJA AKCJI I KAMPANII SPOŁECZNYCH

„ŚWIATOWY DZIEŃ ZDROWIA” – 7 kwietnia

Głównym przesłaniem tego święta jest zwrócenie uwagi na najważniejsze problemy zdrowotne dotyczące społeczeństw na całym świecie. Hasłem przewodnim w roku 2020 było *wsparcie pielęgniarek i położnych*. W celu podkreślenia znaczenia Światowego Dnia Zdrowia zamieszczono artykuł na stronie internetowej PSSE oraz w mediach społecznościowych .

„ŚWIATOWY DZIEŃ BEZ TYTONIU” – 31 maja

Święto ma na celu zwrócenie uwagi na szkodliwość palenia tytoniu. Dzień ten ma na celu zwiększenie świadomości na temat negatywnego wpływu tytoniu na płuca - od raka po przewlekłe choroby układu oddechowego oraz podstawowej roli, jaką płuca odgrywają dla zdrowia i dobrego samopoczucia wszystkich ludzi. Z okazji święta na stronie edukacyjnej PSSE w Żaganiu i Facebooku opublikowano artykuły.

ŚWIATOWY DZIEŃ RZUCANIA PALENIA - trzeci czwartek listopada

Głównym założeniem interwencji jest zachęcenie społeczeństwa do zerwania z nałogiem palenia tytoniu oraz uzmysłowienie wpływu negatywnych skutków palenia tytoniu na człowieka oraz otaczające nas społeczeństwo.

ŚWIATOWY DZIEŃ AIDS – 1 grudnia

Celem Światowego Dnia AIDS jest zwrócenie uwagi świata na problemy wynikające z epidemii HIV/AIDS. Na stronie edukacyjnej PSSE w Żaganiu i Facebooku opublikowano artykuł z informacjami o tej tematyce.

AKCJA INFORMACYJNA DOTYCZĄCA EPIDEMII KORONAWIRUSA

W związku z wystąpieniem pandemii COVID-19 prowadzono akcję informacyjną polegającą na przesyłaniu pocztą elektroniczną do szkół materiałów dotyczących zachowania reżimu sanitarnego oraz postępowania w związku z wystąpieniem zachorowań. Na bieżąco publikowano informacje na stronach internetowych PSSE o aktualnej sytuacji epidemiologicznej.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

W 2020 roku w zakresie działań Sekcji Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej przeprowadzono szereg działań planowych wynikających z Narodowego Programu Zdrowia oraz pozaplanowych, które wynikają z aktualnej sytuacji epidemiologicznej. Z powodu wystąpienia pandemii koronawirusa zostały ograniczone działania prozdrowotne prowadzone przez Sekcję. Szereg działań promocyjnych zostało odwołanych, a placówki szkolno - wychowawcze realizowały je w miarę własnych możliwości, działając głównie z wykorzystaniem Internetu. Media społecznościowe, zarówno PSSE jak i szkolne, stały się narzędziem do promowania właściwych zachowań prozdrowotnych. Aktywnie uczestniczono w działaniach związanych z pandemią.

<https://www.gov.pl/web/szczepimysie>

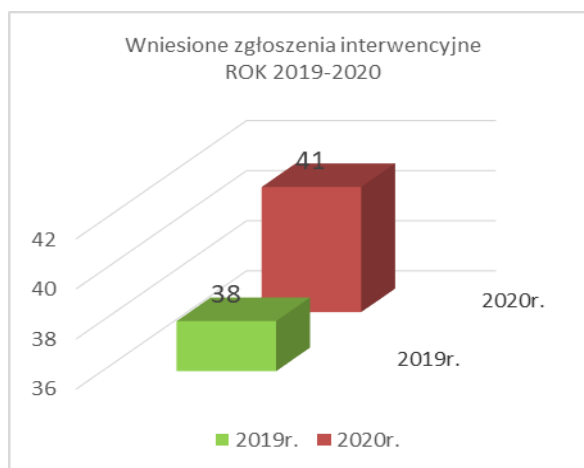
XIV. SKARGI I ZGŁOSZENIA INTERWENCYJNE MIESZKAŃCÓW

W 2020r. rozpatrzono **41 zgłoszeń interwencyjnych mieszkańców w tym 6 zgłoszeń** było zasadnych, 15 zgłoszeń bezzasadnych, 20 zgłoszeń przekazano jednostkom poza PIS do załatwienia wg kompetencji.

		2019r.	2020r.
	Zgłoszenia interwencyjne OGÓLEM:	38	41
1.	Higiena Żywności Żywnienia i Przedmiotów Użytku	20	14
2.	Epidemiologia	0	0
3.	Higiena Dzieci i Młodzieży	0	1
4.	Higiena Komunalna	14	23
5.	Higiena Pracy	4	3

Zgłoszenia interwencyjne rozpatrywane przez poszczególne sekcje:

- do higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku wpłynęło 14 zgłoszeń w tym : 4 zasadne, 10 bezzasadnych,
- do higieny komunalnej 23, w tym: 5 bezzasadnych , 18 przekazano wg. właściwości,
- do higieny pracy 3, w tym: 1 zasadna, 2 przekazano wg. właściwości.
- do higieny dzieci i młodzieży 1, w tym: 1 zasadna.

Problematyka spraw interwencyjnych wniesionych w 2019- 2020roku:

Lp.	Problematyka wniesionych spraw interwencyjnych	Liczba załatwionych we własnym zakresie		Liczba przekazanych wg właściwości jednostkom spoza PIS	
		2019r.	2020r.	2019r.	2020r.
	RAZEM:	24	21	14	20
	ogółem z zakresu higieny środowiska, w tym:	2	5	12	18
1	jakość wody		1	1	1
2	zanieczyszczenie powietrza				2
3	gospodarka nieczystościami stałymi			2	4
4	Gospodarka nieczystościami płynnymi			2	3
5.	stan sanitarno-techniczny budynków mieszkalnych i posesji oraz stan sanitarny otoczenia człowieka	2		5	7
6.	stan sanitarno-higieniczny obiektów użyteczności publicznej		4		1
6.	hałas			2	
	ogółem z zakresu higieny żywności, żywienia i przedmiotów użytku, w tym:	20	14	0	0
1	stan sanitarno-hig. zakładów żywnościowo-żywnościowych oraz środków transportu żywności	2	7		
2.	jakość zdrowotna żywności	15			
3.	Żywnienie w zakładach żywienia zbiorowego	1	7		
4.	Funkcjonowanie nielegalnych zakładów żywnościowo-żywnościowych	2			
	ogółem z zakresu higieny pracy, w tym:	2	1	2	2
1.	warunki sanitarne pomieszczeń pracy lub pomieszczeń higieniczno-sanitarnych		1		2
2.	zagrożenia zawodowe	2		1	
3.	Nieprzestrzeganie przepisów z zakresu substancji i preparatów niebezpiecznych			1	
	ogółem z zakresu higieny dzieci i młodzieży, w tym:	0	1	0	0
1	Warunki sanitarno-techniczne w placówkach oświatowo-wychowawczych i wypoczynku		1		

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Liczba zgłoszeń interwencyjnych mieszkańców powiatu żagańskiego w 2020 roku była na podobnym poziomie jak w roku poprzednim. Najwięcej zgłoszeń interwencyjnych dotyczyło nie przestrzegania obostrzeń i ograniczeń wprowadzonych z związku z epidemią koronawirusa SARS-CoV-2 w obiektach obrotu żywnością i zakładach żywienia zbiorowego, w zakładzie użyteczności publicznej, w zakładzie pracy i w placówce oświatowej. Pozostałe dotyczyły nieodpowiedniego stanu sanitarno-higienicznego zakładów żywnościowo-żywnościowych, zakładów użyteczności publicznej, posesji i otoczenia człowieka, nieodpowiedniej jakości zdrowotnej żywności oraz nieodpowiedniej jakości wody przeznaczonej do spożycia.

<https://www.gov.pl/web/szczepimysie>

XV. NAJWAŻNIEJSZE PROBLEMY WYMAGAJĄCE WZMOŻONEGO NADZORU I DZIAŁAŃ W 2021 ROKU

Głównym celem działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Żaganiu w 2021r. jest działanie na rzecz zapobiegania powstawaniu chorób, szczególnie chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego w oparciu o analizę ryzyka zagrożenia zdrowia i życia, a także promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia, bezpieczeństwem zdrowotnym wody, oraz chemikaliami.

Do najważniejszych problemów wymagających wzmożonego nadzoru i działań ze strony Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu żagańskiego w 2021 roku należy zaliczyć:

1. Realizowanie działań związanych z zapobieganiem, zwalczaniem oraz minimalizowaniem skutków COVID-19 w każdym obszarze działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
2. Koordynowanie i wdrażanie rządowych i krajowych programów edukacyjnych oraz kampanii społecznych; podejmowanie działań edukacyjnych w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych; prowadzenie konta PSSE w mediach społecznościowych w zakresie edukacji zdrowotnej (Facebook, Twitter, strona edukacyjna); oraz regularne zamieszczanie informacji o realizowanych przedsięwzięciach; dbanie o właściwy wizerunek Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
3. Prowadzenie działalności przeciwepidemicznej oraz nadzór epidemiologiczny w zakresie zapobiegania, a także zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych wymienionych w ustawie z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tekst jednolity Dz. U. z 2020r., poz. 1845).
4. Stosowanie w nadzorze epidemiologicznym i doskonalenie obsługi wprowadzonego w związku z wystąpieniem pandemii wywołanej przez SARS-CoV-2 Systemu Elektronicznego Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPIS) i Ewidencji Wjazdu do Polski (EWP). Obsługa wcześniej istniejących aplikacji „Elektroniczny Rejestr Wywiadów Epidemiologicznych” oraz „Rejestru Ognisk Epidemicznych”.
5. Nadzorowanie uodpornienia populacji w ramach obowiązkowych szczepień ochronnych oraz

- sposobu przekazywania i przechowywania szczepionek służących do przeprowadzania obowiązkowych szczepień z wykorzystaniem Elektronicznego Systemu Nadzoru nad dystrybucją szczepionek (ESNDS).
6. Stosowanie w nadzorze epidemiologicznym aplikacji Elektroniczny Rejestr Wywiadów Epidemiologicznych oraz Rejestr Ognisk Epidemicznych.
 7. Prowadzenie nadzoru nad gospodarką odpadami medycznymi w podmiotach działalności leczniczej.
 8. Prowadzenie wzmożonego nadzoru nad zakładami, których stan sanitarny wymaga poprawy.
 9. Dokonywanie oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach na podstawie jadłospisów/posiłków – zgodnie z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego.
 10. Dokonywanie oceny stanu żywienia w jednostkach systemu oświaty – na zgodność z przepisami w tym zakresie.
 11. Prowadzenie nadzoru nad produkcją pierwotną owoców miękkich i warzyw zielonych, które potencjalnie mogą być spożywane na surowo.
 12. Prowadzenie nadzoru nad sprzedażą internetową (ze zwróceniem uwagi na sposób prezentacji) ze szczególnym uwzględnieniem suplementów diety, żywności dla określonych grup oraz żywności wzbogaconej.
 13. Nadzór nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z urządzeń wodociągowych, wody w kąpieliskach, w miejscach wykorzystywanych do kąpieli oraz wody w pływalniach w urządzeniach wytwarzających aerozol wodno-powietrzny pod kątem zdrowotnym związanych z występowaniem bakterii z rodzaju *Legionella* sp.
 14. Współpraca ze społecznościami lokalnymi i organami samorządowymi w celu propagowania i budowania świadomości władz samorządowych o znaczeniu organizowania kąpielisk.
 15. Nadzorowanie i prowadzenie postępowania administracyjnego w zakresie chorób zawodowych.
 16. Prowadzenie rejestrów przypadków zatruc środków zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnym i zgonów oraz przekazywanie danych z rejestru do Głównego Inspektora Sanitarnego. Wzmocnienie współpracy z podmiotami leczniczymi w aspekcie raportowania o interwencjach medycznych dotyczących przypadków zatruc nowymi narkotykami. Współpraca także z Policją, Prokuraturą, Służbą Celną w zakresie przeciwdziałania narkomanii w obszarze środków zastępczych.
 17. Prowadzenie i uzupełnianie na bieżąco bazy SMIOD oraz wykorzystywanie jej danych przy realizacji zadań.
 18. Kontrola i nadzór nad przestrzeganiem obowiązujących przepisów w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin, produktów biobójczych oraz prekursorów narkotyków w kat. 2 i 3 oraz detergentów.
 19. Sprawowanie nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa: w placówkach oświatowo-wychowawczych, wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży oraz prowadzenie postępowania administracyjnego w zakresie higieny dzieci i młodzieży.
 20. Współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego w celu poprawy stanu technicznego infrastruktury placówek nauczania.
 21. Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych przy wydawaniu opinii na wnioski organu administracji lub zainteresowanego podmiotu na poszczególnych etapach inwestycji objętych nadzorem bieżącym przez Państwową Inspekcję Sanitarną. Kontynuowanie współpracy z WSSE w zakresie opiniowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w celu wypracowania jednolitego stanowiska

w szczególności:

gdy przedmiotem ustaleń planu są źródła energii odnawialnej (farmy wiatrowe, biogazownie, pompy ciepła, małe turbiny wiatrowe itp.),

- rozbudowy lub zakładania nowych cementarzy,

- lokalizacji inwestycji uciążliwych w aspekcie prowadzonej gospodarki wodno-ściekowej, klimatu akustycznego oraz zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego (z uwzględnieniem uciążliwości odorowych).

22. W ramach nadzoru epidemiologicznego sporządzanie oraz przekazywanie raportów, meldunków, sprawozdań dotyczących chorób zakaźnych zgodnie z obowiązującymi terminami do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp.
23. Sporządzanie i przekazywanie sprawozdań z działalności kontrolno-represyjnej oraz w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego MZ-45, informacji na temat rozpatrzonych pism interwencyjnych oraz skarg i wniosków.
24. Prowadzenie centralnych rejestrów pism interwencyjnych, zarządzeń Dyrektora PSSE, zarządzeń PPIS, decyzji nakładających obowiązki niepieniężne, decyzji nakładających obowiązki pieniężne, postanowień.
25. Dokonywanie na bieżąco rozliczeń z nałożonych mandatów karnych z Izbą Skarbową w Opolu w systemie teleinformatycznym oraz z Izbą Skarbową w Zielonej Górze z ilości otrzymanych blozków mandatowych karnych.
26. Doskonalenie systemu zarządzania w PSSE w Żaganiu.
27. Doskonalenie systemów obrony cywilnej mających na celu ochronę ludności w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa.
28. Doskonalenie systemu kierowania obroną PSSE w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń oraz na potrzeby zarządzania kryzysowego, poprzez aktywne uczestnictwo w planowanych ćwiczeniach, treningach sztabowych i szkoleniach własnych oraz organów nadrzędnych i współdziałających.
29. Organizowanie szkoleń z zakresu spraw obronnych, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego mających na celu podwyższenie umiejętności podejmowania decyzji w sytuacjach wzrostu zagrożenia, przy jednoczesnym doskonaleniu wiedzy w tej dziedzinie.
30. Doskonalenie współpracy z Powiatowym Centrum Zarządzania Kryzysowego oraz innymi militarnymi i niemilitarnymi ogniwami systemu obronnego powiatu.
Doskonalenie organizacji ewakuacji pracowników na terenie PSSE na wypadek zagrożenia bezpieczeństwa. Udział w doskonaleniu funkcjonowania Systemu Wykrywania i Alarmowania (SWA) w tym Systemu Wczesnego Ostrzegania (SWO) o zagrożeniach.
31. Wydatkowanie środków finansowych z budżetu państwa na realizację zadań PIS powiatu żagańskiego w sposób celowy i oszczędny zgodnie z art. 44 ustawy o finansach publicznych, przepisami ustawy o rachunkowości oraz wykorzystanie środków finansowych zgodnie z planem finansowym ustalonym na rok 2021 w PSSE w Żaganiu.
32. Kontynuowanie współpracy z WSSE w zakresie przeprowadzania postępowań o udzielenie wspólnych zamówień publicznych.
33. Prowadzenie gospodarki finansowej na podstawie budżetu zadaniowego opartego na przepisach prawa i wytycznych dysponentów środków pieniężnych wyższego stopnia.
34. Sprawowanie bieżącego nadzoru w zakresie BHP/Ppoż. w celu polepszania warunków pracy na stanowiskach pracy oraz ścisłe przestrzeganie przepisów w zakresie BHP/PPoż.
35. Dostosowanie spraw pracowniczych i związaną z tym dokumentację do zmian wprowadzanych przepisami obowiązującego prawa pracy oraz dbanie o aktualizację wewnątrzzakładowego prawa dotyczącego spraw pracowniczych.

36. Sprawowanie bieżącego nadzoru w celu polepszania warunków pracy na stanowiskach pracy oraz ściśle przestrzeganie przepisów w zakresie BHP/PPoż.
37. Podjęcie działań związanych z organizacji archiwum zakładowego (w tym wdrożenie przepisów wewnętrznych określających umiejscowienie archiwum zakładowego w strukturze organizacyjnej jednostki).
38. Aktualizowanie i dostosowanie informacji ujmowanych na stronach internetowych w tym w Biuletynie Informacji Publicznej.
39. Realizowanie ustawowych zadań w zakresie udostępniania informacji publicznej.
40. Przestrzeganie zasad wynikających z przepisów o ochronie informacji niejawnych i ochronie danych osobowych (RODO).

<https://www.gov.pl/web/szczepimysie>

XVI. PODSUMOWANIE

Sytuacja epidemiologiczna na terenie powiatu zagańskiego w roku 2020 była diametralnie różna niż w całej historii Państwowej Inspekcji Sanitarnej za sprawą pandemii koronawirusa SARS-CoV-2.

- W 2020r. nastąpił ogólny wzrost liczby zarejestrowanych zachorowań na choroby zakaźne w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego (zarejestrowano o 500 przypadków więcej), pomimo ponad 2,5 krotnego spadku liczby zachorowań występujących corocznie i wykazywanych w latach poprzednich. Sytuacja ta jest spowodowana efektem pojawienia się nowej jednostki chorobowej COVID-19 (ok. 69% wszystkich zarejestrowanych w 2020 roku zachorowań).

Fakt pojawienia się w marcu 2020r. nowego koronawirusa SARS-CoV-2, zdeorganizował funkcjonowanie całego społeczeństwa, w tym działanie wszystkich podmiotów leczniczych. Zarówno na pracowników medycznych jak i pracowników inspekcji sanitarnej spadło wiele nowych, dodatkowych zadań związanych ze zwalczaniem pandemii, co często powodowało niewydolność systemową i ograniczenie innych statutowych zadań. W większości, działania służb medycznych skoncentrowały się na walce z nowym wirusem, ograniczając w innych przypadkach dostęp do opieki medycznej. Część szpitali została przekształcona w szpitale jednoimienne, ograniczając przyjęcia tylko do nagłych przypadków. Planowane przyjęcia do oddziałów zostały wstrzymane. Lekarze POZ i gabinety specjalistyczne ograniczyły swoje funkcjonowanie do udzielania konsultacji telefonicznych.

Ograniczenie kontaktów na linii lekarz - pacjent przyczyniło się do spadku liczby innych dotychczas stawianych diagnoz, a co za tym idzie spadku ilości zgłaszanych przez lekarzy rozpoznań. Ze względu na powyższe, liczba zgłoszonych przez lekarzy w tym okresie chorób zakaźnych (oprócz COVID-19) znacznie zmalała (946 przypadków, w ubiegłym roku 2523 przypadki zachorowań), co może zapewne odbiegać od faktycznej liczby zachorowań i w tej sytuacji nie jest realnym odzwierciedleniem sytuacji epidemiologicznej powiatu.

- Dzięki prowadzonym szczepieniom ochronnym i uzyskaniu wysokiego odsetka osób

zaszczepionych przeciwko chorobom zakaźnym, niektóre choroby wieku dziecięcego jak odra, poliomyelitis, czy błonica od wielu lat, na terenie powiatu żagańskiego nie występują.

- Sytuacja epidemiologiczna na obszarze powiatu żagańskiego w I i w pierwszym okresie II kwartału roku sprawozdawczego pozwalała na prowadzenie bieżącego nadzoru sanitarnego nad obiektami. Późniejszy okres to zaprzestanie działalności nadzorczej, spowodowane zintensyfikowanymi działaniami związanymi z pandemią koronawirusa Sars-CoV-2.

- Na podstawie prowadzonych kontroli sanitarnych należy stwierdzić, że kontrolowane podmioty wykonujące działalność leczniczą utrzymane są w czystości, kierujący obiektami zorientowani są na utrzymanie najwyższych standardów higienicznych, ściśle wykonując zalecenia sanitarne. Podmioty lecznicze, świadczące usługi medyczne przy użyciu sprzętu wielorazowego, zgodnie z wymaganiami przepisów stosują odpowiednią dekontaminację sprzętu, jak i kontrolę tego procesu. Pandemia COVID-19 spowodowała całkowitą reorganizację pracy podmiotów leczniczych. Podmioty te zdecydowanie dostosowały się do obowiązujących zaleceń i wytycznych w zakresie świadczenia usług medycznych.

- Stan sanitarny zakładów żywności i żywienia w porównaniu do 2019r. nie zmienił się znacząco. W związku z powyższym należy dążyć do wzrostu świadomości przedsiębiorców w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej lub wprowadzanej do obrotu żywności. Istotna jest współpraca przedsiębiorców sektora spożywczego z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Sanitarnej w rozwiązywaniu problemów, co jest też czynnikiem mobilizującym do poprawy stanu sanitarnego obiektów i polepszenia bezpieczeństwa żywności i żywienia.

W dalszym ciągu należy kontynuować wzmożony nadzór sanitarny w zakresie: nadzoru nad obecnością dziczyzny w obrocie pochodzeniem mięsa wieprzowego i gospodarką jego odpadami w związku z licznymi ogniskami ASF, wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty, zachowania łańcucha chłodniczego na całej drodze od surowca do gotowego wyrobu wydawanego konsumentom, co ma znaczenie dla środków spożywczych łatwo psujących się, utrzymania i skutecznego stosowania systemów kontroli wewnętrznej w obiektach żywności i żywienia - zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) oraz systemu HACCP (wraz z niezbędną dokumentacją prawidłowości oznakowania oraz identyfikowalności surowców i produktów (system traceability), przeprowadzania kontroli sanitarnych w zakresie utrzymania reżimu sanitarnego w obiektach żywnościowo-żywnościowych w związku trwającą pandemią Covid-19.

- Prowadzony jest stały monitoring (podstawowy i rozszerzony) pod kątem mikrobiologicznym i fizykochemicznym wody przeznaczonej do spożycia dla ludzi, który jest działaniem priorytetowym, jak również monitoring pływalni, basenów sezonowych i miejsc wykorzystywanych do kąpielii oraz podejmowanie natychmiastowych działań w związku z wystąpieniem skażenia mikrobiologicznego wody lub/i przekroczenia parametrów fizykochemicznych.

Prowadzony jest stały monitoring miejsc noclegowych i podmiotu leczniczego - Szpital w Szprotawie pod kątem występowaniem bakterii z rodzaju Legionella sp.

W 2020 roku żaden obiekt na terenie powiatu nie został oceniony niedostatecznie ze względu na stan sanitarno-techniczny oraz sanitarno-higieniczny, natomiast kilka zakładów uzyskało ocenę bardzo dobrą.

W omawianym roku sprawozdawczym prowadzone były działania w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzeniania się zakażeń wirusem SARS-CoV-2 w obiektach użyteczności publicznej.

Na podstawie badań prowadzonych w ramach nadzoru sanitarnego przez PPIS oraz przedsiębiorstw wodociągowych w ramach kontroli wewnętrznej należy stwierdzić, że woda dostarczana mieszkańcom powiatu żagańskiego jest bezpieczna dla zdrowia oraz odpowiada wymaganiom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W omawianym roku sprawozdawczym nie stwierdzono występowania poważnych zagrożeń sanitarno-epidemiologicznych dla osób korzystających z urządzeń i obiektów użyteczności publicznej.

- Na podstawie prowadzonego nadzoru nad warunkami pracy w 2020r. polegającemu między innymi na ocenie, identyfikacji zagrożeń występujących na stanowiskach pracy, wykonywaniu pomiarów, badań stężeń i natężeń czynników szkodliwych w środowisku pracy oraz podejmowaniu działań mających na celu minimalizację niekorzystnego wpływu wymienionych czynników na zdrowie pracujących można stwierdzić, że wśród pracodawców i pracowników zwiększyła się świadomość zagrożeń występujących na stanowiskach pracy oraz znajomość praw i obowiązków. Właściciele zakładów pracy wyposażają pracowników w odpowiednią odzież roboczą i ochronną dostosowaną do wymaganych warunków pracy oraz zabezpieczają pracowników w indywidualne środki ochrony słuchu. Pracodawcy sukcesywnie realizują zarządzenia wynikające z nałożonych decyzji administracyjnych, co wpływa na poprawę warunków pracy oraz warunków sanitarno-socjalnych.

- Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żaganiu w roku sprawozdawczym nie otrzymał informacji o podmiotach, w przypadku których zachodziłoby podejrzenie wytwarzania lub wprowadzania do obrotu środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, nie było również informacji, co do wprowadzania do obrotu środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych przez osoby fizyczne zarówno przez punkty sprzedaży, jak i Internet. Wobec tego nie prowadzono postępowań w tym zakresie.

- Na terenie powiatu żagańskiego w 2020r. oceniono stan sanitarno-higieniczny w 11 (2019r.- w 64) stałych placówkach oświatowo-wychowawczych, w 1 gabinecie profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej (2019r.-6) oraz w 11 miejscach zimowego i letniego wypoczynku (2019r.-22). Sytuacja dotycząca warunków sanitarno-technicznych w placówkach nauczania i wychowania z roku na rok poprawia się, prowadzone są remonty budynków szkolnych i przedszkolnych. W wyniku nałożonych decyzji administracyjnych i przeprowadzonych kontroli sanitarnych przeprowadzono remonty: pomieszczeń dydaktycznych, sanitariatów ogólnodostępnych, sal gimnastycznych, korytarzy, ponadto wymieniano podłogi, stolarkę okienną, drzwiową, oświetlenie elektryczne, zapewniono wentylację w pomieszczeniach do nauki, wyremontowano nawierzchnię chodnika, oraz nawierzchnię placu apelowego, co poprawiło stan sanitarno-higieniczny placówek oświatowo-wychowawczych i zapewniło lepsze warunki pracy i nauki.

W szkołach przekształcono pomieszczenia administracyjne i biblioteki na pomieszczenia do nauki. W 1 przedszkolu wchodzącym w skład zespołu powstał nowy plac zabaw ze sprzętem rekreacyjnym. Placówki oświatowo-wychowawcze, kluby dziecięce, wyposażano w nowe meble (szafy, szafki, stoliki, krzesła). W miesiącu lipcu 2020r. oddano do użytku nowo wybudowany budynek przedszkola miejskiego. W szkole wiejskiej dla uczniów utworzono 2 nowe klasy, które zostały wyposażone w nowe meble i sprzęt.

Podczas kontroli sanitarnych w szkołach podstawowych oceniano higieniczne rozkłady zajęć lekcyjnych. Na 33 skontrolowane oddziały nieprawidłowości stwierdzono w 3 oddziałach. Główną przyczyną uchybień były dojazdy dzieci i nauczycieli z innych miejscowości, oraz zatrudnienie nauczycieli w kilku placówkach.

W 2020r. w związku z ogłoszeniem stanu epidemii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pracownicy sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży brali czynny udział w działaniach związanych z Covid-19. Przeprowadzono wywiady epidemiologiczne, obejmowano kwarantanną osoby z kontaktu, wydawano opinie o zdalnym nauczaniu na szkoły i przedszkola. Przekazywano do placówek oświatowo-wychowawczych informacje dotyczące przeciwdziałania rozprzestrzeniania się pandemii koronawirusa.

- W opiniowanej dokumentacji w zakresie działań Sekcji Nadzoru Zapobiegawczego nie stwierdzono znacznych naruszeń wymagań higienicznych i zdrowotnych. Inwestorzy stosują coraz lepsze pod względem wymagań sanitarno-technicznych rozwiązania i urządzenia technologiczne, a przy realizacji inwestycji uwzględniają ewentualne zalecenia sanitarne. Realizacja zadań w stosunku do roku 2019, mimo obowiązków związanych z przeciwdziałaniem pandemii COVID-19, utrzymana jest na tym samym poziomie.

- W 2020 roku w zakresie działań Sekcji Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej przeprowadzono szereg działań planowych wynikających z Narodowego Programu Zdrowia oraz pozaplanowych, które wynikają z aktualnej sytuacji epidemiologicznej. Z powodu wystąpienia pandemii koronawirusa zostały ograniczone działania prozdrowotne prowadzone przez Sekcję. Szereg działań promocyjnych zostało odwołanych, a placówki szkolno - wychowawcze realizowały je w miarę własnych możliwości, działając głównie z wykorzystaniem Internetu. Media społecznościowe, zarówno PSSE jak i szkolne, stały się narzędziem do promowania właściwych zachowań prozdrowotnych. Aktywnie uczestniczono w działaniach związanych z pandemią.

- Liczba zgłoszeń interwencyjnych mieszkańców powiatu żagańskiego w 2020 roku była na podobnym poziomie jak w roku poprzednim. Najwięcej zgłoszeń interwencyjnych dotyczyło nie przestrzegania obostrzeń i ograniczeń wprowadzonych z związku z epidemią koronawirusa SARS-CoV-2 w obiektach obrotu żywnością i zakładach żywienia zbiorowego, w zakładzie użyteczności publicznej, w zakładzie pracy i w placówce oświatowej. Pozostałe odnosiły się do nieodpowiedniego stanu sanitarno-higienicznego zakładów żywnościowo-żywnościowych, zakładów użyteczności publicznej, posesji i otoczenia człowieka, nieodpowiedniej jakości zdrowotnej żywności oraz nieodpowiedniej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

- Państwowa Inspekcja Sanitarna powiatu żagańskiego, podobnie jak w latach ubiegłych w 2020 roku kontynuowała współpracę na wielu płaszczyznach z innymi służbami, inspekcjami oraz jednostkami administracji rządowej i samorządowej.

Sytuacja epidemiologiczna w powiecie żagańskim, jak również w kraju i na świecie jest zdestabilizowana z powodu wystąpienia pandemii koronawirusa, wymaga kontynuowania zdecydowanych i wzmożonych działań na rzecz bezpieczeństwa zdrowotnego ludności.

<https://www.gov.pl/web/szczepimysie>